

Sisällysluettelo

Uponor lyhyesti	4
Vuosi 2000 lyhyesti	5
Toimitusjohtajan katsaus	6
Uponor Lämmitys- ja käyttövesijärjestelmät	8
Uponor Kunnallistekniikka	10
Uponor Rakennus- ja ympäristötekniikka	12
Asko Kiinteistöt	14
Tutkimus ja kehitys	17
Ympäristö	23
Henkilöstö	28
Rahoitusriskien hallinta	30

Tilinpäätös vuodesta 2000:	
Hallituksen toimintakertomus	32
Konsernin taloudellisia tunnuslukuja	37
Tietoja osakkeenomistajista ja osakkeista	38
Tunnuslukujen laskentaperusteet	42
Tuloslaskelma	43
Tase	44
Rahoituslaskelma	46
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	47
Tilinpäätöksen liitetiedot	48
Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle	56
Tilintarkastuskertomus	57

Hallinnointi ja organisaatio	58
Toimipaikat	62
Uponor-analyttikot	66

Uponor Oyj:n tärkeitä päivämääriä vuonna 2001

• tilinpäätöstiedote vuodesta 2000	8.2.
• vuosikertomus vuodesta 2000	19.2.
• yhtiökokous	13.3.
• osingonmaksun täsmäytyspäivä*	16.3.
• osingon maksupäivä*	23.3.
• osavuosikatsaus tammi -maaliskuu	24.4.
• osavuosikatsaus tammi -kesäkuu	7.8.
• osavuosikatsaus tammi -syyskuu	25.10.

*hallituksen ehdotus

Julkaisut

Vuosikertomus painetaan suomen-, englannin- ja saksankielisenä ja on myös saatavana yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.uponor.com. Osavuosikatsaukset ja yhtiötiedotteet julkaistaan yhtiön kotisivuilla suomen- ja englanninkielisinä.

Talousjulkaisujen ja englanninkielisen konserni-lehden tilaukset:

Uponor Oyj, Tiedotus, Kimmeltie 3, 02110 Espoo

Puh. (09) 4789 62

Fax (09) 4789 6400

Sähköposti: tiedotus@uponor.com

Kotisivut: www.uponor.com

Sisäpiirirekisteri

Uponor Oyj:n julkinen sisäpiirirekisteri on nähtävissä yhtiön pääkonttorin lakiasiaain-osastolla osoitteessa Kimmeltie 3, 02110 Espoo, puh. (09) 4789 6325.

Vuosikertomuksessa mainitut tuotemerkit ovat rekisteröityjä.

Uponor on yksi maailman johtavista rakentamisen ja kunnallistekniikan putkijärjestelmien toimittajista. Yhtiön tuotteita käytetään muun muassa lämmityksessä, veden ja kaasun jakelussa, tietoliikenteessä sekä viemäroinnissä. Korkeatasoiset ja ympäristöystävälliset tuotteet edistävät ihmisten hyvinvointia ja parantavat elämisen laatua.

Uponor toimii 24 maassa, ja sen tuotteita myydään noin 100 maahan.

Tavoitteet

Uponorin tavoitteena on tulla alan johtavaksi merkiksi, kasvattaa yhtiön arvoa pitkällä tähtäyksellä ja tuottaa lisäarvoa omistajilleen. Voimakkaan investointi- ja kasvuvaiheen jälkeen Uponor keskittyy asemansa vahvistamiseen valituilla markkina-alueilla ja liiketoimintaryhmissä.

Strategia

Uponor pyrkii tavoitteisiinsa kehittämällä innovatiivisia muoviputkijärjestelmiä ja niihin liittyviä palveluita yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Jatkuvasti uusiutuva teknologiaosaaminen antaa vahvan perustan tuotteiden, palveluiden ja toimialan verkostojen kehittämiseen sekä pitkäaikaisten kumppanuussuhteiden luomiseen.

Arvot

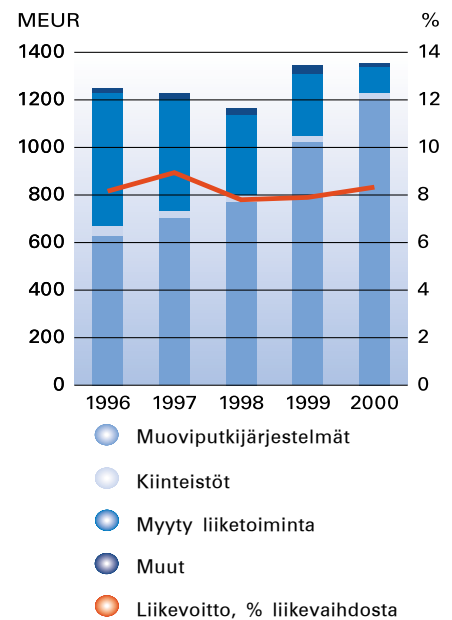
Uponorin liiketoiminta perustuu elämän kunnioittamiseen, mikä näkyy ihmisten, yhteiskunnan ja ympäristön huomioonottamisena. Yhtiö haluaa olla esikuvana kaikessa toiminnassaan niin yritys- kuin yksilötasolla.

Uponorissa arvostetaan ihmisten osaamista, yrittäjyyttä ja venymiskykyä sekä kannustetaan tekemään työtä yhteisten päämäärien eteen.

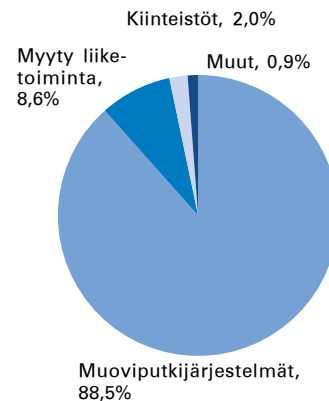
Vuosi 2000 lyhyesti

- **Konsernin liikevaihto oli 1 356 milj. euroa, kasvua 0,6 % edellisestä tilikaudesta. Muoviputkijärjestelmien liikevaihdon kasvu oli 17,5 %.**
- **Viiden vuoden rakennemuutos-ohjelma saatiin päätökseen, kun kodinkone- ja lattiapäällysteliiketoiminnot myytiin kesällä.**
- **Konsernissa toteutettiin laaja organisaatiomuutos, joka tähtää toiminnan tehostamiseen ja asiakaspalvelun parantamiseen.**
- **Uponor teki historiansa suurimman kaupan, kun brittiläinen kaasu-yhtiö Transco plc. solmi monivuotisen sopimuksen kaasuputkijärjestelmien toimituksesta. Uponor toimittaa Transcolle kaikki sen tarvitsemat polyeteenikaasuputkijärjestelmät Isossa-Britanniassa. Toimitusten kokonaisarvo on 165-265 miljoonaa euroa.**
- **Marraskuussa Uponor voitti 3-5 vuoden sopimuksen vesiputkijärjestelmien toimittamisesta Thames Water Utilities Ltd:lle. Toimitusten kokonaisarvo on 40-50 miljoonaa euroa.**
- **Uponor toimitti telekommunikatioverkkojen asennusjärjestelmiä monille johtaville verkkooperaattoreille Länsi-Euroopassa ja Pohjoismaissa.**
- **Komposiittiputkien valmistusteknologiaa ja liittimiä myytiin Kiinaan 50 miljoonan euron kaupalla. Uponor vahvisti asemaansa alan johtavana toimittajana maailmassa.**
- **Uudenlainen pientalojen sprinklerijärjestelmä tuotiin markkinoille Pohjois-Amerikassa.**

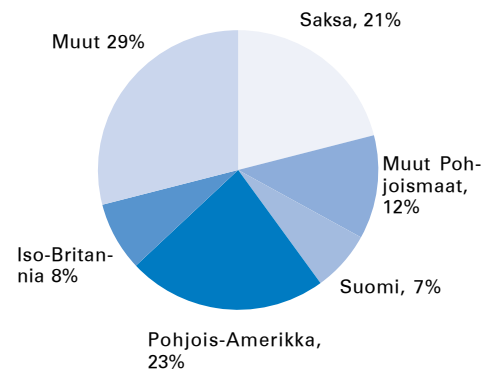
Liikevaihto ja liikevoitto

Liikevaihto liiketoimintaryhmittäin v. 2000

Muoviputkijärjestelmien liikevaihto markkina-alueittain

Tunnusluvut

	2000	1999	Muutos, %
Liikevaihto, MEUR	1 355,6	1 346,8	0,6
Liikevoitto, MEUR	112,7	107,4	5,0
Tulos rahoituserien jälkeen, MEUR	96,8	88,7	9,2
Investoinnit, MEUR	83,6	154,3	- 45,8
Oman pääoman tuotto, %	12,8	13,3	- 3,8
Sijoitetun pääoman tuotto, %	13,2	12,4	6,5
Omavaraisuusaste, %	48,3	39,9	21,1
Velkaantumisaste, %	57	84	- 32,1
Henkilöstö 31.12.	5 899	7 307	- 19,3
Osinko, EUR/osake	0,80 *	0,67	19,4

* hallituksen ehdotus

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2000 jää historiaan erittäin tapahtumarikkaana vuotena. Samalla se oli Uponorin ensimmäinen vuosi julkisena yhtiönä. Viisi vuotta kestänyt mittava teollinen rakennemuutos saatettiin päätökseen, kun kodin-kone- ja lattiapäällysteliiketoiminnat myytiin viime kesänä.

Läpiviedyn rakennemuutoksen jälkeen ydinliiketoiminta – muoviputki-järjestelmät – on nyt uudelleen-organisoitu. Vahvistunut taloudellinen asemamme luo edellytykset aiempaa voimakkaampaan panostukseen pidemmälle jalostettujen järjestelmä-kokonaisuuksien kehittämiseen ja voimakkaampaan kasvuun valituilla markkinasegmenteillä. Samalla voimme arvioida kriittisesti liiketoimintoja, joiden kannattavan kasvun näkymät eivät vastaa odotuksiamme.

Tavoitteena on viime vuosikymmenellä pääosin yritysostoilla tapahtuneen kasvun seurauksena syntyneen rakenteen selkiyttäminen. Se merkitsee muun muassa Uponorin

tunnettuuden ja valittujen päätuotemerkkien aseman vahvistamista, päällekkäisyyksien karsimista sekä selkeää kustannustehokkuuden parantamista. Lisäksi saadaan nopeutettua vahvan tuotekehitystoiminnan tuottamien innovaatioiden kaupallistamista.

Uponorin taloudellinen tulos oli päättyneenä vuonna asetettujen tavoitteiden mukainen. Konsernin liikevaihto pysyi edellisen vuoden tasolla yritysmyynneistä huolimatta. Ydinliiketoiminnan liikevaihto kasvoi 17,5 %, jolloin orgaaninen kasvu oli selvästi alan keskimääräistä kasvua suurempi.

Myönteistä oli se, että kodinkoneiden ja lattiapäällysteiden poistumisen jättämä tulosaukko pystyttiin kattamaan muoviputkijärjestelmien tulosparannuksella. Yritysmyyntien seurauksena konsernin vakavaraisuus vahvistui selvästi, mikä puolestaan luo hyvän pohjan tuleville panostuksille.

Alkavaa vuotta tarkasteltaessa yleinen taloudellinen tila on huomattavasti epävarmempi kuin vuosi sitten. Suurimman huolen aiheuttaa Pohjois-Amerikan ja Saksan tuleva kehitys. Mitä todennäköisimmin rakennusmarkkinoiden kasvu on hitaampaa kuin vuonna 2000. Tämä oli jo nähtävissä kuluneen vuoden loppupuolella.

Heikentyvistä suhdannenäkymistä huolimatta uskon, että vuodesta 2001 muodostuu meille menestyksellinen. Tätä tukee se, että toimimme liiketoiminta-alueilla, joissa muoviset järjestelmät lisäävät markkinaosuuttaan. Samanaikaisesti olemme tuomassa markkinoille järjestelmiä kokonaan uusille käyttöalueille. Lisäksi tavoitteenamme on parantaa selkeästi kustannustehokkuuttamme.

Uponor lähtee uudelle vuosituhan-
nelle uusiutuneena ja uuden organisaation myötä merkittävästi vahvistuneena. Itsenäisten liiketoimintaryhmien rakenne tarjoaa paljon synergiaetuja, joita aikaansaadaan niin valmistuksessa, ostoissa, hallinnossa, tuotekehityksessä kuin markkinoinnissakin.

Konsernin ulkoinen kuva on yhtiön keskittymisen johdosta selkeytynyt. Uponor-nimen ja vahvojen tuotemerkkien määrätietoinen esilletuomi-

nen kaikissa liiketoiminnoissa vahvistaa entisestään Uponorin kuvaa alan johtavana laatua, luotettavuutta ja innovatiivisia ratkaisuja tarjoavana yhtiönä.

Kiitän uponorilaisia erinomaisesta työpanoksesta päättyneenä vuonna! Olemme vieneet läpi organisaatiomuutoksen, joka on monelle varmaan ollut suurempi muutos kuin alunperin tuli ajatelleeksi. Olen iloinen siitä, että kaikki ovat olleet yhtä mieltä muutoksen tarpeellisuudesta. Tämä luo hyvän pohjan organisaation suorituskyvylle jatkossa. Haluan myös kiittää kaikkia teitä, jotka osallistuite viisi vuotta kestäneeseen rakennemuutokseen, työskentelette sitten tänään Uponorissa tai sen ulkopuolella.

Kiitokset asiakkaillemme ja osakkeenomistajillemme rakentavasta yhteistyöstä ja erinomaisesta luottamuksesta yhtiötämme kohtaan. Teemme parhaamme luodaksemme lisäarvoa ja ollaksemme luottamuksenne arvoisia myös tulevaisuudessa.

Jarmo Rytilahti
toimitusjohtaja

Uponor Lämmitys- ja käyttövesijärjestelmät

- **Päätuotteet:** lattialämmitys-järjestelmät, käyttövesijärjestelmät, monikerrosputki-järjestelmät, komponentit
- **Asiakkaat:** LVI- ja lämmitys-asennusliikkeet, rakennusteollisuus
- **Markkina-alueet:** Saksa, Pohjoismaat, Pyreneiden niemimaa, Keski-Eurooppa, Pohjois-Amerikka

- **Liikevaihto 561 milj. euroa, kasvua 12 %**
- **Asumismukavuus ja turvallisuus pääpanostusalueita**
- **Kysyntä kasvoi kaikilla tärkeimmillä markkinoilla**
- **Organisaation muutoksesta huomattavia synergiaetuja**

Uponorin Lämmitys- ja käyttövesijärjestelmät -ryhmä aloitti uuden vuosituhannen menestyksekkäästi ja kirjasi huomattavan liikevaihdon lisäyksen. Päättyneen vuoden hyvä kehitys enteilee kasvun jatkumista myös tulevina vuosina.

Vuosi 2000 oli kauaskantoisten muutosten aikaa. Mittavan sisäisen uudelleenjärjestelyn tavoitteena on tehokkaampi aluejohdettu organisaatio, joka panostaa harvempiin mutta vahvempiin tuotemerkkeihin. Uudessa rakenteessa tuotannon, kehitystoiminnan, markkinoinnin ja asiakassuhteiden koordinointi tehostuu merkittävästi.

Virtaviivainen ja vahvempi

Liiketoimintaryhmän johdon keskittäminen Maintaliin Saksaan mahdollistaa resurssien laajemman ja tehokkaamman käytön. Pitkällä tähtäimellä tästä hyötyvät sekä liiketoimintaryhmä että koko konserni. Toimintojen yhteenliittämisessä on tapahtunut huomattavaa edistymistä viime vuoden jälkipuoliskon aikana ja synergiaedut näkyvät jo tuloksissa.

Organisaation virtaviivaistaminen tehostaa markkinointia ja mahdollistaa palvelujen tuottamisen kohdenneustusti sekä T&K-investointien suunnittamisen tiettyihin asiakaskohtaisiin ohjelmiin.

Maantieteellisen uudelleenorganisoinnin ohella myös tuotestrategiaa

uudistetaan tavoitteena vahvistaa voimakkaamman ja kiinteämmän Uponorin yrityskuvaa. Konsernin nimi tuodaan esiin kaikissa tuotemerkeissä samalla, kun kutakin markkinasegmenttiä varten kehitetään vahvaa, selvästi erottuvaa tuotemerkkien identifiointijärjestelmää.

Viihtyvyys, mukavuus, turvallisuus

Lämmitys- ja käyttövesijärjestelmät-ryhmän tuotejärjestelmien kysyntä on vakaassa kasvussa kaikilla päämarkkinoilla samalla, kun muovituotteiden aseman vahvistuminen jatkuu kilpailussa metallituotteiden kanssa. Uponorin asema suurimman tuoteryhmänsä, lattialämmitys-järjestelmien, johtavana toimittajana kansainvälisesti vahvistui edelleen päättyneenä vuonna. Myös käyttövesijärjestelmäsektorilla tapahtui nopeaa kehitystä, jossa Uponor on hyötynyt erityisesti kaksi vuotta sitten ostetun Unicolorin asiantuntemuksesta Unipipe-monikerrosputki-teknologiassa.

Kilpailun kiristyessä käyttövesi- ja lämmityssektorilla Uponorin tavoitteena on panostaa erityisesti ratkaisujen tarjoamiseen kotien mukavuuden, turvallisuuden ja paloturvallisuuden erikoisalueilla.

Tuotekehityksen tavoitteena on keskittyä sellaisten lisäarvoa tuovien järjestelmien kehittämiseen, joilla pys-

“Periaatteenamme ei ole myydä valmiitamme tuotteita, vaan valmistaa sitä, mitä asiakkaamme haluavat.”

tytään yhä tehokkaammin vastamaan talonrakennusalan muuttuviin tarpeisiin. Näistä erityisesti korostuvat tuotteiden mukavuus, kestävyys, imago sekä esteettisyys. Tuotekehityksen ensimmäisiä tuloksia ovat uudet sovellukset, kuten uusi sprinklerijärjestelmä, uudenlaiset käyttövesiputkistot, esimaalatut huoltovapaat ratkaisut sekä langattomat elektroniset termostaatit. Näiden tuotteiden päämarkkina-alueet ovat eritoten Saksa ja Yhdysvallat sekä muut alueet, joissa tuotteiden mukavuutta ja niiden luomaa viihtyvyyttä arvostetaan.

Vuoden 2000 aikana Uponor sai jansijaa myös muilla uusilla tuotesegmenteillä, kuten suurten rakennusten jäähdytysjärjestelmien ja lämmön talteenottojärjestelmien markkinoinnissa.

Merkittävä vuosi

Yksi lupaavimmista vuonna 2000 esitellyistä uusista ratkaisuista oli Wirsbon kotien palosuojeluun tarkoitettu sprinklerijärjestelmä. Järjestelmälle on myönnetty patentti USA:ssa ja myös kansainväliset patenttihakemukset on tehty. Järjestelmä on lajissaan ensimmäinen maailmassa, ja säästää huomattavia kustannuksia, koska palosammutinverkosto on liitetty suoraan käyttövesiputkistoon. Markkinoilta tulleen palutteen perusteella tämän innovatiivisen ratkaisun kysynnästä odotetaan vahvaa tulevana vuosina.

Toinen merkittävä läpimurto tehtiin, kun Uponorin monikerroksinen komposiittiputki vuosien ponnistelujen jälkeen ensimmäisenä tuotteena markkinoilla sai tyyppihväksynnän rakennusten käyttövesiputkistoihin Yhdysvalloissa.

Saksalainen tytäryhtiö Unicor teki 50 milj. euron arvoisen sopimuksen

viidenkymmenen komposiittiputkien tuotantolinjan toimittamisesta kiinalaiselle Shenyang Ginde -yhtiölle. Tämä oli yhtiön historian suurin yksittäinen teknologiatilaus, ja se vahvistaa Unicorin asemaa johtavana komposiittiputkitekniikan toimittajana maailmassa.

Uponor teki historiallisen kaupan kesäkuussa sopiessaan toimittavansa Bukarestiin 3,4 milj. euron arvoisen kaukolämpö- ja kuumavesiputkiverkoston, josta tulee maailman ensimmäinen kokonaan PEX-putkesta valmistettu järjestelmä.

Viime vuonna käynnistettiin myös lukuisia uusia markkinointihankkeita ja esiteltiin useita uusia sovelluksia, mukaan lukien SmartHeat PEX-putkiliitosjärjestelmä eristettyihin Ecoflex-putkistoihin. Ecoflexistä tuli näin maailman ensimmäinen kokonaan PE-X-putkesta koostuva järjestelmä.

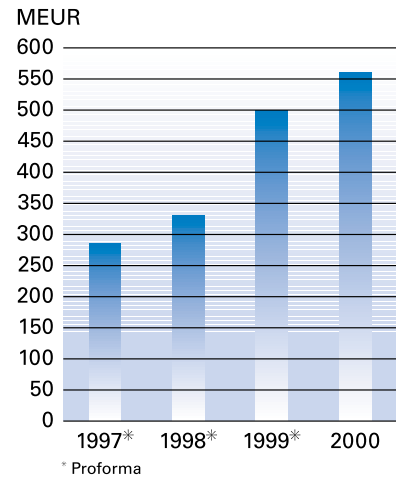
Määrätietoisesti kohti tulevaisuutta

T&K-toimintojen keskittämisen ohella ryhmä keskittyy tällä hetkellä parantamaan ja täydentämään tuotevalikoimaa, jota jo viime vuonna laajennettiin lukuisilla innovatiivisilla ratkaisuilla, kuten esim. Penta Pipe, viisikerroksinen käyttövesi- ja lämmitysputki, sekä Fosta Pipe, uusi ohuella alumiinikerroksella jäykistetty muoviputki.

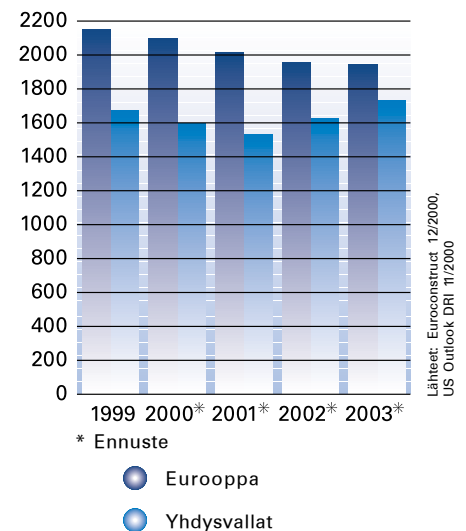
Muita painopistealueita ovat liitintarjonnan kehittäminen sekä investoinnit järjestelmätarjonnan laajentamiseen, esimerkiksi elektromekaanisten laitteiden sekä langattomien ohjausjärjestelmien alueilla. Vuoden 2000 investoinnit oli kohdistettu ensisijaisesti tehtaiden modernisointiin, rakenteiden vahvistamiseen sekä tuotevalikoiman laajentamiseen.

Lämmitys- ja käyttövesijärjestelmät-ryhmän tavoitteena on panostaa liiketoiminnan voimakkaaseen kasvatamiseen hyödyntämällä nykyistä teknologiaa ja valmistuskapasiteettia mahdollisimman tehokkaasti ja kustannuksia karsien sekä uudelleenorganisoidulla tuotantolla ja markkinointia päämarkkinoilla.

Liikevaihto

Talonrakentaminen Euroopassa ja Yhdysvalloissa, tuhatta asuntoa

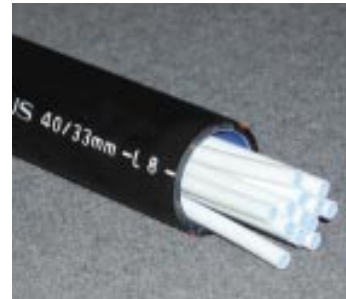

Toiminta-ajatus

Ryhmän tavoitteena on hyödyntää vahvaa markkina-asemaansa, teknologiajohtajuutta sekä läheisiä asiakassuhteita ja kehittää edistyksellisiä asennusjärjestelmiä, jotka vastaavat asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin sellaisilla markkina-alueilla, joilla liiketoiminnan kehityksen odotetaan olevan nopeaa.

Uponor Kunnallistekniikka

- **Päätuotteet:** putkijärjestelmät ja asiantuntijapalvelut kaasu-, vesi-, viemärinti- ja telekommunikaatioteollisuudelle
- **Tärkeimmät asiakkaat** kunnallistekniset laitokset, tukku- ja asennusliikkeet sekä vesi-, viemäri- ja kaasuputkisto-yhtiöt ja teleoperaattorit
- **Markkina-alueet:** Iso-Britannia, manner-Eurooppa, Pohjois- ja Etelä-Amerikka, projektivientiä muihin maansiin

Uponorin Kunnallistekniikkaryhmä on luonut itselleen vankan markkina-aseman läheisellä ja pitkäaikaisella yhteistyöllä valittujen asiakkaiden kanssa. Yhteistyössä suurten kunnallistekniikkayhtiöiden ja laitosten kanssa Uponor voi tuottaa mittatilauksena tehtyjä ratkaisuja ja asiakaskohtaisia palveluja, mikä tarjoaa huomattavan kilpailuedun kiristyvässä kilpailutilanteessa.

Kunnallistekniikkaryhmän liikevaihto nousi vuonna 2000 huomattavasti voimakkaan kysynnän ansiosta. Kasvua tapahtui ja Uponorin asema vahvistui kaikilla päämarkkinoilla, mutta kilpailu kiristyi selvästi sekä uusien yrittäjien että putki- ja raaka-aineteollisuudessa tapahtuneiden yhteenliittymien takia.

Tietoliikenteen uusien kaapeliverkkoasennusten painopiste on siirtymässä kaupunkien ja kiinteistöjen paikallisverkkoihin, mikä luo kysyntää Uponorin kehittämille ja markkinoimille edistyskäsille asennusratkaisuille. Sijoittajien viimeaikoina korostunut varovaisuus on kuitenkin jossain määrin hidastanut markkinakasvua vaikuttaen erityisesti uusien verkkojen rakentamiseen.

Merkittäviä sopimuksia Ison-Britanniassa

Uponor on kahden viime vuoden aikana voittanut kaikki kolme merkittävää Ison-Britanniassa järjestettyä kunnallistekniikkasektorin tarjouskilpailua. Ensimmäinen näistä oli 50-70 milj. euron sopimus, joka tehtiin Severn Trent Water Ltd:n kanssa vuonna 1999.

Vuonna 2000 Uponor Ltd. solmi mitattavan sopimuksen painevesiputkien ja -yhteiden toimittamisesta Thames Water Utilities Ltd:lle, joka on yksi maailman suurimmista vesiyhtiöistä.

-
- **Liikevaihto 365 milj. euroa, kasvua 27 %**
 - **Järjestelmätarjontaan lisäarvoa komponenteista ja palvelusta**
 - **Merkittäviä sopimuksia Ison-Britannian kaasu- ja vesiyhtiöiden kanssa**
 - **Tietoliikennejärjestelmien kysyntä kasvoi nopeasti Euroopassa**
-

“Päämääränämme on tehdä yhteistyötä suurten kunnallisten organisaatioiden kanssa ja kehittää asiakaskohtaisia järjestelmiä, jotka parhaiten vastaavat asiakkaiden tarpeisiin ja arvoihin.”

Uponor toimittaa yhtiölle kaikki sen tarvitsemat putket seuraavien 3-5 vuoden aikana. Sopimuksen kokonaisarvo on noin 40-50 milj. euroa.

Lokakuussa Uponor teki sopimuksen kaasuputkien ja -yhteiden toimittamisesta Transco plc:lle, Ison-Britannian suurimmalle kaasunjakelu-yhtiölle. Kolmivuotinen sopimus, johon liittyy kaksi yhden vuoden jatko-optiota, on arvoltaan 165-265 milj. euroa ja on Uponorin historian suurin yksittäinen kauppa. Asiakkaan luottamusta kuvastaa se, että Uponor vastaa sataprosenttisesti Transcon putki- ja yhdetoimituksista Britanniassa.

Yhteistyöllä vahvempina tulevaisuuteen

Vuonna 2000 Uponor käynnisti useita hankkeita, joiden tavoitteena on lisätä yhtiön tuotanto- ja palvelukykyä kaasu- ja vesiasiakkaiden lisääntyvien tarpeiden tyydyttämiseksi. Myös telekommunikaatioalan kasvun vuoksi on useilla Euroopan tehtailla toteutettu modernisointeja ja muutostöitä. Ryhmän investointistrategiassa keskeinen merkitys on tehtaiden uudistamisessa, jotta niissä voidaan valmistaa pidemmälle vietyjä korkean teknologian tuotejärjestelmiä.

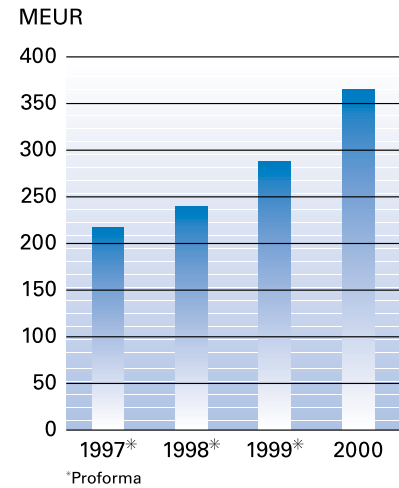
Uponorin tavoitteena on yhdessä asiakkaiden kanssa ja molempia hyö-

dyntäen luoda kustannustehokkaita ja asiakaslähtöisiä innovaatioita markkinoiden tarpeisiin. Määrätietoinen keskittyminen erikoisputkiin, liittimiin ja komponentteihin on tehnyt Uponorista johtavan metallisten kaasumittariliittimien toimittajan Yhdysvaltain markkinoilla.

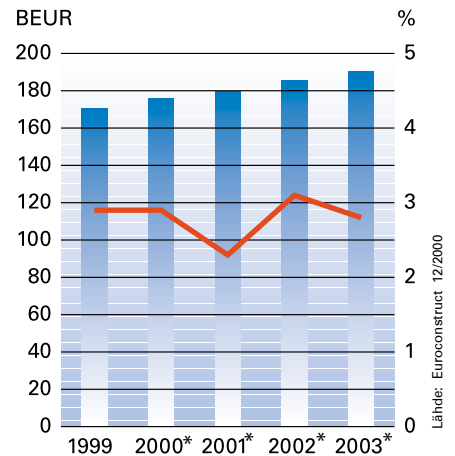
Isossa-Britanniassa Uponor kehitti yhteistyössä johtavien kaasualan yhtiöiden kanssa uudenlaisen taipuisan Serviflex-putkijärjestelmän kaasuverkkojen saneeraukseen. Tuote sai hyväksynnän ja se tuotiin markkinoille viime vuonna. Järjestelmän suunnittelun pääpaino oli toiminnallisuudessa ja kustannustehokkuudessa. Tunnustuksena onnistuneesta kehitystyöstä tuotteelle myönnettiin alan teollisuuden vuosittainen palkinto merkittävimmistä panoksesta maalle asennettävien putkistojen kehitystyössä Isossa-Britanniassa.

Muita merkittäviä innovatiivisia ratkaisuja edustaa muun muassa irrotettavalla kuorella varustettu Profuse, joka vuonna 2000 sai käyttöhyväksynnän Yhdysvalloissa. Profuse-teknologiaan perustuvia monikerrosputkia kehitetään edelleen tavoitteena tarjota asiakkaille järjestelmiä, joissa on aivan uusia ominaisuuksia ja jotka tuovat asiakkaille merkittäviä etuja käytössä.

Liikevaihto

Kunnallistekninen rakentaminen Euroopassa

* Ennuste
 ● Markkinoiden koko, BEUR
 ● Muutos edellisestä vuodesta, %

Toiminta-ajatus

Ryhmän tavoitteena on luoda pitkäaikaisia asiakassuhteita suuriin kansainvälisiin asiakkaisiin ja tarjota näille laadukkaita, pitkäikäisiä, hyvän hinta-laatusuhteen tuotteita sekä kehittää tuotevalikoimaa ja tuotantokapasiteettia asiakkaiden tarpeita vastaaviksi.

Uponor Rakennus- ja ympäristötekniikka

- **Päätuotteet:** putkijärjestelmät jäte- ja sadevesiviemärointiin sekä veden jakelujärjestelmiin, pientalojen viemärointi-järjestelmät ja kaapelien suojausratkaisut
- **Tärkeimmät asiakkaat** kunnat, vesilaitokset, rakennusyrietykset, tukkuliikkeet
- **Markkina-alueet:** Pohjoismaat ja Baltia, Saksa, Puola, Pyreneiden niemimaa

-
- **Liikevaihto: 275 milj. euroa, kasvua 18 %**
 - **Ympäristövaatimukset tukevat liiketoiminnan kasvua**
 - **Logistiikkaa virtaviivaistettiin Pohjoismaissa**
 - **Sähköisen kaupan kehitystyö hyvässä vauhdissa**
-

Loppuvuoden leuto sää Pohjois-Euroopassa vilkastutti rakennustoimintaa kompensoiden kesäkuukausien tilapäistä hiljenemistä. Kuntien menoleikkaukset johtivat kysynnän laskemiseen Saksan rakennusmarkkinoilla, mutta vilkas laajakaistaverkkojen rakentaminen Pohjois-Euroopassa ylläpiti hyvää myyntiä. Vuoden aikana tapahtunut raaka-aineiden kallistuminen saatiin osittain korvattua syksyllä toteutetuilla hinnankorotuksilla.

Uponor on lujittanut asemaansa johtavana täyden palvelun putkistoratkaisujen toimittajana Pohjoismaiden ja Baltian markkinoilla. Pohjois-Euroopassa yhtiöllä on huomattava markkinaosuus kaikilla toimialoillaan, alkaen veden ja kaasun jakelusta aina rakennusten putkistoihin ja tonttien pintaveden ohjausjärjestelmiin. Kiristyvässä kansainvälisessä kilpailutilanteessa, Pohjoismaiden ja Baltian ulkopuolisilla markkinoilla, Uponorin tavoitteena on kasvaa erityisesti vahvimmissa tuoteryhmissään ja luoda yhtiölle voimakas asema viemärointi- ja sadeveden putkistoratkaisujen toimittajana.

Työtä ympäristön parissa

Kilpailutilanteet muuttuvat nopeasti johtuen jatkuvista asiakkaiden sekä kilpailevien yritysten liittoutumisista. Uponor vastaa tiukkenevaan kilpailuun suuntaamalla ponnistuksia kestävien, käyttö- ja ylläpitokustannuksiltaan edullisten pitkäikäisten ratkaisujen kehittämiseen, tarjoten näin asiakkailleen huomattavaa lisäarvoa.

Päättyneenä vuonna saatiin päätökseen mittava hanke pohjoismaisten toimipisteiden välisen logistiikkaketjun virtaviivaistamiseksi. Liiketoimintaryhmän huolto, varasto- ja kuljetukset on kaikki liitetty samaan verkkoon asiakaspalvelun laajentamiseksi ja tehostamiseksi. Meneillään on myös hankkeita, joiden tavoitteena on sähköisen kaupankäynnin käynnistäminen lähitulevaisuudessa. Tulevaisuudessa yhä suurempi osa liiketoiminnasta tapahtuu sähköisesti yhtiön laajentuessa globaalisesti ja internetin alkaessa muokata putkitekniikan kaupankäyntitapoja.

Ympäristölainsäädännön merkitys liiketoiminnan tulevaisuudelle on sel-

“Ympäristötekijät muokkaavat markkinoita. Me olemme valmiita hyödyntämään tämän tarjoamat kaupalliset mahdollisuudet.”

västi korostumassa. Esimerkiksi EU-direktiivien pinta- ja jätevesien hallintaa koskevat tiukat säädökset edellyttävät laajoja vanhojen putkistojen saneerauksia Euroopassa ja kasvatavat Uponorin markkinoimien järjestelmien kysyntää huomattavasti. Suunnitteilla oleva Euroopan Unionin laajentuminen on yhtiölle ainutlaatuinen tilaisuus, jonka hyödyntäminen on yksi yhtiön tavoitteista.

Telekommunikaatioputkistojen kysyntä korkealla tasolla

Uponor teki urauurtavan kaupan Espanjassa sopiessaan 20 000 asiakkaalle räätälöidyn sadevesi- ja viemärikaivon toimittamisesta Sevillan lähellä sijaitsevalle Huesnan vesilaitokselle. Tämä 2,7 milj. euron arvoinen tilaus oli kaikkien aikojen suurin yksittäinen Uponor-kaivotilaus ja virstanpylväs myös sikäli, että Uponor on ensimmäinen yhtiö, joka myi nykyaikaisen muovista valmistetun viemäritkaisun näille perinteisten materiaalien hallitsemille markkinoille.

Pohjoismaisen laajakaistaverkon rakentaminen oli toinen merkittävä liiketoiminnan alue. Uponor teki kolmi-vuotisen sopimuksen kaapelinsuoja-putkijärjestelmien toimittamisesta tanskalaiselle teleliikenneoperaattorille, Tele Danmarkille. Kaupan arvo on 1,3-2 milj. euroa vuodessa. Suomessa Uponor allekirjoitti merkittävän sopimuksen NK Communications -yhtiön kanssa. Sopimuksen puitteissa Uponor toimitti 3 700 km vähäkitkaisia kaapeliputkijärjestelmiä Suomen yliopisto-kaupungit yhdistävän laajakaistaverkon suojaukseen ja asennuksen

tehostamiseen. Sopimuksen kokonaisarvo on yli 3,4 milj. euroa.

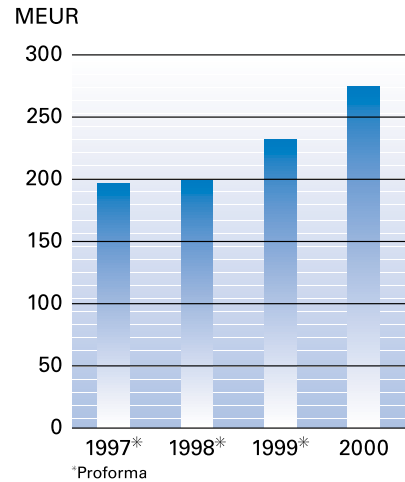
Tulevaisuuden ratkaisuja

Järjestelmäkehityksen alueella nähtiin vuonna 2000 merkittäviä läpimurtoja. Uponor esitteli muun muassa uuden haja-asutusalueiden jäteveden käsittelyjärjestelmän, joka on herättänyt kiinnostusta Euroopassa. Järjestelmän uudenlainen ulkonäkö ja ominaisuudet eivät ainoastaan paranna sen asennusominaisuuksia, vaan lisäävät myös tuotteiden tunnettuutta ja tunnistettavuutta. Näiden uuden sukupolven ratkaisujen kysyntä on ylittänyt kaikki odotukset.

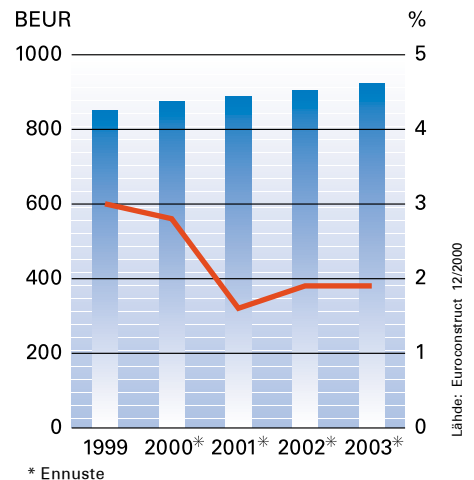
Uponorin suuriläpimittaisten viemärijärjestelmien liiketoiminta on kasvanut nopeasti Pohjoismaissa ja yhtiö on nyt käynnistämässä Uporen-järjestelmän tuotantoa Saksassa. Vuonna 2000 Uponor investoi itäisen Saksan Thüringenissä sijaitsevaan tuotantolaitokseen tyydyttääkseen paikallisen kysynnän kasvua ja parantaakseen asiakaspalvelua.

Päättynyt vuosi merkitsi Rakennus- ja ympäristötekniikka -ryhmälle muutoksia ja sisäistä rakenneuudistusta, joiden pohjalle on hyvä rakentaa vuonna 2001. Ryhmän strategia tähtää vakaaseen kasvuun valituilla tuote- ja markkina-alueilla sekä markkina-aseman vahvistamiseen ja logistiikkaverkoston laajentamiseen ja edelleen kehittämiseen.

Liikevaihto

Rakentamisen kokonaismarkkinat Euroopassa

* Ennuste

- Markkinoiden koko, BEUR
- Muutos edellisvuodesta, %

Lähde: Euroconstruct 12/2000

Toiminta-ajatus

Ryhmä kehittää ja markkinoi innovatiivisia, ympäristöystävällisiä muovisia putkijärjestelmiä, jotka ovat luotettavia, taloudellisia asentaa, käyttää ja ylläpitää sekä luovat lisäarvoa käyttäjilleen.

Asko Kiinteistöt

- **Liikevaihtoa kertyi 28 milj. euroa, nousua 5,7 %**
- **Kiinteistöjen nettotuottoasteeksi muodostui 8,2 % (7,8 %)**
- **Vuokraus- ja ostokysyntä jatkuivat suotuisina**

Uponor Oyj siirsi kiinteistöliike-toimintansa tätä varten perustamalleen tytäryhtiölle, Asko Kiinteistöt Oy:lle vuoden 2000 helmikuussa. Yhtiöittäminen oli osa Uponorin strategiaa, jolla se selkeytti konsernin rakennetta ja keskittyi ydinliiketoiminnan kehittämiseen.

Asko Kiinteistöt omistaa useita suuria, entisiä teollisuusalueita, joita se rakentaa ja muuttaa uuteen käyttöön. Yhteensä kehitettäviä kiinteistöjä oli vuoden 2000 lopussa noin 235 000 kerrosneliometriä.

Lahden teknologiakeskus on yksi suurista hankkeista

Liiketoimintaryhmän merkittävin uusi kiinteistöjen kehityshanke on niin kutsuttu Askon alue Lahdessa, jonka kärkihanke on uusi teknologiakeskus, HTC Lahti. Aluetta koskeva asemakaavan muutos hyväksyttiin Lahden kaupunginvaltuustossa loka-kuussa. Alueelle kaavoitetaan suunnitelmaluonnoksen mukaan yhteensä noin 300 000 kerrosneliometriä, josta HTC Lahti on laajuudeltaan noin 50 000 kerrosneliötä.

Porin puuvillatehtaan alueen rakentaminen jatkui vuoden 2000 aikana. Forssan kutomokiinteistön asema-

kaavan muutos vahvistui, ja osa kiinteistöistä myytiin Kesko Oyj:n tytäryhtiölle Citymarketin rakentamista varten. Tikkurilan silkkitehtaan asemakaavan tarkistus on lähes valmis.

Yhtiön tarkoituksena on, että kaavoituksen valmistuttua kohteet myydään pääasiassa sellaisenaan sijoittajille tai käyttäjille.

Kiinteistöjen myynti jatkui vilkkaana

Toimitilojen vuokraus- ja ostokysyntä jatkuivat hyvinä koko tilikauden ajan. Liiketoimintaryhmän liikevaihto oli 28,0 (26,5) milj. euroa, joka oli 5,7 % edellisvuotta enemmän. Liikevoitto oli 15,5 (10,5) milj. euroa, joka merkitsi 48 %:n nousua viime vuodesta. Liikevaihdon ja liikevoiton muutokset johtuivat aktiivisesta kehitystoiminnasta.

Asko Kiinteistöt myi vuoden aikana kiinteistöjä 11,7 (8,2) milj. eurolla. Yhtiön tekemät investoinnit olivat 3,1 (7,6) milj. euroa. Ne kohdistuivat lähinnä tilojen peruskorjaukseen.

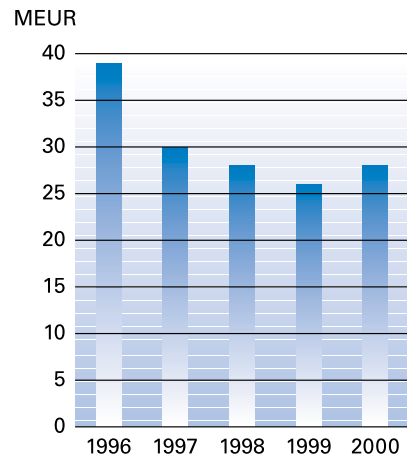
Kiinteistöjen käyttöaste oli vuoden lopussa 80 %. Suurin osa tyhjästä tiloista oli vanhaa, peruskorjamatonta teollisuustilaa kehityskiinteistöissä.

Vuokrataso ja käyttöaste parantavat kannattavuutta

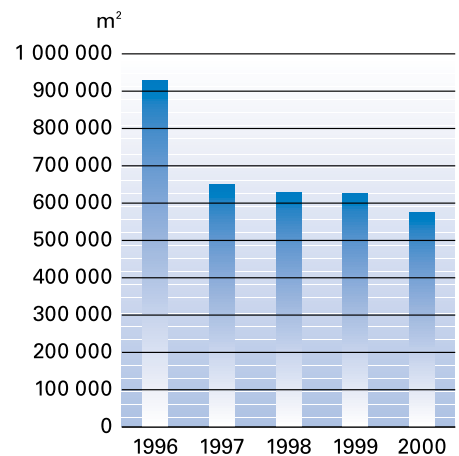
Asko Kiinteistöjen liikevaihto ja liikevoitto laskevat kuluvan tilikauden aikana kiinteistöjen myynnin vuoksi.

Kiinteistöjen nettotuottoasteen odotetaan kuitenkin paranevan kuluvalle tilikaudella, kun vuokrat ja kiinteistöjen käyttöaste nousevat edelleen.

Liikevaihto

Kerrosneliömetrimäärän kehitys

Toiminta-ajatus

Kannattava kiinteistöliiketoiminta ja kiinteistöihin sitoutuneen pääoman vapauttaminen konsernin käyttöön Uponorin ydinliiketoiminnan, muoviputkijärjestelmien, kasvun tukemiseksi.

San Pablon sairaala, Barcelona, Espanja

Tämä kuvauksellinen rakennus 1800-luvun loppupuolelta sijaitsee yhdellä Barcelonan kauneimmista alueista. Rakennuksen vesijohtoverkoston nykyaikaistaminen Wirsbo PEX -putkilla ja Quick&Easy-liittimillä saatiin valmiiksi vuonna 2000.

**Martin Place (The GPO),
Sydney, Australia**

*Sydneyn historiallisen
postitoimiston, GPO:n,
kehityshanke oli yksi vuo-
den merkittävimmistä
korjausrakennus-
kohteista Sydneyssä.*

*Postitoimiston
entisöinnin yhteydessä
siihen liitettiin uusi lii-
ke- ja asuinkerrostalo.*

*Vesijohtotöissä käy-
tettiin Wirsbon PEX-
putkijärjestelmää.*

Tutkimus ja kehitys

-
- **Konsernin kehitystoiminta kokonaisuudessaan liiketoimintaryhmien vastuulle.**
 - **Tavoitteena on kehityshankkeiden nopeampi kaupallistaminen.**
 - **Markkinoiden ensimmäinen käyttövesiputkistoon liitetty sprinklerijärjestelmä esiteltiin Pohjois-Amerikan markkinoille.**
 - **Laajaa teknologiapohjaa hyödynnettiin uusissa käyttökohteissa.**
-

Yhteiskunnan nopea teknologinen kehitys sekä tietoliikenteen merkityksen kasvu työpaikoilla ja kodeissa on muuttamassa yritysten toimintaympäristöä ennennäkemättömällä vauhdilla. Talouden globalisaatio, yrityskokojen kasvaminen ja kunnallisia palveluja tarjoavien laitosten yksityistäminen johtavat kilpailun kiristymiseen ja pyrkimykseen löytää uudenlaisia, kokonaiskustannuksiltaan edullisimpia tapoja ratkoa asiakkaiden ongelmia. Myös kasvava huoli maapallon vesivarojen ja ilmakehän tilasta seurauksena pitkään jatkuneesta luonnonvarojen ylikäytöstä, voimakkaasta väestönkasvusta sekä rakennetun kunnallisteknisen infrastruktuurin vanhenemisesta luo uusia tarpeita ja vaatii uudenlaisia ratkaisuja ongelmiin.

Uponor alansa johtavana yhtiönä haluaa aktiivisesti olla mukana kehittämässä uusia tuotteita ja palveluja yhteiskunnan muuttuviin tarpeisiin. Tutkimus- ja kehitystoiminta on eittämättä se menestystekijä, joka on Uponorista tehnyt johtavan alallaan maailmassa. Vahvan ja ennakkoluolettoman T&K-toiminnan merkitys kilpailukyvyyn luojana korostuu entistä enemmänkin tällaisessa muutostilanteessa.

Kehitystoiminta organisoitu asiakastarpeiden mukaan

Uponorin tutkimus- ja kehitystoiminnasta vastaavat mahdollisimman lähellä asiakasta toimivat liiketoimintayksiköt. Kehityshankkeiden tavoitteena on kehittää markkinalähtöisesti uusia ratkaisuja, jotka vastaavat kysyntää ja asiakkaiden erityistarpeita. T&K-toiminnan hajauttaminen konsernin liiketoimintaryhmiin ja niiden osaamiskeskukseen mahdollistaa kehitys- ja markkinointihenkilöstöllemme suoran kontaktin asiakkaaseen, jolloin asiakkaan toiveisiin voidaan reagoida nopeasti. Konsernin keskitetty kehitystoiminta järjestää mittavampiin konsernihankkeisiin tarvittavat taloudelliset ja henkilöresurssit sekä avustaa projektinhallinnassa.

Komposiittiputki voidaan kierrättää erottamalla PEX-muovi ja alumiini, kuten kuvan MultiTech-putkesta.

Liiketoimintaryhmien T&K-tiimit keskittyvät järjestelmien ja palvelujen kehittämiseen lämmityksen, kaasun ja veden jakelun, jätevesihuollon sekä nopeasti kasvavan telekommunikaatiosektorin alueilla. Uponor kehittää aktiivisesti ratkaisuja korvaamaan perinteisiä materiaaleja, joiden merkitys markkinoilla on vähenemässä. Pyrimme ratkaisuihin, jotka asennuskustannukset mukaanluettuna tarjoavat loppukäyttäjille järjestelmän koko elinkaaren ajalta taloudellisimman vaihtoehdon. Maantieteellisesti laajan organisaation työskentelyn tehostamiseksi yhteisössä on rakenteilla konserninlaajuinen tietovarasto, joka antaa koko tutkimus- ja kehityshenkilöstölle pääsyn yhteisiin teknologia- ja osaamistietokantoihin.

Merkittävä osa Uponorin kehitystoiminnasta on asiakkaalle lisäarvoa tuovien, kokonaan uusien järjestelmien kehittämistä tavalla, joka huomioi sekä ihmiset että ympäristön. Myös uutuustuotteiden valmistuksessa käyttöönotettavien uusien tuotantotekniikoiden arvioinnilla on iso osuus. T&K-tiimit tarjoavat lisäksi asiakkaille koulutusta tuotteiden asennuksessa ja käyttöönotossa samoin kuin teknistä tukea kenttätyöskentelyyn. Tutkimus- ja kehitystoimella on siis keskeinen asema rakennettaessa Uponorin laadukasta, luotettavaa ja innovatiivista yrityskuvaa.

Uutuuksien virta

Lämmitys- ja käyttövesijärjestelmissä Uponorin komposiittiputkitekniologia sai tärkeän hyväksynnän putken käytölle rakennusten käyttövesijärjestelmissä osassa Yhdysvaltoja. Monikerros-PEX-putken paineenkesto nostettiin tavanomaisen PEX-putken tasolle ja putken tiiviyyttä parannettiin niin, että se sopii talousveden kuljettamiseen saastuneillakin alueilla. Markkinoille esiteltiin uusi, kokonaan muovinen puristusliitin vastauksena asiakkaiden toiveisiin. Uusi liitin,

joka ei luonnollisestikaan ruostu, voidaan asentaa tavallisilla puristustyökaluilla. Muita kehitystyön kohteita olivat kylpyhuoneiden seinäasennussäiliöt sekä uudet langattomat elektroniset ohjauslaitteet.

Rakennus- ja ympäristötekniikan alueella maailmanlaajuiset ympäristöhaasteet synnyttävät liiketoimintamahdollisuuksia sekä Uponorin olemassaoleville järjestelmille että uusille tuotesukupolville. Nykyiset valikoimamme tarjoavat asiakkaillemme tehokkaita järjestelmiä puhtaan veden ja jäteveden kä-

Uponorin kehitystoiminnan tavoitteena on kehittää markkinalähtöisesti uusia ratkaisuja, jotka vastaavat kysyntään ja asiakkaiden erityistarpeisiin. Markkinoiden palaute on ensiarvoisen tärkeää.

Uponor toi uudenlaisen pientalojen sprinklerijärjestelmän markkinoille Pohjois-Amerikassa.

sittelyyn ja jakeluun. Aivan uusia ratkaisuja ovat haja-asutusalueiden kotitalouksille suunnatut jäteveden käsittelyjärjestelmät, sadeveden käytön kotitalouksissa mahdollistavat järjestelmät sekä asennusjärjestelmät, joilla saneerataan vanhoja, vuotavia putkistoja. Kiristyvät ympäristövaatimukset esimerkiksi putkijärjestelmien tiivyyden suhteen suosivat myös jatkossa edistyksellisiä putkijärjestelmiä eri käyttö-tarkoituksissa.

Kunnallistekniikkaryhmän yhteistyö Ison-Britannian kaasuteollisuuden kanssa johti Serviflex-järjestelmän hyväksymiseen ja käyttöönottoon kaasuputkien korjausrakentamisessa. Järjestelmä sai palkinnon alan teollisuuden merkittävimmästä tuoteuutuudesta vuonna 2000. Lämmitys- ja käyttövesijärjestelmissä suosituksi tullut komposiittiputki hyväksyttiin myös kaasun jakeluun rakennusten sisäasennuksissa Alankomaissa ja Saksassa.

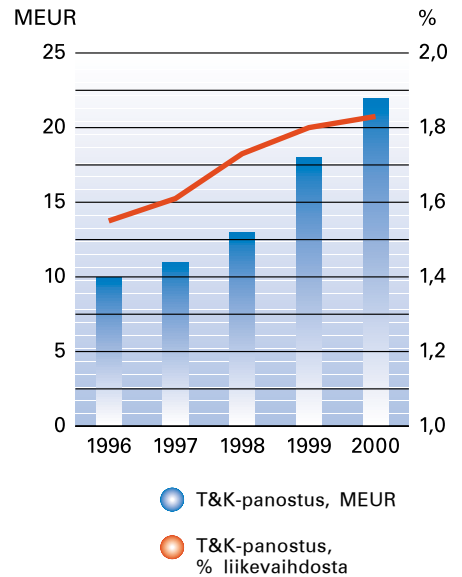
Profuse-paineputkijärjestelmän markkinaosuus jatkoi kasvuaan. Sen seurauksena markkinoille tuotiin uusia putkikokoja, komponentteja sekä asennusmenetelmiä. Suurten kaasuputkien saneeraukseen käytettävän PEX-linien onnistuneen hyväksynnän jälkeen Uponor kehitti vaihtoehdoisen menetelmän PEX-putkea ja Swagelining-tekniikkaa hyväksi käyt-

täen. Järjestelmän ominaisuuksia esiteltiin menestyksellisesti yhteistyössä Advantican, entisen BG Technologyn kanssa. Järjestelmä uskotaan kaupallistettavan lähitulevaisuudessa.

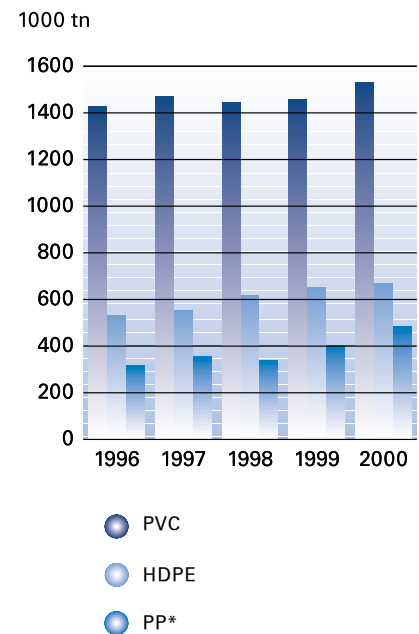
Seuraavan sukupolven liittotekniikka, SmartHeat, kehitettiin ratkaisuksi, jolla saadaan kestävä PEX-muovinen liitos PEX-putkijärjestelmiin. Tekniikka mahdollistaa kokonaan PEXistä rakennetun putkijärjestelmän, jonka käyttökohteita ovat lähinnä veden ja kaasun jakelu erittäin vaikeissa olosuhteissa.

Telekommunikaatiojärjestelmien kehitystyötä jatketaan aktiivisesti tavoitteena tarjota asiakkaille laadukkaita kokonaisjärjestelmiä nykyaikaisiin kunnallistekniisiin kaapeliverkostoihin, aina valtakunnanverkosta paikallisiin taajamaverkkoihin ja rakennusten sisäisiin asennuksiin sekä kapea- että laajakaistaverkkoihin.

Muoviputkijärjestelmien T&K-panostus

Muovin käyttö putkijärjestelmissä Euroopassa

* Sisältää myös muita käyttökohteita
Lähde: Modern Plastics.

Muovin monet ominaisuudet

Muovi on ihanteellinen materiaali uusien tuotteiden kehitykseen. Se on kestävä, helposti käsiteltävää ja ympäristöystävällistä. Käytetystä polymeeristä ja lisäaineesta riippuen muovi voi olla kovaa tai pehmeää, vahvaa tai haurasta, se voi johtaa sähköä tai sillä voi olla korkea lämmönsietokyky. Muovin ääretön muuntautumiskyky ja varsinkin sen käyttömahdollisuudet yhdessä muiden materiaalien kanssa, kuten esimerkiksi monikerrosputkessa, tarjoaa luoville insinööreille haasteellisen kentän ja melkein rajattomat mahdollisuudet uusien tuotteiden, sovellusten ja valmistusmenetelmien kehittämiseen vaativiin käyttötarkoituksiin.

Uponorissa muovien käsittelyn pitkä kokemus yhdistyy tuoreeseen tietämykseen alan uusimmista kehitysuunnista. Jatkuva työ uusien ratkaisujen löytämiseksi ja niiden nopean käyttöönoton mahdollistamiseksi pitää meidät alan eturivissä. Huolella valitut perusmuovit yhdistettynä oikeisiin lisäaineisiin antavat tuotteillemme etulyöntiaseman, jota on vaikea kopioida.

Uponor työskentelee läheisesti alan johtavien raaka-ainetoimittajien kanssa mahdollistaakseen yhteistyön yhä parempien materiaalien ja asiakkaiden erityistarpeisiin räätälöityjen koostumusten kehittämisessä. Modifikaatiot tuovat uusia ominaisuuksia tutuille, päivittäisille

materiaaleille. Lisä- ja säätöaineilla voidaan vaikuttaa suureen osaan muovin ominaisuuksia, kuten esimerkiksi sähköominaisuudet, syttymättömyys, lujuus, kovuus, jäykkyys, kiilto ja paino. Esimerkkeinä tällaisista parannetuista ominaisuuksista ovat muun muassa Omega Liner -saneerausputken muunneltu PVC, sisäviemäriputkissa käytettävä jäykkä polypropyleeni ja ilmastointiputkissa käytettävä antistaattinen polypropyleeni.

Teknisiä muoveja tarvitaan, jotta pystytään vastaamaan lisääntyviin erikoisvaatimuksiin. Esimerkkinä tästä on kuumavesijärjestelmien liittimissä käytettävä rakennemuovi polysulfoni (PSU), jolla on erinomaiset ominaisuudet. Se on erittäin kestävä, sillä on hidaskuuma ja se on luonnostaan syttymätön.

Polysulfonia voidaan käyttää mitä erilaisimmissa lämpötiloissa ja sen lämpölämpötila on pitkäaikaisessa käytössä 150°C. Sen kemiallisen ja lämmönkeston vuoksi sitä käytetään muun muassa lääketieteellisissä laitteissa, jotka on pidettävä steriileinä. Kuumavesijärjestelmien liittimissä polysulfoni korvaa metallin ilmeisistä syistä, sillä se on muun muassa helppoa käsitellä, erittäin vahvaa, kemikaaleja ja lämpöä kestävä ja lähes myrkytöntä. Polysulfonin sukuista polyfenylsulfonia (PPSU) käytetään vielä vaativimmissa sovelluksissa, koska se on äärimmäisen vahvaa, ke-

mikaaleja sietävää ja polysulfonia kestävämpi myös pitkäaikaisessa käytössä.

Uuden materiaalin käyttöönottoa edeltää aina perusteellinen tutkimus- ja kehitystyö, tiiviit yhteydet raaka-ainetoimittajiin ja toistuva testaus. Työhön osallistuu henkilöitä niin tuotannosta, markkinoinnista kuin tuotekehityksestäkin. Järjestelmän kaikkien komponenttien ominaisuudet testataan tinkimättömästi kansainvälisesti hyväksytyillä testimenetelmillä ja sisäisillä tekniikoilla.

Uponor noudattaa toiminnoissaan ISO/CEN-laatuja järjestelmää. Yhtiö on Euroopan muoviputkijärjestelmäjärjestön TEPFAN jäsen. Järjestö harjoittaa alan edunvalvontaa sertifiointiin, standardointiin ja ympäristöön liittyvissä kysymyksissä Euroopassa. Sen jäsenistö koostuu yli 200 putki- ja yhdevalmistajasta ja sen palveluksessa on 30 000 henkilöä.

Tutkimus- ja kehitystoiminnan tavoitteet

Uponorin tutkimus- ja kehitystoiminnan tavoitteena on tuoda markkinoille sellaisia järjestelmiä, jotka tyydyttävät asiakkaiden erityistarpeet ja hyödyntävät markkinoiden luomia uusia mahdollisuuksia lämmityksen, kaasun- ja vesihuollon, jätevesihuollon sekä telekommunikaation aloilla. Erityistavoitteena on tarjota asiakkaalle lisäarvoa tuovia ratkaisuja, jotka ovat ympäristöystävällisiä koko elinkaarensa aikana.

Satamaterminaali, Amsterdam, Hollanti
Amsterdamin satamaterminaaliin on asennettu Polythermin Polyconstruct-lattialämmitys. Ympäristöystävällinen järjestelmä käyttää energiaa tehokkaasti suuren rakennuksen lämmitykseen ja jäädytykseen.

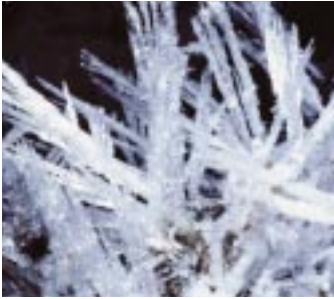
Kuva: Polytherm GmbH

Lasipalatsi ABC-Bogen, Hampuri, Saksa

11-kerroksinen lasipalatsi Hampurin ABC-kadulla on varustettu velta contec-järjestelmällä. Rakennuksen betoniin välikattorakenteisiin asennettu PEX-putkijärjestelmä lämmittää talvella ja jäähdyttää kesällä kaaren muotoon rakennetun toimisto- ja liikerakennuksen.

Ympäristö

-
- Valmisteltiin ja hyväksyttiin uusi konserninlaajuinen ympäristöohjelma.
 - Uusien mittareiden mukainen ympäristöseuranta käynnistettiin vuoden 2001 alusta.
 - Wirsbo Espanjalle myönnettiin ISO 14001 –ympäristöhyväksyntä.
-

Ympäristö on Uponorille merkittävä liiketoimintamahdollisuus. Vesi ja veden käsittely eri muodoissaan koskettaa noin 80 prosenttia Uponorin tuotteista ja tuotejärjestelmistä. Lopuosa jakaantuu pääosin energian jakeluun ja tiedon kuljettamiseen. Kansainvälisesti toimivana teollisena yrityksenä Uponor tuntee luonnollisesti myös oman vastuunsa ympäristön kuormittajana. Meille on tärkeää ottaa ympäristö huomioon kaikessa toiminnassamme.

Ympäristötyössä on tärkeää ajatella asioita riittävän pitkäjänteisesti; tuotteiden ja palvelujen elinkaariajattelu sekä niiden kierrätyksestä huolehtiminen ovat avainasemassa, kun korostetaan toimimista kestävä kehityksen periaatteiden mukaan. Muovi-putkijärjestelmien yliveraisen kestävyuden ohella niiden merkittäviä etuja ovat vähäinen energiakulutus valmistuksessa ja kuljetuksessa sekä raaka-aineen uusiokäyttömahdollisuus, joko uusien tuotteiden valmistuksessa tai energian tuotannossa. Uponorin tuotekehityksen yhtenä päätavoitteena onkin kehittää tuotteita, jotka tarjoavat asiakkaille ja järjestelmien loppukäyttäjille pitkäikäisiä, käyttökustannuksiltaan edullisia ja ympäristöystävällisiä tuotteita.

Vahva sitoutuminen

Ympäristön ja luonnonvarojen pitkäin jatkunut tehokäyttö tuo mukanaan yhä kovempia vaatimuksia ympäristön suojelemiselle, ja sitä koskeva lainsäädäntö kiristyy yhdessä kansalaisten lisääntyvän ympäristötietoisuuden kanssa. Uponor haluaa pysyä kehityksen kärjessä ja sisällyttää vahvan ympäristönäkökulman kaikkeen toimintaansa.

Vuonna 2000 Uponorissa vahvistettiin uusi ympäristöohjelma, joka määrittelee uudelleen konsernin ympäristötoiminnan päälinjat ja tavoitetaso sekä asettaa mittarit toiminnan seuraamiselle. Ohjelman keskeisenä ajatuksena on sitoutuminen entistä aktiivisemmin huolehtimaan oman toiminnan ympäristövaikutuksista ja työympäristön kehittämisestä samalla, kun yhtiö haluaa tulla johtavaksi ympäristöystävällisten ratkaisujen tarjoajaksi omalla alallaan.

Uponorin uuden ympäristöpolitiikan päätavoitteita ovat ympäristö-

lainsäädännön noudattaminen sekä toimet konserninlaajuisen ympäristöhyväksynnän (ISO 14001) hankkimiseksi. Yhtiö pyrkii määrätietoisesti vähentämään luonnon kuormitusta muun muassa pienentämällä luonnonvarojen käyttöä, jätteiden määrää sekä olemalla aloitteellinen uusiokäytön ja kierrätyksen lisäämiseen tähtäävissä toimissa. Tavoitteen pyrkimiseksi Uponor haluaa aktiivista ja avointa keskustelua ympäristöasioista sekä oman henkilöstön että läheisten ulkoisten tahojen kanssa. Ympäristötietouden lisääminen yhtiössä on myös tärkeä askel toiminnan edelleen kehittämiseksi.

Säännöllinen seuranta

Uuden ympäristöohjelman myötä Uponorissa käynnistettiin vuoden 2001 alusta uusi ympäristötoiminnan seurantajärjestelmä. Jatkuva seuranta kattaa yhtiön toiminnassa ympäristön kannalta tärkeimmiksi arvioitujen tekijät, kuten veden ja energian

käytön, jätteen syntymisen ja käsittelyn sekä työturvallisuuden. Mainituille ympäristötekijöille asetetaan tavoitteet, joiden toteutumista seurataan mittareiden avulla.

Konserninlaajuinen tavoite hankkia pääosalle yhtiön tuotantolaitoksista ISO 14001 -ympäristöhäyväksyntä lähi vuosien aikana etenee. Vuonna 2000 Wirsbo Espanjalle myönnettiin ISO 14001 -hyväksyntä. Tällä hetkellä jo kolmannes konsernin henkilöstöstä ja liiketoiminnasta on ympäristöhyväksynnän saaneen toiminnan piirissä. Konsernin 40 tehtaasta kahdeksalla on kolmannen osapuolen hyväksymä ympäristöjärjestelmä.

Turvalliset järjestelmät

Muovi on raaka-aineena ympäristöystävällinen, turvallinen ja terveellinen putkistomateriaali ja on siksi yhä suosituimpi sekä putkistojen uudisrakentamisessa että vanhojen uudistamisessa. Tarve vanhojen putkistojen korvaamiseen kasvaa kiihtyvällä vauhdilla, ja Uponor kehittää

ympäristöystävällisiä helposti asennettavia ratkaisuja tälle markkina-alueelle.

Turvallisilla ja tii viillä järjestelmillä Uponor pyrkii edistämään maapallon vesivarojen säästämistä ja suojelua. Yhtiö on kehittänyt lukuisia uusia järjestelmiä käytetyn veden käsittelyyn kiinteistöissä ja haja-asutusalueilla. Valikoimaamme kuuluu muun muassa imeytysjärjestelmiä, biologisia jätteenkäsittelyjärjestelmiä sekä erilaisia liuottimien ja rasvan erotusjärjestelmiä.

Uponor pyrkii kehittämään energiaa säästävien, puhtaiden ja taloudellisten energiamuotojen käyttöä mahdollistavia ratkaisuja. Nestekiertoisissa lattialämmitys-järjestelmissä voidaan esimerkiksi hyödyntää uusiutuvia energiamuotoja, kuten maalämpöä, aurinko- ja tuulienergiaa, rakennettua vesivoimaa sekä esimerkiksi puuperäisiä tuotteita polttamalla saatavaa lämpöä.

Uponor Oyj:n ympäristöohjelma

Hyväksytty joulukuussa 2000

Uponor

- tarjoaa järjestelmiä, joilla on pitkä elinkaari ja joiden valmistuksessa minimoidaan luonnonvarojen kulutus sekä pyritään kierrätettävien materiaalien käyttöön
- sitoutuu vähentämään ympäristön kuormitusta kaikissa toimissaan
- asettaa ympäristötoiminnalleen tavoitteet ja seuraa niitä säännöllisesti
- sitoutuu noudattamaan ympäristölainsäädäntöä ja tavoitteena on vähintään ISO 14001 –standardin vaatimukset täyttävä järjestelmä
- sitoutuu lisäämään henkilöstön ympäristötietoutta ja edistämään aktiivista toimintaa sekä henkilökohtaista vastuunottoa ympäristökysymyksissä
- sitoutuu motivoimaan ja kouluttamaan henkilöstöä ja käymään avointa keskustelua ympäristöasioista sekä henkilöstön että kolmansien osapuolten kanssa.

Uponorille myönnetty ympäristösertifikaatit

1995	Uponor A/S, Tanska, BS 7750
1997	Wirsbo Bruks AB, Ruotsi, ISO 14001 Wirsbo Bruks AB, Ruotsi, EMAS
1998	Hewing GmbH, Saksa, ISO 14001 Uponor A/S, Tanska, ISO 14001 Uponor A/S, Tanska, EMAS Uponor AB, Ruotsi, ISO 14001
1999	Oy Uponor Ab, Suomi, ISO 14001 Radius Plastics Limited, ISO 14001 Wirsbo Pex GmbH, Saksa, ISO 14001
2000	Wirsbo España S.A., Espanja, ISO 14001

Wirsbo on saavuttanut Ruotsissa merkittäviä tuloksia ympäristötyössään. Muovijätteen määrää on vähennetty merkittävästi vuonna 1995 käynnistetyn projektin ansiosta. Vuonna 2000 kaikkiaan 90 % muovijätteestä käytettiin lämmitykseen paikallisessa lämpövoimalassa.

Case: Tytäryhtiö Wirsbo Bruks AB, Ruotsi

Panostusta vihreämpään tulevaisuuteen

Wirsbo Bruks AB on osallistunut ympäristötoimintaan aktiivisesti jo vuosia. Järjestelmällinen toiminta aloitettiin öljykriisin aikaan 70-luvun alussa ja virallinen, tuotantoa koskeva toimilupahakemus jätettiin vuonna 1980. Wirsbon tehtaan tuotannon päästöt ovat vähäiset, minkä vuoksi käytännön toimenpiteet ovat keskittyneet tuotteiden ympäristövaikutuksiin, jätteen syntyyn ja luonnonvarojen kulutukseen.

Vuonna 1995 Wirsbossa käynnistettiin projekti yhtiön ympäristötaseen parantamiseksi ja ympäristöimagon kohottamiseksi. Sen innoittamana yhtiö osallistui vuonna 1996 ensimmäiseen elinkaarianalyysiin. Wirsbon tehdas sai ISO 14001-laatu-järjestelmähyväksynnän ja EMAS-hyväksynnän vuonna 1997.

Elinkaarianalyysistä kävi ilmi, että Wirsbon oli laskettava tuotteiden metallin määrää. Sen seurauksena kehitettiin Quick&Easy-liitin, jossa PEX-muovinen rengas korvaa osan messingistä. Vuonna 1997 markkinoille tuotiin ensimmäinen kokonaan muovista valmistettu liitin, Quick&Easy Master. Elinkaarianalyysiraportti vaikutti myös yhtiön päätökseen lopettaa pehmeäteräspankujen valmistus vuonna 1997 ja suosittelua asiakkaille niiden sijasta ristikiljoitettuja PEX-putkia.

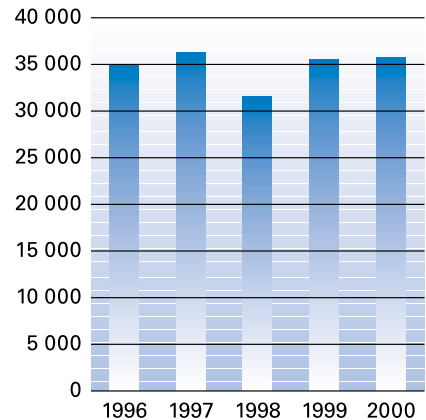
Vähemmän kulutusta, enemmän ajatusta

Vuonna 1995 kaikki kierrätykseen kelpaamaton muovijäte sijoitettiin vielä kaatopaikoille. Tällöin käynnistettiin hanke paikallisen lämpölaitoksen kanssa raaka-ainejätteen uudelleen käyttämiseksi energiantuotannossa. Projektin tuloksena 90 % polymeerijätteestä käytettiin lämmitykseen vuonna 2000.

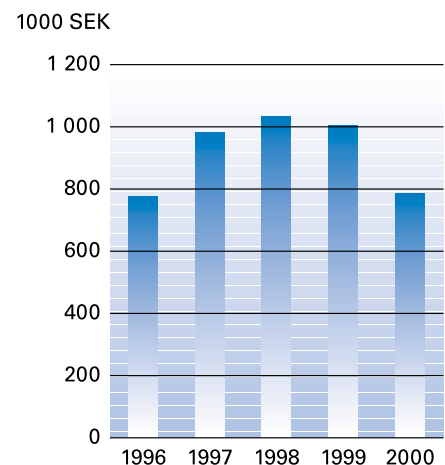
Tehtaalle tuotu raaka-aine on perinteisesti kuljetettu sinne pahvilaatikoissa, minkä seurauksena vuonna 1998 yhtiössä syntyi 187 tonnia kierrätettävää kartonkijätettä. Vuonna 1999 tehtaalle asennettiin raaka-aineen siilosäiliöjärjestelmä, jolloin pakkausjätteen määrä väheni 50 %.

Suurin osa tehdasalueen tuotannon hiilidioksidipäästöistä muodostuu rakennusten lämmityksestä talvisin. Vuonna 1994 Wirsbo kulutti kaikkiaan 357 kWh lattianeliötä kohti. Määrä on nyttemmin laskenut 150 kWh/m²:iin,

Veden kulutus m³

Vuotuiset lämmitysenergian säästöt

ja tähtäimessä on vähentää kulutusta entisestään. Samalla aikajaksolla PEX-putken valmistukseen käytetyn energian määrää laskettiin 17 % tuotetulta tonnilta.

Ehkäisy on jälkihoitoa parempi ratkaisu

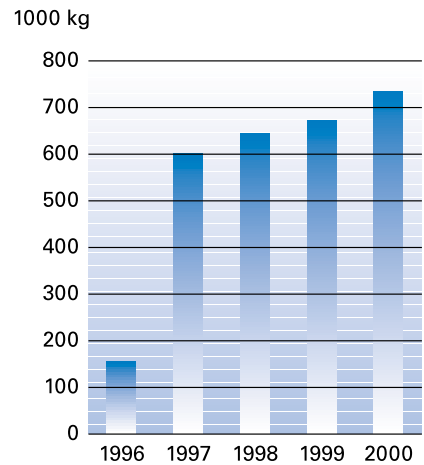
Wirsbo on viime aikoihin asti ollut kunnallisen veden suurkuluttaja, mutta vuonna 1993 käynnistetyn ohjelman seurauksena yhtiön vedenkulutus on laskenut 34 %. Sosiaalityöt ja järjestelmien testauslaitteet laboratoriossa ovat nykyään suurimmat yksittäiset veden kuluttajat.

Kemikaalien käytössä Wirsbo noudattaa varovaisuusperiaatetta, jonka mukaan aina pyritään käyttämään

parhaita käytössä olevaa tekniikkaa, jotta voidaan välttää kemikaaleja, joilla voidaan osoittaa tai edes epäillä olevan henkilöstölle haitallisia terveys- tai ympäristövaikutuksia. Kaikki taloon ostettavat kemikaalit tarkastetaan tietokannasta, johon on erilaisista virallisista lähteistä kerätty satoja aineita.

Vuosina 1999 ja 2000 kaikki Wirsbon tuotteet (sekä omavalmisteet että alihankitut järjestelmien osat) liitettiin vapaaehtoiseen ruotsalaiseen rakennusmateriaalien tuoteselostetietojärjestelmään. Asiakkaamme pääsevät näihin tietoihin suoraan yhtiön kotisivulta www.wirsbo.se.

Uusiokäytetyn PEX-muovin määrä

Rakentamisen ympäristövaikutukset

Rakentamis- ja asumissectori on yksi merkittävimmistä yhteiskunnan energian käyttäjistä ja sen rooli on huomattava myös jätekuormittajana. Tämän vuoksi alalla on käynnistynyt monia tutkimuksia ja koehankkeita, joissa selvitetään mahdollisuuksia vähentää sektorin ympäristökuormitusta. Yksi tuoreimmista selvityksistä on Ruotsista, jossa Rakennusalan ympäristökomitea (Byggsektorns kretsloppsråd) julkisti vuoden 2000 lokakuussa laajan raportin aiheesta.

Ruotsalaisen selvityksen mukaan jopa 40 prosenttia teollistuneiden Pohjoismaiden energiankäytöstä kuluu rakentamiseen ja asumiseen. Esimerkiksi Ruotsissa sektorin energiankulutuksen kokonaismääräksi on arvioitu 155 TWh, eli noin 240 kWh/m². Summaan sisältyvät rakentamisen ja asumisen energian käyttö sekä rakentamisen ja asumisen aikaisiin kuljetuksiin, käytettyihin raaka-aineisiin ja tarvikkeisiin sekä veteen liittyvät energiatekijät.

Rakennussectori on tietoinen merkittävistä roolistaan ja on useissa maissa käynnistänyt toimia, joilla tähdätään energian kulutuksen merkittävään vähentämiseen tulevaisuu-

desa. Yhdeksi päätavoitteeksi on asetettu sellaisten tuoteratkaisujen kehittäminen ja käyttöönotto, jotka koko elinkaarensa aikana kuluttavat mahdollisimman vähän energiaa. Ruotsissa esimerkiksi hallituksen julkistamat uudet ohjeavrot rajoittavat energiankulutuksen asuinrakennuksissa 50 kWh:iin neliometriä kohti vuoden 2025 jälkeen valmistuvissa rakennuksissa; välitavoite vuodelle 2005 on 90 kWh/m². Tavoitteiden haasteellisuutta kuvaa se, että energian kulutuksen taso asuinkäytössä on Ruotsissa tällä hetkellä noin 150 kWh/m².

Uponorin tytäryhtiö Wirsbo Bruks AB on tutkinut laajalti rakennusten energian kulutusta ja sen vaikutusta asumisen tottumuksiin. Yhtiöllä on koekohteena Västeråsissa sijaitseva asuinrakennus, jonka lattialämmitysjärjestelmä ottaa osan lämmitykseen käytettävästä energiasta aurinkolämmöstä. Järjestelmällä on onnistuttu laskemaan ostettavan energian kulutus jopa 51 kWh:iin neliometriä kohti.

Uponor etsii omalta osaltaan aktiivisesti vaihtoehtoja, joilla tulevaisuu-

den kulutustavoitteet voidaan saavuttaa ja joiden avulla riippuvuutta uusiutumattomista ja kestävästä kehityksen kannalta epävarmoista ratkaisuista voidaan vähentää.

Ympäristötyön tavoitteet ja keskeiset periaatteet

Uponor valmistaa ja markkinoi tuotejärjestelmiä, joilla on pitkä elinkaari ja joiden valmistuksessa minimoidaan luonnonvarojen kulutus ja hyödynnetään kierrätettäviä materiaaleja.

Yhtiö sitoutuu vähentämään ympäristön kuormitusta omassa toiminnassaan, noudattaa ympäristölainsäädäntöä sekä haluaa kaikin tavoin edistää toimintaa ympäristön hyväksi.

Lahden Sibeliusstalo

Sibeliusstalo valmistui kevvällä 2000. Uponor toimitti tähän ainutlaatuksella tavalla uutta ja vanhaa sisältävään kongressi- ja konserttikeskukseen rakennuksen putkijärjestelmiä, kuten Upoterm-lattialämmityksen.

Kuva: Voitto Niemelä

Henkilöstö

- Vuonna 2000 toteutetun rakennemuutoksen ansiosta liiketoimintaryhmillä on entistä suurempi vastuu henkilöstöhallinnosta
- Rakennus- ja ympäristötekniikkaryhmässä käynnistettiin uusi Uponor Production Improvement koulutusohjelma tuotannon parissa työskenteleville
- Uponor voitti Portugalin laatupalkinnon

Henkilöstön hyvinvoinnin, motivaation ja osaamisen ylläpitäminen ovat Uponorille tärkeitä arvoja ja kasvavan yhtiön menestyksen edellytys. Uponorissa halutaan luoda ilmapiiri, jossa työntekijät viihtyvät työssään ja heidän luovuutensa pääsee esille.

Henkilöstön kehittäminen tapahtuu sekä konserni- että yhtiötasolla. Konsernitason koulutuksella pyritään yhtenäistämään liiketoimintatapoja, tiivistämään yhteisyyttä eri maiden ja organisaatioiden välillä ja levittämään tietoa konsernin sisällä. Yhtiötasolla liiketoimintayksiköissä huolehditaan ammatillisen osaamisen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä työkyvyn ja jaksamisen ylläpidosta. Yhtiötason toiminta vaihtelee eri maissa ja kulttuureissa.

Yksi vuoden 2000 mainittavista saavutuksista oli Uponor Iberian menestys Portugalin laatukilpailussa, jossa se voitti pienten ja keski suurten yritysten sarjan. Yhtiö on tehnyt pitkäjänteistä työtä EFQM-järjestelmän määrätietoisessa soveltamisessa käytäntöön yhtiön strategian ja tavoitteiden pohjalta yhdessä koko henkilöstön kanssa.

Koulutus

1980-luvun puolivälissä käynnistetty yhteistyö sveitsiläisen liikkeenjohdon koulutuslaitoksen, IMD:n, kanssa jatkuu tiiviinä, ja Uponor on liittynyt sen yrityskumppaniksi. IMD on

yksi alan johtavista kouluista maailmassa.

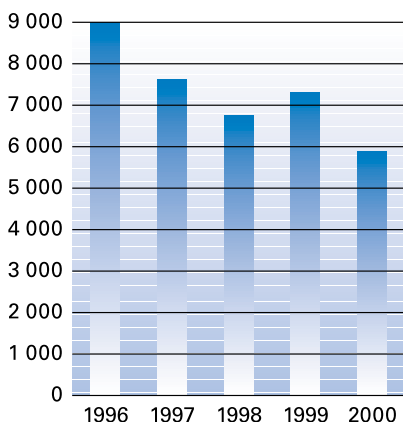
Keskijohdon kansainvälisen liikkeenjohdon koulutukseen Uponor on panostanut aktiivisesti jo vuodesta 1990 alkaen, jolloin käynnistettiin Uponor International Management Programme -koulutusohjelma. Tämän viisivuokkoisen keskijohdon ohjelman viides kurssi on meneillään, ja kaikkiaan 150 henkilöä on osallistunut ohjelmaan. Koulutuksen tavoitteena on lisätä konsernin avainhenkilöiden valmiuksia kohdata kansainvälisen liiketoiminnan haasteita, luoda ja vahvistaa yhtenäistä liikkeenjohtotapaa konsernissa sekä kasvattaa osanottajien ymmärtämystä yhtiön toimintaan eri maissa ja eri liiketoiminta-alueilla.

Vuonna 1999 konsernissa käynnistettiin 7,5 päivän myyntikoulutusohjel-

Tavoitteet

Uponorin henkilöstöpolitiikan tavoitteena on huolehtia siitä, että yhtiöllä on palveluksensa vahva, ammattitaitoinen henkilöstö. Tähän kuuluu osaamisen ja työmotivaation ylläpito kaikilla tasoilla.

Henkilöstö 31. 12.

Uponorilaisten kokemuksia koulutusohjelmista

Fernando Roses, markkinointipäällikkö, Wirsbo España:

“Olen osallistunut lukuisiin sekä konsernin sisäisiin että ulkoisiin markkinoinnin koulutusohjelmiin. Eniten koen hyötyneni Master in Marketing and Sales Management –ohjelmasta ja konsernin järjestämästä Uponor International Management Programme –koulutuksesta. Jälkimmäinen tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden perehtyä liiketoimintaan Uponorin omien erityispiirteiden kautta ja samalla verkostoitua eri maista tulevien henkilöiden kanssa, mikä syventää yhteistyötä.”

Greg Russell, tuotepäällikkö, Uponor Aldyl Co., USA:

“Olen työskennellyt UAC:n palveluksessa vuodesta 1995 lähtien. Tänä aikana olen osallistunut ulkoisiin ja sisäisiin koulutusohjelmiin. Uponor International Management Programme –koulutusohjelman viides osio on parhaillaan meneillään. Mielestäni juuri UIMP on antanut minulle kaikkein eniten, sillä se on vaativa ja tuloshakuinen ohjelma, joka tarjoaa oikeita eväitä tämän päivän liike-elämään.”

Koulutuksen aikana perehdytään syvällisesti konsernin toimintoihin aina markkinoinnista tuotantoon. Teemme ryhmissä projektitöitä, jotka ovat Uponorin sisäisiä caseja. Pidän hyvänä sitä, että koulutus järjestetään moduleissa. Näin osallistujilla on aikaa perehtyä opittuun käytännössä ennen uuden osion alkamista.”

Johnny Iversen, tuotantopäällikkö, Uponor A/S, Tanska:

“Osallistuin uuteen Uponor Production Improvement-koulutusohjelmaan, joka oli mielestäni erinomainen. Paneuduimme tuotannon päivittäisiin haasteisiin, joita ovat muun muassa laatu, varastointi, tuottavuus, ulkoistaminen, tuotantotilat ja kierrätysmateriaalin käyttö. Sain ohjelmasta työkaluja, joita voin päivittäin hyödyntää työssäni. Koulutuksen lisäksi olen saanut mahdollisuuden tutustua eri yksiköihin työskentelemällä paikan päällä. Mielestäni liikkuvuutta konsernin sisällä tulisi lisätä entisestään, sillä näin arvokasta tietoa voidaan vaihtaa parhaalla tavalla yksikköjen välillä.”

Monika Brockevert, markkinointipäällikkö, Polytherm GmbH, Saksa:

“Saksalaisen sanonnan mukaan markkinointihenkilön on oltava yrityksen parhaiten informoitu henkilö. Jatkuva koulutus on siksi välttämätöntä ja siihen on työnantajani tarjonnut hyvät mahdollisuudet. Koulutuksella hankittavan tiedon lisäksi markkinoinnissa on tärkeää myyntikokemus ja ihmistuntemus.”

Aloitin Polythermin palveluksessa 1985 ja olen tänä aikana osallistunut lukuisiin ulkoisiin markkinoinnin koulutusohjelmiin. Konsernin sisäisistä koulutuksista olen osallistunut Uponor ProActive Sales –koulutusohjelmaan. Sain kurssilta paljon uutta asiakassuhteisiin liittyvää tietoa sekä ennen kaikkea uusia kontakteja konsernin sisällä.”

ma, Uponor ProActive Sales, johon on tähän mennessä osallistunut 450 henkeä Euroopasta ja Pohjois-Amerikasta. Vuonna 2000 koulutusohjelmia käynnistettiin paikallisesti Saksassa, Puolassa ja Pohjoismaissa.

Vuonna 2000 alkoi myös tuotannon uusi koulutusohjelma, Uponor Production Improvement. Ohjelma tehostaa tuotantoon liittyvän erikoisaamien levittämistä ja parhaiden toimintatapojen omaksumista kaikissa yksiköissä. Rakennus- ja ympäristötekniikkaryhmässä järjestettyyn viisipäiväiseen koulutusohjelmaan osallistui 49 henkilöä eri maista.

Upofor-henkilöstöneuvosto

Uponor-konsernin henkilöstöneuvosto perustettiin vuonna 1996 vastaamaan eurooppalaista lainsäädäntöä. Upoforin vuosittaisessa kokouksessa eri maissa toimivien yhtiöiden henkilöstön edustajilla on mahdollisuus tavata ja kuulla konsernin johtoa sekä keskustella heidän kanssaan ajankohtaisista asioista. Järjestyksessä viides Upofor-kokous pidettiin vuoden 2000 marraskuussa

Tanskassa. Kokoukseen osallistui 15 edustajaa eri puolilta Eurooppaa. Tällä kertaa kokouksen keskeisiä keskustelunaiheita olivat ympäristöasiat sekä sähköinen kaupankäynti.

Aloitetoiminta

Uponor-konsernin aloitetoiminta on yhtiötasolla tapahtuvaa kehitystyötä, jonka toteutus vaihtelee liiketoimintayksiköittäin. Käytännöt eri maiden välillä vaihtelevat suuresti muun muassa työelämän lakien ja kulttuurien erilaisuuksien seurauksesta. Uponor pyrkii aloitetoiminnalla luomaan työpaikoilla ilmapiirin, jossa henkilöstön on mahdollista tuoda esiin omia ideoitaan työnsä ja koko organisaation toiminnan parantamiseksi.

Ruotsalaisen Uponor AB:n aloitetoiminta sai alkunsa jo 1960-luvulla, jolloin aloitetoiminta muuttui maassa lakisääteiseksi yli 25 työntekijän yrityksissä. Nykyään aloitetoiminta koetaan tärkeänä osana työntekijän mahdollisuuksia vaikuttaa yrityksen toimintatapoihin. Aloitetöryhmä toimii suoraan Uponor AB:n hallituksen alaisena. Kuusihenkisen työryhmän

kaksi jäsentä ovat hallituksen valitsemia, samoin kahta ammattijärjestöä edustaa molempia kaksi henkeä. Ryhmä kokoontuu 6 kertaa vuodessa ja julkaisee vuosittaisen raportin toiminnastaan.

Jokaisella työntekijällä on oikeus tehdä aloite. Mikäli ehdotus on aloitetöryhmän arvion mukaan toteutuskelpoinen, saa sen tehnyt henkilö palkkioksi 50 % yritykselle yhden vuoden aikana syntyneistä säästöistä. Vuoden lopussa yhtiö palkitsee parhaan aloitteen tekijän erillisellä palkinnolla.

Uponor AB:ssä tehtyjen aloitteiden määrä on noussut vuoden 1998 25:stä aloitteesta 75:een vuonna 2000. Ensi vuoden tavoite on saada yksi aloite työntekijää kohden, jolloin aloitteiden määrä on noin 170. Vuonna 2000 Uponor AB käytti 31 aloitteen palkitsemiseen noin 17 000 euroa. Aloitteiden tuoma säästö yhtiölle on merkittävä.

Rahoitusriskien hallinta

Konsernin rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset yhtiön liiketoimintaan ja omalta osaltaan turvata yhtiön tulokset kehitys asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernin rahoitustoimintoon, jonka yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet on määritelty konsernin hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa. Keskittämisen avulla pyritään järjestämään konserniyhtiöiden liiketoiminnan rahoittaminen kustannustehokkaasti sekä tunnistamaan, mittaamaan ja suojaamaan konsernin rahoitusriskit.

Rahoitusriskien hallinnassa konserni käyttää erilaisia rahoitusinstrumentteja yksityiskohtaisemmin määriteltyjen limiittien puitteissa. Käytössä on ainoastaan instrumentteja, joiden markkina-arvoa ja riskiprofiilia voidaan seurata jatkuvasti ja luotettavasti konsernin riskienhallintajärjestelmässä.

Keskeisenä tavoitteena on säilyttää kaikissa tilanteissa rahoitusasema, joka takaa konsernin riittävän riippumattomuuden rahoittajista sekä turvaa liiketoimintaa harjoittaville yksiköille tarvittavat rahoitukselliset toimintaedellytykset.

Valuuttariski

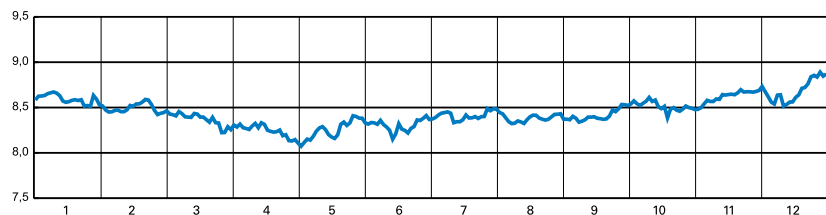
Liiketoiminnan monikotimaisesta luonteesta johtuen konsernin ekonominen valuuttakurssiriski ei ole merkittävä. Euroopan valuuttajärjestelmän myötä konsernin muissa kuin euroissa oleva nettovarallisuus on olennaisesti pienentynyt, mikä on vastaavasti vähentänyt muuntoeroista johtuvaa konsernin translaatoriskiherkkyyttä. Tästä huolimatta euroalueen rajat ylittävissä kaupassa konserni altistuu kaikilla

toimialoillaan transaktioihin liittyville valuuttakurssiriskeille.

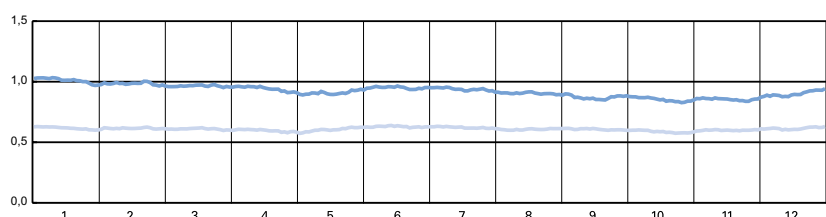
Valuuttariskien hallinnan tavoitteena on hallita kurssimuutosten riskejä niin, että muutokset eivät vaaranna liiketoiminnan tulosta tai konsernin vakavaraisuutta. Koska konsernilla on tuotanto- ja myyntitoimintaa monissa maissa, valuuttakurssiriskiä hallitaan useaan eri paikallisvaluuttaan nähden. Euron lisäksi keskeiset hinnoittelu- ja laskutusvaluutat ovat Yhdysvaltain dollari (USD), Englannin punta (GBP) ja Ruotsin kruunu (SEK).

Konsernin suojauspolitiikan mukaisesti merkittävät avoimet valuuttapositiot suojataan. Suojaukset toteutetaan etupäässä valuuttatermiineillä, valuuttaoptioilla tai valuutanvaihtosopimuksilla. Valuuttajohdannaissopimukset ovat pääsääntöisesti kestoaltaan alle yh-

Valuuttakurssien kehitys vuonna 2000

● SEK/EUR

● USD/EUR

● GBP/EUR

Uponor-konsernin keskeiset luottolimiitit

Nimi

Syndicated Revolving Multicurrency Credit Facility
Bilateral Revolving Multicurrency Credit Facilities
Sarjamuotoinen joukkovelkakirjalaina
Yritystodistusohjelma

Määrä

250 MDEM
100 MEUR
100 MEUR
100 MEUR

Erääntyy

vuonna 2003
vuonna 2004
vuonna 2005

den vuoden pituisia. Euroalueen ulkopuolisissa maissa tarvittava vieras pääoma hankitaan pääsääntöisesti paikallisessa valuutassa.

Konsernin tytäryhtiöt toteuttavat omien nettovaluuttavirtojen suojaukset sisäisesti konsernin rahoitustoiminnan kanssa. Konsernin rahoitustoiminto vastaa konsernitason nettomäärien valuuttavirtojen suojaamisesta ulkoisilla valuuttamarkkinoilla.

Korkoriski

Konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti tavoitteena on konsernin tuloksen suojaaminen korkotason muutosten aiheuttamilta kielteisiltä vaikutuksilta.

Uponorissa korkoriski koskee pääasiassa taseen korollisia nettovelkoja. Niiden määrä oli 31.12.2000 yhteensä 311 miljoonaa euroa. Kon-

sernin keskeiset lainavalluutat ovat Euro, USD, GBP ja SEK.

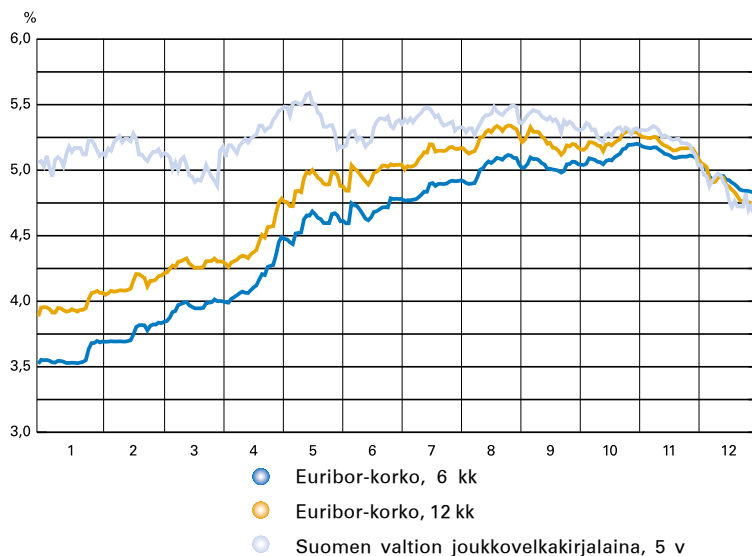
Korkoposition tasapainottamiseen ja korkoriskien minimoimiseen tarvittavista toimenpiteistä vastaa konsernin rahoitustoiminto tehtävänään huolehtia muun muassa ulkoisten rahoituserien sekä niillä rahoitettujen tase-erien elinkaarten vastaavuudesta. Korkoriskiltä suojaudutaan koronvaihtosopimusten, korkoterminien ja korko-optioiden avulla.

Likviditeettiriski

Konsernin rahoitustoiminnan tavoitteena on huolehtia konsernin maksuvalmiudesta kaikissa tilanteissa kustannuksiltaan kohtuulliseen hintaan. Likviditeettiriskiä hallitaan riittäväillä likviditeettireserveillä, jotka muodostuvat kassavaroista sekä tarvittavista valmiusluottolimiiteistä.

Kassavaroja sijoitetaan ainoastaan kohteisiin, jotka ovat nopeasti ja selkeään markkinahintaan muunnettavissa käteisvaroiksi ja jotka täyttävät konsernin luottoriskiehdot. Maksuvalmiuden joustavuuden ylläpitämiseksi rahoitustoiminto on solminut tarpeelliseksi katsotun määrän luottolimiittejä.

Korkotason kehitys vuonna 2000

Hallituksen toimintakertomus

Yleistä

Vuosi 2000 oli Uponorille suurten muutosten vuosi. Vuoden aikana saatiin päätökseen konsernin strateginen muutos monialayhtiöstä yh-teen toimialaan, muoviputki-järjestelmiin, keskittyväksi yhtiöksi, kun kodinkone- ja lattiapäällysteliike-toiminnot myytiin. Tähän liittyi myös vuoden 2000 alusta toteutettu konsernin nimenmuutos Uponor Oyj:ksi.

Vuoden aikana toteutettiin laajakantoinen rakenneuudistus, jossa Muoviputkijärjestelmät organisoitiin kolmeksi valittuja asiakkaita ja jakeluteitä palvelevaksi kokonaisuudeksi. Muutos mahdollistaa entistä asiakaslähtöisemmän toimintatavan ja nopeuttaa organisaation kykyä luoda uutta liiketoimintaa.

Markkinat

Rakennustoiminta oli vuonna 2000 vilkasta Uponorin päämarkkinoilla Pohjoismaissa ja Pohjois-Amerikassa ja tuotteiden kysyntä oli hyvä. Loppuvuodesta kuitenkin Pohjois-Amerikan sekä Saksan markkinoilla oli havaittavissa lievää kysynnän heikkenemistä. Pohjoismaissa rakentaminen hiljensi kesällä mutta vilkastui uudelleen syksyllä leudon sään vaikutuksesta. Brittein saarilla, Keski-Euroopassa ja Pyreneiden niemimaalla rakennusalan kysyntä säilyi tyydyttävänä.

Liikevaihto

Uponorin liikevaihto oli päättyneenä vuonna 1.356 (1999: 1.347) milj. euroa. Konsernin orgaaninen kasvu jatkui edelleen voimakkaana: yritysmyyntit huomioon ottaen konsernin vertailukelpoinen liikevaihdon kasvu oli 17,2 (10,6) %. Valuuttakurssien muutosten vaikutus liikevaihdon kasvuun oli noin 3,7 %. Raaka-ainehintojen kohominen kasvatti konsernin liikevaihtoa noin 4,1 %.

Muoviputkijärjestelmien liikevaihto kasvoi 17,5 %:lla 1 200 (1 021) milj. euroon, mikä on 88,5 % koko konsernin liikevaihdosta. Asko Kiinteistöjen liikevaihto oli 28 milj. euroa, mikä on 5,7 % enemmän kuin edellisvuonna. Kasvu johtui aktiivisesta kiinteistöjen kehittämistoiminnasta. Myydyistä liiketoimintaryhmistä Asko Kodin-

kone sisältyy konsernin lukuihin toukokuun ja Upofloor Lattiapäällysteet kesäkuun loppuun saakka. Vuonna 1999 konsernin lukuihin sisältyi Asko Huonekalu 31.3. saakka.

Suurimmat markkina-alueet ja niiden osuus liikevaihdosta olivat seuraavat: Pohjoismaat 25 (36) %, Pohjois-Amerikka 22 (20) %, Saksa 19 (19) % ja Iso-Britannia 7 (7) %.

Tulos

Konsernin liikevoitto oli 113 (107) milj. euroa, joka oli 5,0 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Vertailukelpoinen liikevoiton kasvu oli 14,1 %. Voitto rahoituserien jälkeen kasvoi 9,2 % ja oli 97 (89) milj. euroa. Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 106 (111) milj. euroa, eli 4,7 % alempi kuin vuonna 1999.

Muoviputkijärjestelmien liikevoitto kasvoi 15,5 % ja oli 91 (79) milj. euroa. Asko Kiinteistöjen liikevoitto oli 15,5 (10,5) milj. euroa.

Konsernin tulos säilyi vahvan myyntenkehityksen ansiosta edellisen vuoden tasolla huolimatta kodinkone- ja lattiapäällysteliiketoimintojen myynneistä ja poikkeuksellisen voimakkaasti kohonneista raaka-ainehinnoista.

Konsernin nettorahoituskulut olivat 15,9 (18,7) milj. euroa.

Konsernin tulokseen sisältyy satunnaisia eriä 9,0 (27,6) milj. euroa, jotka syntyivät lähinnä kodinkone- ja lattiapäällysteliiketoimintojen myynneistä.

Oman pääoman tuotto oli 12,8 (13,3) % ja sijoitetun pääoman tuotto 13,2 (12,4) %.

Tulos osaketta kohti oli 1,74 (1,58) euroa ja oma pääoma osaketta kohti 14,03 (12,85) euroa.

Investoinnit

Vuoden 2000 investoinnit suuntautuivat lähinnä kapasiteetin lisäämiseen, uusien tuotejärjestelmien edellyttämään laitteistojen uusimiseen sekä tuottavuuden parantamiseen. Investointien kokonaismäärä oli 83,6 (154,3) milj. euroa, eli 6,2 (11,5) % liikevaihdosta. Yritystointeihin

ei käytetty rahaa vuonna 2000 (37 %). Divestointien määrä oli 66,7 (64,6) milj. euroa, joten investointien nettomääräksi jää 16,9 (89,7) milj. euroa.

Konsernin uudelleenorganisoidun tutkimus- ja kehitystoiminnan panostus oli 27,7 (20,8) milj. euroa eli 2,0 (1,6) % liikevaihdosta.

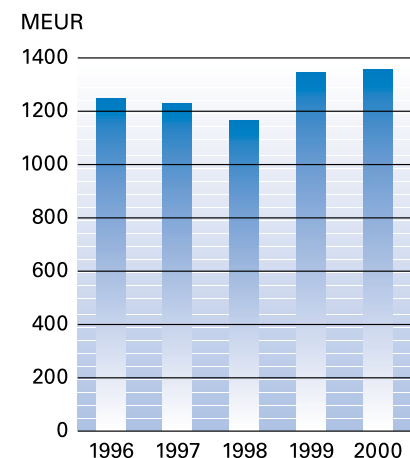
Rahoitus

Konsernin rahoitusasema vahvistui merkittävästi vuoden aikana. Korolliset velat laskivat 425 milj. eurosta 311 milj. euroon. Pääsyynä tähän olivat kodinkone- ja lattiapäällysteliiketoimintojen myynnit.

Konsernin omavaraisuusaste nousi 48,3 (39,9) %:iin ja velkaantumisaste laski 57 (84) %:iin.

Elokuussa Uponor allekirjoitti 100 milj. euron kotimaisen yritystodistusohjelman. Marraskuussa laskettiin liikkeeseen institutionaalisille sijoittajille suunnatun kiinteäkorkoisen sarjamuotoisen joukkovelkakirjalainan ensimmäinen erä, suuruudeltaan 26 milj. euroa. Lainan tuotoksi sijoittajalle tuli 6,625 %. Ensimmäisellä erällä maksettiin pois 20.11.2000 erääntynyt joukkovelkakirjalaina. Sarjalainan kokonaismäärä on enintään 100 milj. euroa ja laina-aika viisi vuotta (20.11.2000 – 20.11.2005). Lainalle haettiin listaus Helsingin Pörsissä.

Liikevaihto

Muutokset rakenteessa

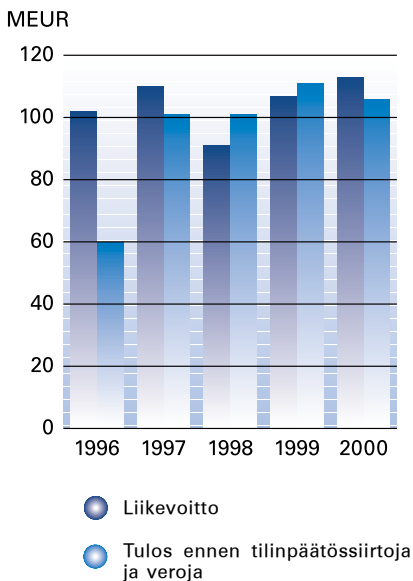
Vuoden ensimmäisen puoliskon aikana saatiin päätökseen strategian mukainen teollinen rakennemuutos, jonka seurauksena luovuttiin loppuista muoviputkijärjestelmien ulkopuolisista teollisista liiketoiminnoista.

Asko Kodinkone -ryhmä ja sen liike-toiminta myytiin 31.5.2000 italialaiselle Antonio Merlonille. Kaupan kokonaisarvo korollisine nettovelkoineen oli noin 75 milj. euroa. Asko Kodinkoneen liikevaihto oli vuonna 1999 noin 200 milj. euroa ja sen palveluksessa oli 1 100 työntekijää.

Upofloor Oy:n osakekanta myytiin 30.6.2000 kotimaiselle yhtiölle, jonka omistajia olivat Oy Karelia Parketti Ltd., eräät suomalaiset pääomasijoittajat sekä Upofloorin toimiva johto. Osakkeiden myyntihinta oli noin 12,6 milj. euroa ja kaupan kokonaisarvo korollisine nettovelkoineen noin 38,3 milj. euroa. Upofloorin liikevaihto vuonna 1999 oli 62 milj. euroa ja sen palveluksessa oli noin 460 työntekijää.

Osana toiminnan selkiyttämistä konserni myi 50 %:n omistukset saksalaisessa Schlemmer Unicor Rohrproduktions GmbH -yhtiössä ja tanskalaisessa PentaCom Holding A/S -yhtiössä.

Liikevoitto ja tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Helmikuun 1. päivänä yhtiöitettiin konsernin kiinteistöliiketoiminta Asko Kiinteistöt Oy:hyn. Yhtiölle siirtyivät kiinteistöliiketoiminnan varat, velat ja varaukset sekä henkilökunta.

Tapahtumia

Uponorin asema johtavana putkijärjestelmätoimittajana maailmassa vahvistui vuonna 2000 tehtyjen merkittävien kauppojen ja toimitussopimusten ansiosta. Lokakuussa Uponor voitti tarjouskilpailun kaasuputkijärjestelmien toimituksesta Ison-Britannian suurimmalle kaasunjakelu-yhtiölle Transco plc:lle. Sopimus on suurin yksittäinen kauppa Uponorin historiassa. Sopimuskauden pituus on kolme vuotta, jonka jälkeen Uponorilla on mahdollisuus kahteen vuoden mittaiseen jatkokauteen. Sopimuksen arvo on 165-265 milj. euroa sopimuksen pituudesta riippuen.

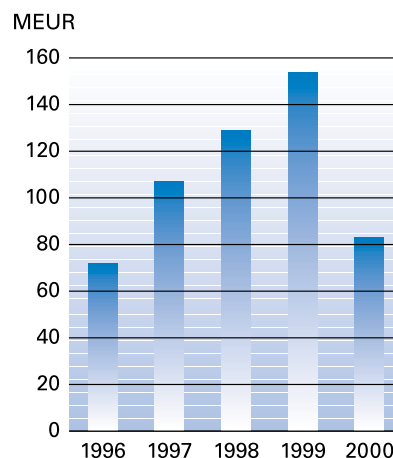
Marraskuussa Uponor solmi 3-5 vuoden mittaisen sopimuksen putkijärjestelmien toimittamisesta Thames Water Utilities Ltd:lle. Thames Water on yksi maailman suurimmista vesilaitoksista. Toimitusten kokonaisarvo on 40-50 milj. euroa sopimusjakson aikana.

Kesäkuussa Uponor teki merkittävän aluevaltauksen solmimalla noin 3,4 milj. euron arvoisen sopimuksen Romanian pääkaupunkiin Bukarestiin toimitettavasta vesijohto- ja kaukolämpöjärjestelmästä. Kokonaan PEX-putkesta koostuvalla järjestelmällä uusitaan 120 kilometriä kaupungin vanhaa vesijohtoverkosta. Toimitukset käynnistyivät loppuvuodesta.

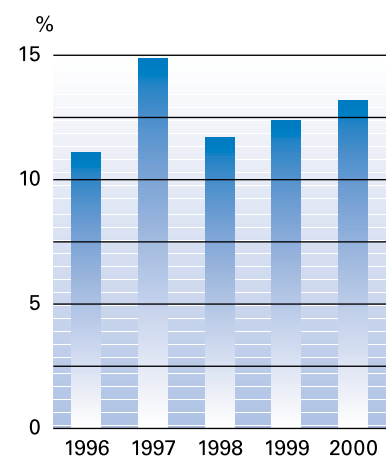
Tanskassa solmittiin kesäkuussa yli kolmen vuoden kauppa telekaapelien suojajärjestelmien toimituksesta Tele Danmarkille. Puitesopimuksen arvo on noin 1,3-2 milj. euroa vuotta kohden. Suomessa Uponor toimitti yli 3 500 kilometriä valokaapelien asennusjärjestelmiä yliopisto-kaupungit yhdistävään tietoverkkoon. Kaupan arvo on yli 3,4 milj. euroa.

Saksalainen tytäryhtiö Unicor GmbH Rahn Plastmaschinen solmi noin 50 milj. euron arvoisen kaupan komposiittiputkien valmistusteknologian ja liittimien toimittamisesta kiinalaiselle Shenyang Ginde -yhtiölle. Kauppa vahvistaa Uponorin johtavaa asemaa komposiittiputkitekniikan toimittajana maailmassa.

Bruttoinvestoinnit

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)

Syksyllä Uponor myi Japanin suurimmalle muoviputkityhtiölle Sekisuille lisenssin Omega Liner -putkistosaneerausjärjestelmän valmistamiseksi Japanin markkinoille.

Uponorin amerikkalainen tytäryhtiö Wirsbo Company sai kesäkuussa hyväksynnän uudelle pientalojen sprinklerijärjestelmälle. Rakennusten vesijohtoverkostoon liitettävä järjestelmä on ensimmäinen laatuaan maailmassa. Järjestelmän markkinointi käynnistettiin vuoden jälkipuoliskolla Pohjois-Amerikassa.

Saksalainen tytäryhtiö Hewing GmbH sai tyyppihyväksynnän MultiTech-monikerrosputken käytölle rakennusten kaasuputkiasennuksissa Saksassa ja Hollannissa. Pohjois-Amerikassa Uponor sai pitkäjänteisen työn tuloksena ensimmäisenä yhtiönä hyväksynnän komposiittiputken käyttöle rakennusten käyttövesiasennuksissa. Lämpöeristettyjen Ecoflex-putkien tarjonta laajeni kahdella uudella liitosjärjestelmällä, joilla putkisto voidaan rakentaa kokonaan kestävästä PEX-muovista.

Merkittäviä tapahtumia olivat panostukset tuotantokapasiteetin kasvattamiseksi kysyntää vastaavaksi. Radius-kaapelisuojajärjestelmän toimituskykyä parannettiin laajentamalla tuotantoa tehtailta Englannissa, Ranskassa, Saksassa ja Ruotsissa. Puolan Sochaczewin uusi tehdas valmistui keväällä. Komposiittiputken tuotantoa laajennettiin kahdella tehtaalla Euroopassa. Pohjois-Amerikassa käynnistettiin Kanadan St. Johnissa sijaitsevan uuden tehtaan laajennuksen suunnittelu tuotantokapasiteetin kasvattamiseksi vastaamaan kasvavaa kysyntää.

Muovin raaka-aineiden hinnat lähtivät vuoden alkupuolella nousuun ja ovat pysyneet koko vuoden verraten korkealla tasolla. Syynä tähän olivat muun muassa raaka-aineiden hyvä kysyntä maailmalla sekä muovin lähtöraaka-aineiden korkea hinta. Raaka-aineiden hinnannousu on vaikuttanut haitallisesti varsinkin Kunnallistekniikan muutamien perustuotteiden kannattavuuden kehitykseen.

Henkilöstö

Konsernin henkilökunnan määrä 31.12. 2000 oli 5 899 (7 307).

Henkilöstöstä työskenteli Saksassa 1 960, Pohjois-Amerikassa 978, Ruotsissa 722 sekä Suomessa 570 henkilöä. Keskimääräinen henkilömäärä oli 6 513 (7 451). Asko Kodinkoneen ja Upofloor Lattiapäällysteiden myynnin myötä konsernin henkilömäärä pieneni 1 408 hengellä.

Hallinto ja tilintarkastus

Uponor Oyj:n hallituksen muodostivat vuoden päättyessä Pekka Paasikivi puheenjohtajana, Hannu Kokkonen 1. varapuheenjohtajana, Niilo Pellonmaa 2. varapuheenjohtajana sekä jäsenenä Matti Niemi, Horst Rahn ja Jukka Viinanen.

Monivuotinen hallituksen jäsen, 2. varapuheenjohtajana toiminut Veli Korpi luopui jäsenyydestään 21.3.2000. Hänen tilalleen hallituksen jäseneksi valittiin Horst Rahn. Yhtiökokouksessa hallituksen jäsenmäärää supistettiin yhdellä, jolloin toimitusjohtaja Jarmo Rytilahden kausi hallituksen jäsenenä päättyi.

Tilintarkastajana toimi KHT-yhteisö KPMG Wideri Oy Ab. Päävastuullisena tilintarkastajana toimi KHT Pentti Savolainen 21.3.2000 saakka ja sen jälkeen KHT Sixten Nyman.

Osakepääoma ja osakkeet

Yhtiön osakepääoma säilyi tilikauden aikana muuttumattomana ja oli katsauskauden lopussa 77 434 444 euroa. Osakkeiden lukumäärä oli 38 717 222 kpl. Kaikilla osakkeilla on yksi ääni.

Yhtiökokous 21.3.2000 antoi yhtiön hallitukselle valtuudet päättää seuraavan vuoden aikana omien osakkeiden hankinnasta ja luovutuksesta sekä vaihtovelkakirjalainan ottamisesta, optio-oikeuksien antamisesta ja osakepääoman korottamisesta.

Yhtiön hallitus päätti 1. elokuuta varsinaiselta yhtiökokoukselta 21.3.2000 saamansa valtuutuksen perusteella hankkia enintään 1 750 000 kpl yhtiön omia osakkeita käytettäväksi mahdollisissa yrityskaupoissa ja muissa

teollisissa järjestelyissä vastikkeena, investointien rahoittamiseksi tai pääomarakenteen vahvistamiseksi.

Yhtiö hankki joulukuussa 295 200 omaa osaketta Helsingin Pörssissä tehdyillä ostoilla, joista 273 700 omaa osaketta oli yhtiön hallussa vuoden päättyessä. Kaikkiaan yhtiön hallussa oli 458 700 (185 000) omaa osaketta vuoden lopussa, yhteenlasketulta nimellisarvoltaan 917 400 euroa ja hankinta-arvoltaan 8,1 milj. euroa. Omien osakkeiden määrä vastaa noin 1,2 % yhtiön osake- ja äänimäärästä. Tilinpäätöksessä omilla osakkeilla ei ole tasearvoa.

Osakeanti- ja omien osakkeiden luovutusvaltuuksia ei ole käytetty tilikauden aikana.

Ylimääräinen yhtiökokous 3.9.1999 valtuutti yhtiön hallituksen myöntämään konsernin avainhenkilöille ja yhtiön kokonaan omistamalle tytäryhtiölle yhteensä 800 000 optiota, jotka oikeuttavat merkitsemään yhteensä 800 000 Uponor Oyj:n nimellisarvoltaan 2 euron osaketta. Optio-oikeuksista 400 000 merkitään kirjaimella A ja 400 000 kirjaimella B. Kukin optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden Uponor Oyj:n nimellisarvoltaan 2 euron osakkeen.

Merkintähinta optio-oikeudella A on yhtiön osakkeen vaihdolla painotettu keskimääräinen Helsingin Pörssissä 1.8.-31.8.1999 välisenä aikana lisätyn 15 prosentilla sekä alennettuna merkintähinnan määräytymisjakson jälkeen ja ennen osakemerkintää jaettavien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Osakkeen merkintähinta optio-oikeudella B on yhtiön osakkeen vaihdolla painotettu keskimääräinen Helsingin Pörssissä 1.8.-31.8.2000 välisenä aikana lisätyn 15 prosentilla sekä alennettuna merkintähinnan määräytymisjakson jälkeen ja ennen osakemerkintää jaettavien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä.

Yhtiön osakepääoma voi nousta merkintöjen seurauksena enintään 1 600 000 eurolla ja osakkeiden lukumäärä 800 000 osakkeella. Valtuutuksen nojalla on tähän mennessä annettu 50 henkilölle yhteensä 570 500 optiota.

Osakkeiden merkintäaika optio-oikeudella A alkoi 1.9.2000. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeudella B alkoi 1.9.2001. Osakkeiden merkintäaika päättyy molemmilla optio-oikeuksilla 31.8.2004. Osakkeet on maksettava merkittäessä. Osakkeet oikeuttavat osinkoon siltä tilikaudelta, jonka kuluessa ne on merkitty. Muut osakeoikeudet alkavat osakepääoman korotuksen tultua merkityksi kaupparekisteriin.

Yhtiölle tehtiin vuoden aikana seuraavat liputusilmoitukset: Tammikuussa Oras Yhtiöt Oy, joka omisti 16,2 % Uponor Oyj:n osakekannasta, ilmoitti, että se oli jakautunut 30.11.1999 kolmeen yhtiöön, Oras Administration Oy:hyn, Oras Technology Oy:hyn ja Oras Marketing Oy:hyn, jotka kukin omistavat 5,4 % Uponor Oyj:n osakemäärästä ja äänivallasta. Saman ilmoituksen mukaan Oras Yhtiöt Oy:n omistus oli lakannut kokonaan.

Heinäkuussa tehdyn ilmoituksen mukaan Vakuutusyhtiö Sampo Oyj:n ja Leonia Oyj:n muodostaman konsernin osuus Uponor Oyj:n osake- ja äänimäärästä laski alle 10 prosentin rajan ja oli 9,47 %. Kuukautta aikaisemmin samat tahot olivat ilmoittaneet osuuden noususta yli 10 prosentin eli 10,28 %:iin.

Joulukuussa Odin Förvaltning AS ilmoitti, että sen hallinnoimien rahastojen omistusosuus Uponor Oyj:stä oli osakemyyntien seurauksena pudonnut alle viiden prosentin rajan ja on 4,2 % osake- ja äänimäärästä.

Yhtiön osakkeiden vaihto Helsingin Pörssissä oli 10 859 913 kappaletta, yhteensä 203,4 milj. euroa. Osakkeen kurssi vuodenvaihteessa oli 18,75 euroa ja yhtiön markkina-arvo 726 milj. euroa.

Ulkomainen omistus yhtiössä oli vuodenvaihteessa 21,4 (26,5) %.

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Yhtiö hankki 2.-3. tammikuuta 2001 Helsingin Pörssissä tehdyillä kaupoilla 19 800 omaa osaketta,

yhteishinnaltaan 368 184 euroa. Yhtiön hallussa on 3.1.2001 tehtyjen kauppojen jälkeen 500 000 kpl omia osakkeita.

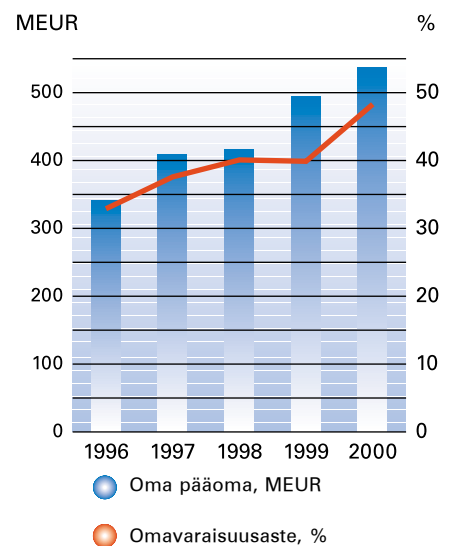
Tammikuussa 2001 yksi Uponorin raaka-ainetoimittajista Yhdysvalloissa kutsui väärän raaka-aineen toimituksen vuoksi omalla kustannuksellaan takaisin erän putkia, jotka Uponor oli valmistanut ja myynyt asiakkailleen. Uponorin arvion mukaan takaisinkutsu ei vaikuta merkittävästi yhtiön taloudelliseen asemaan.

Näkymät

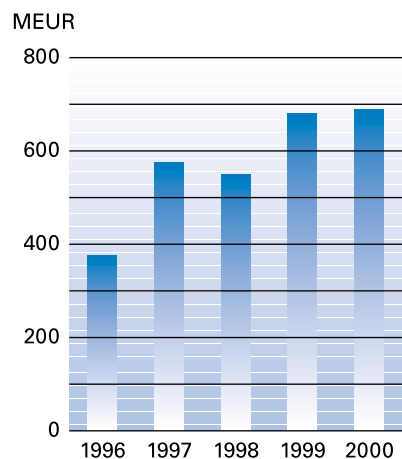
Pohjois-Amerikan pitkään hyvinä jatkuneiden suhdanteiden heikkenemisen odotetaan vaikuttavan alueen rakennusmarkkinoihin. Myös Euroopassa Saksan markkinat hiljenivät loppuvuotta kohden eikä niiden odoteta piristyvän vuoden ensimmäisen puoliskon aikana. Pohjoismaissa rakennusmarkkinoiden arvioidaan säilyvän verrattain vahvoina. Muualla Euroopassa kysynnän ei uskota muuttuvan merkittävästi nykyisestä.

Konsernin tuloksen odotetaan olevan edellisvuoden tasolla huolimatta epävarmimmasta taloudellisesta ympäristöstä sekä siitä, että kodinkone- ja lattiapäällysteliiketoiminnat eivät enää ole konsernissa.

Oma pääoma ja omavaraisuusaste

Osakekannan markkina-arvo 31.12.

Liiketoimintaryhmät

Liikevaihto	2000		1999	
	MEUR	Osuus, %	MEUR	Muutos, %
Upon-or-muovi putkijärjestelmät	1 199,8	88,5	1 020,9	17,5
Asko Kodinkone	81,0	6,0	198,8	-59,3
Upofloor-lattiapäällysteet	35,1	2,6	62,2	-43,6
Asko Kiinteistöt	28,0	2,0	26,5	5,7
Muut/sisäisen liikevaihto	11,7	0,9	38,4	-69,5
Upon-or-konserni	1 355,6	100,0	1 346,8	0,7

Liikevoitto	2000		1999	
	MEUR	Osuus, %	MEUR	Muutos, MEUR
Upon-or-muovi putkijärjestelmät	91,3	81,0	79,0	12,3
Asko Kodinkone	3,5	3,1	9,4	-5,9
Upofloor-lattiapäällysteet	2,5	2,2	3,5	-1,0
Asko Kiinteistöt	15,5	13,8	10,5	5,0
Muut/eliminoinnit	-0,1	-0,1	4,9	-5,0
Upon-or-konserni	112,7	100,0	107,3	5,4

Investoinnit	2000		1999	
	MEUR	Osuus, %	MEUR	Muutos, MEUR
Upon-or-muovi putkijärjestelmät	79,1	94,6	141,0	-61,9
Asko Kodinkone	0,8	1,0	3,0	-2,2
Upofloor-lattiapäällysteet	0,3	0,3	2,5	-2,2
Asko Kiinteistöt	2,9	3,5	7,5	-4,6
Muut/eliminoinnit	0,5	0,6	0,3	0,2
Upon-or-konserni	83,6	100,0	154,3	-70,7

Henkilöstö 31.12.	2000		1999	
	Lukumäärä	Osuus, %	Lukumäärä	Muutos, %
Upon-or-muovi putkijärjestelmät	5 824	98,7	5 688	2,4
Asko Kodinkone	-	-	1 088	-100,0
Upofloor-lattiapäällysteet	-	-	460	-100,0
Asko Kiinteistöt	46	0,8	46	-
Muut	29	0,5	25	16,0
Upon-or-konserni	5 899	100,0	7 307	-19,3

Konsernin taloudellisia tunnuslukuja

	2000	1999	1998	1997	1996
Konsernitulos, MEUR					
Liikevaihto	1 355,6	1 346,8	1 165,5	1 230,3	1 249,5
Toiminnan kulut	1 164,5	1 160,0	1 012,0	1 058,9	1 084,1
Poistot suunnitelman mukaan	78,4	79,4	62,5	61,0	63,5
Liikevoitto	112,7	107,4	91,0	110,4	101,9
Rahoitustuotot ja kulut	-15,9	-18,7	-18,2	-14,6	-34,4
Tulos rahoituserien jälkeen	96,8	88,7	72,8	95,8	67,5
Satunnaiset tuotot ja kulut	9,0	22,3	28,1	5,2	-7,9
Tulos ennen varauksia ja veroja	105,8	111,0	100,9	101,0	59,6
Kirjanpidon tulos	77,4	76,3	68,4	75,7	40,6
Konsernitase, MEUR					
Pysyvät vastaavat	556,3	637,1	589,8	630,4	574,9
Konsernilikearvo	111,9	122,3	61,8	50,1	55,4
Vaihto-omaisuus	187,6	211,5	194,1	220,6	218,7
Rahat ja talletukset	28,6	57,3	38,1	70,5	49,5
Muu rahoitusomaisuus	246,0	238,7	170,6	172,3	168,0
Sidottu oma pääoma	181,9	184,5	179,5	192,0	197,7
Vapaa oma pääoma	354,6	310,4	237,0	216,7	143,1
Vähemmistöosuus	8,0	9,1	5,7	5,6	9,0
Pakolliset varaukset	14,9	16,8	15,2	14,8	8,7
Pitkäaikaiset korolliset velat	243,3	365,5	306,9	332,7	331,2
Lyhytaikaiset korolliset velat	96,0	116,5	88,2	107,3	158,4
Korottomat velat	231,7	264,1	221,9	274,8	218,4
Taseen loppusumma	1 130,4	1 266,9	1 054,4	1 143,9	1 066,5
Muita tunnuslukuja					
Liikevoitto, %	8,3	8,0	7,8	9,0	8,2
Tulos rahoituserien jälkeen, %	7,1	6,6	6,3	7,8	5,4
Tulos ennen varauksia ja veroja, %	7,8	8,2	8,7	8,2	4,8
Oman pääoman tuotto (ROE), %	12,8	13,3	10,3	18,8	12,3
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	13,2	12,4	11,7	14,9	11,1
Omavaraisuusaste, %	48,3	39,9	40,1	37,6	32,9
Velkaantumisaste, %	57	84	85	89	126
Korolliset nettovelat, MEUR	310,7	424,7	357,0	369,4	440,1
- % liikevaihdosta	22,9	31,5	30,6	30,0	35,2
Liikevaihdon muutos, %	0,7	15,6	-5,3	-1,5	5,1
Vienti Suomesta, MEUR	49,4	103,1	95,4	136,1	153,1
Ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto, MEUR	1 156,8	1 125,4	898,2	838,0	810,0
Ulkomaan toiminta yhteensä, MEUR	1 188,1	1 146,9	909,2	899,6	901,3
Ulkomaan toiminnan osuus, %	87,6	85,2	78,0	73,1	72,1
Henkilöstö 31.12.	5 899	7 307	6 756	7 639	9 005
Henkilöstö keskimäärin	6 513	7 451	6 723	7 814	9 115
Investoinnit, MEUR	83,6	154,3	128,9	106,8	71,6
- % liikevaihdosta	6,2	11,5	11,1	8,7	5,7

Tietoja osakkeenomistajista ja osakkeista

Osakkeenomistus sektoreittain 29.12.2000

Sektori	Osakemäärä, kpl	Osuus osakkeista, %
Yksityiset yritykset	10 434 323	27,0
Julkiset yritykset	77 325	0,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	9 306 012	24,0
Julkisyhteisöt	7 279 145	18,8
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1 273 043	3,3
Kotitaloudet	2 072 506	5,4
Ulkomaat (myös hallintarekisteröidyt)	8 263 657	21,4
Muut (yhteistili, odotusluettelo)	11 211	0,0
	38 717 222	100,0

Osakkeenomistus suuruusluokittain 29.12.2000

Osakemäärä, kpl/osakas	Osakemäärä yhteensä, kpl	Osuus osakkeista, %	Osakas- määrä	Osuus osakkaista, %
1 – 100	40 266	0,1	623	19,7
101 – 1 000	732 696	1,9	1 742	55,0
1 001 – 10 000	1 876 279	4,9	634	20,0
10 001 –	36 067 981	93,2	169	5,3
	38 717 222	100,0	3 168	100,0

Yhtiökokouksessa käytettävissä oleva äänten enimmäismäärä on 29.12.2000 tilanteen mukaan 38 258 522 ääntä. (Yhtiön omistuksessa 29.12.2000 olevien osakkeiden äänimäärä oli 458 700 ääntä.)

Vaihtovelkakirja- ja optiolainojen perusteella merkittävässä oleva osakemäärä on 0 kpl.

Yhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan sekä heidän yhtiön tiedossa olevien määräysvaltayhteisöjensä osakeomistus on 233 598 kpl. Lisäksi heidän omistamansa optiotodistukset vastaavat 9,8 % Uponor Oyj:n liikkeellelaskemien optiotodistusten kokonaismäärästä. Näiden optiotodistusten nojalla voidaan merkitä yhteensä enintään 56 000 osaketta vastaten 31.12.2000 0,1 % osakkeiden kokonais- ja äänimäärästä.

Suurimmat osakkeenomistajat 29.12.2000

Osakkeenomistaja	Osakemäärä kpl	Osuus osakkeista, %
Oras Administration Oy	2 208 764	5,7
Oras Marketing Oy	2 208 763	5,7
Oras Technology Oy	2 208 763	5,7
Oras Oy	966 400	2,5
	7 592 690	19,6
Vakuutusyhtiö Henki-Sampo	2 738 785	7,1
Sampo-Leonia Oyj	460 182	1,2
Vakuutusosakeyhtiö Yritys-Sampo	220 000	0,6
Keskinäinen vakuutusyhtiö Kaleva	161 300	0,4
Teollisuusvakuutus Oy	110 000	0,3
	3 690 267	9,6
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 584 000	4,1
Keskinäinen henkivakuutusyhtiö Suomi	500 000	1,3
Henkivakuutusyhtiö Pohjola	450 000	1,2
Vahinkovakuutusyhtiö Pohjola	300 900	0,8
	2 834 900	7,4
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo	2 040 252	5,3
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Tapiola	793 800	2,1
Keskinäinen vakuutusyhtiö Tapiola	711 000	1,8
Keskinäinen henkivakuutusyhtiö Tapiola	293 200	0,8
Yritysten henkivakuutus Oy Tapiola	136 100	0,4
	1 934 100	5,1
Odin Norden	1 462 155	3,8
Odin Finland	162 800	0,4
	1 624 955	4,2
Kuntien eläkevakuutus	888 900	2,3
Onninen-Sijoitus Oy	565 600	1,5
Muut	17 545 558	45,3
	38 717 222	100,0

Hallintarekisteröidyt arvo-osuudet 29.12.2000

Merita Pankki Oyj	5 024 263	13,0
Skandinaviska Enskilda Banken AB (Publ.)	776 660	2,0
Muut	193 270	0,5
	5 994 193	15,5

Osakeannit	2000	1999	1998	1997	1996
Suunnatut annit, MEUR	-	0,7	0,1	0,1	-
*emissiovoitto	-	2,5	0,6	0,3	-
Merkintähinta, EUR	-	8,90	8,90	8,90	-

Osa kekohtaiset tunnusluvut

	2000	1999	1998	1997	1996
Osakepääoma, MEUR	77,4	77,4	65,4	59,3	59,3
Osakemäärä 31.12., 1 000 kpl	38 717	38 717	37 735	35 285	35 247
Osakemäärä osakeantioikaistuna, 1 000 kpl					
- vuoden lopussa	38 237	38 532	37 735	38 813	38 772
- keskimäärin	38 521	38 075	38 655	38 793	38 772
Osakkeiden nimellisarvo, EUR	2,00	2,00	1,68	1,68	1,68
Oikaistu oma pääoma, MEUR	544,5	504,1	422,2	414,3	349,8
Osakevaihto, MEUR	203,4	363,0	325,8	422,9	138,1
Osakevaihto, 1 000 kpl	10 860	22 865	19 558	26 853	17 588
- keskimääräisestä lukumäärästä, %	28,2	60,1	50,6	76,1	49,9
Osakekannan markkina-arvo, MEUR	725,9	681,5	550,2	575,7	375,9
Oikaistutulos per osake (optiovaimennettu), EUR	1,74	1,58	1,09	1,82	1,12
Oma pääoma per osake, EUR	14,03	12,85	10,71	10,53	8,78
Osinko, MEUR	*) 30,6	25,8	22,2	17,8	11,9
Osinko per osake, EUR	*) 0,80	0,67	0,59	0,50	0,34
Efekttiivinen osinkotuotto, %	4,3	3,8	4,0	3,1	3,2
Osinko per tulos, %	46,0	42,3	53,8	25,2	27,3
PE-luku	10,8	11,1	13,3	8,2	8,6
Osakkeiden antikoijatut vaihtokurssit, EUR					
- ylin	21,00	17,83	20,52	16,96	10,10
- alin	15,80	12,28	11,27	9,88	4,00
-keskikursi	18,73	15,88	16,65	14,30	6,80

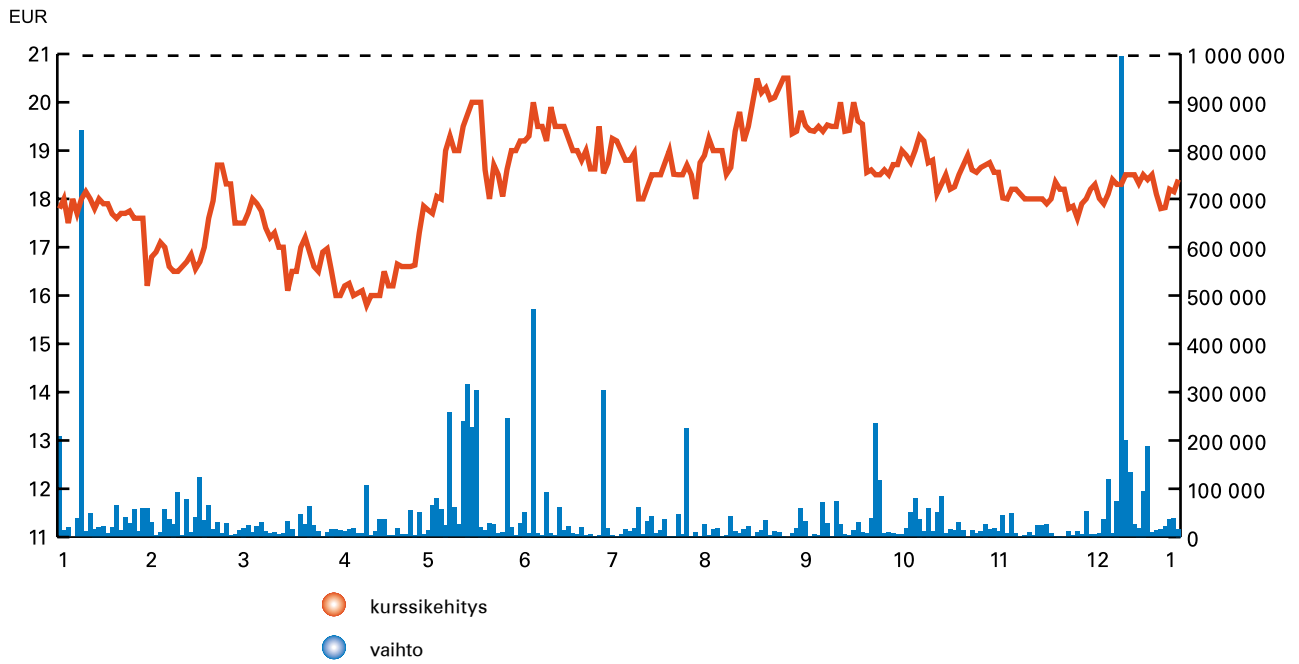
* hallituksen ehdotus

Tunnuslukujen laskentaperusteet on esitetty sivulla 42.

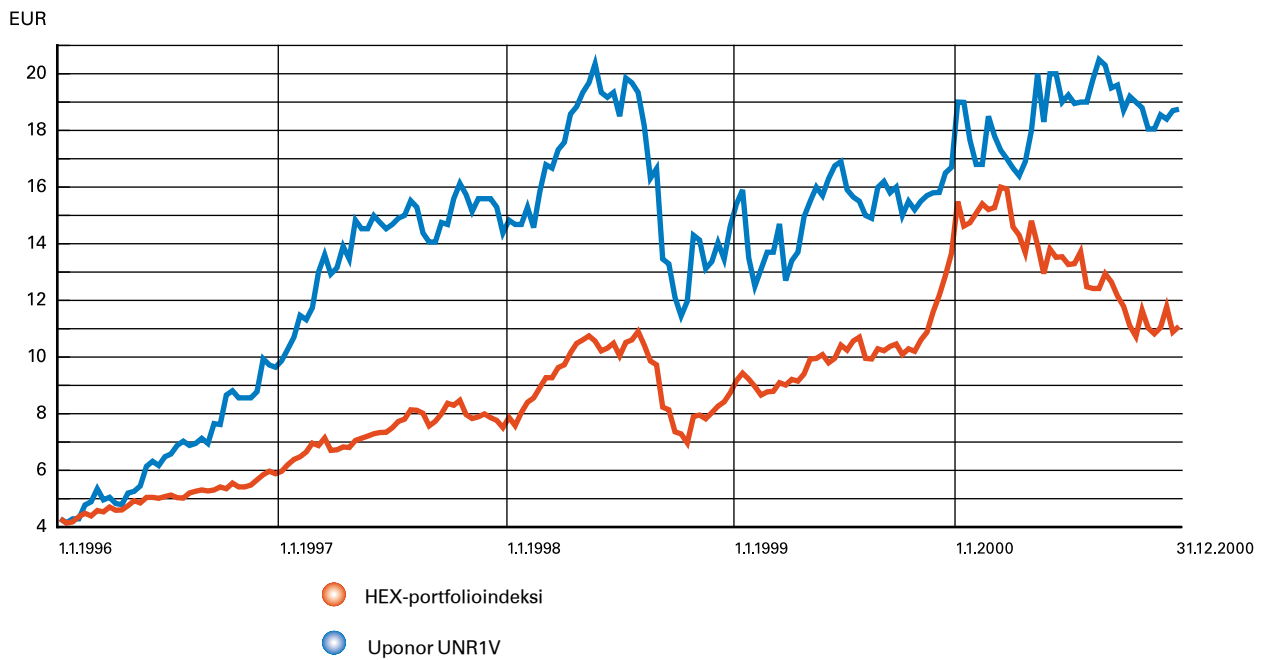
Osakekohtaiset luvut on muutettu vuoden 1996 osalta vastaamaan uutta nimellisarvoa 10 mk (aikaisemmin 50 mk).

Vuosien 1996 – 1997 osakekohtaisia tunnuslukuja on korjattu vuoden 1998 rahastoannin perusteella. Rahastoannissa osakkeenomistaja sai kymmentä vanhaa osaketta kohti maksutta yhden uuden osakkeen. Keskimääräisessä osakemäärässä on otettu huomioon ostettujen omien osakkeiden vaikutus.

Uponorin osakkeen (UNR1V) kurssikehitys ja osakevaihto Helsingin pörssissä vuonna 2000

Kurssikehitys Helsingin pörssissä vuosina 1996–2000

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä - verot}}{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuus, keskiarvo}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat, keskiarvo}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma} \pm \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	x 100
Velkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuus}}$	x 100
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat - rahat, pankkisaamiset ja rahoitusomaisuusarvopaperit	
Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} \pm \text{vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta - verot}}{\text{Tilikauden osakeantioikaistu keskimääräinen osakemäärä}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$	
Osinko/tulos	=	$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Tulos per osake}}$	
Efektiiivinen osinkotuotto	=	$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}$	x 100
Hinta/voittosuhte, P/E	=	$\frac{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}{\text{Tulos per osake}}$	
Osakevaihdon kehitys	=	Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä suhteessa osakkeiden lukumäärän keskiarvoon	
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa x viimeinen kaupantekokurssi	
Osakkeen keskikurssi	=	$\frac{\text{Osakkeiden euro-määräinen vaihto}}{\text{Osakkeiden kpl-määräinen vaihto}}$	

Tuloslaskelma

	Liite	Upon or-konserni		Upon or Oyj	
		2000	1999	2000	1999
Liikevaihto		1 355,6	1 346,9	15,5	23,1
Hankinnan ja valmistuksen kulut		979,7	964,6	6,1	3,5
Brutto kate		375,9	382,3	9,4	19,6
Markkinointikulut		170,7	182,1	0,4	0,3
Hallintokulut		63,6	68,6	7,2	3,6
Liiketoiminnan muut tuotot		10,4	15,5	2,6	6,2
Liiketoiminnan muut kulut	1.1.	27,7	29,2	0,4	10,0
Konserniliikearvon poisto		11,6	10,5	-	-
Kulut		263,2	274,9	5,4	7,7
Liikevoitto		112,7	107,4	4,0	11,9
Rahoituskulut ja -tuotot	2.5.	-15,9	-18,7	28,5	19,5
Voitto ennen satunnaiseriä		96,8	88,7	32,5	31,4
Satunnaiset tuotot ja kulut	1.6.	9,0	22,3	29,3	106,5
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		105,8	111,0	61,8	137,9
Tilinpäätössiirrot				-0,2	-0,9
Tuloverot	1.7.	27,6	33,4	12,0	15,5
Vähennistöosuus		0,8	1,3	-	-
Tilikauden voitto		77,4	76,3	49,6	121,5

Tilinpäätöksen luvut ovat miljoonissa euroissa, ellei toisin ole merkitty.

Tase

	Liite	Upon or-konserni		Upon or Oyj	
		31.12.2000	31.12.1999	31.12.2000	31.12.1999
Vastaa vaa					
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet		9,6	11,3	0,0	0,0
Liikearvo		2,5	3,4	-	-
Konserniliikearvo		111,9	122,3	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot		1,1	2,1	1,5	2,3
Aineettomat hyödykkeet	2.1.	125,1	139,1	1,5	2,3
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet		62,7	58,3	2,9	25,2
Rakennukset ja rakennelmat		218,7	265,0	17,3	53,6
Koneet ja kalusto		191,9	226,0	0,9	4,6
Muut aineelliset hyödykkeet		11,3	10,7	0,3	0,5
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat		22,3	27,3	0,0	2,1
Aineelliset hyödykkeet	2.1.	506,9	587,3	21,4	86,0
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset					
Konserniyhtiöosakkeet	3.1.	-	-	284,4	237,3
Osakkuusyhtiöosakkeet	3.2.	22,8	20,0	-	16,2
Muut osakkeet ja osuudet		10,9	11,6	6,5	10,6
Muut sijoitukset		2,5	1,4	230,2	300,9
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset	2.1., 2.2.	36,2	33,0	521,1	565,0
Pysyvät vastaavat yhteensä		668,2	759,4	544,0	653,3
Vaihtuvat vastaavat					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet		34,3	47,9	-	-
Keskenkäiset tuotteet		-	1,9	-	-
Valmiit tuotteet / tavarat		149,9	155,3	-	-
Muu vaihto-omaisuus	2.3.	-	3,8	-	3,8
Ennakkomaksut		3,4	2,6	-	-
Vaihto-omaisuus		187,6	211,5	-	3,8
Saamiset					
Myyntisaamiset		157,1	180,5	2,5	4,1
Lainasaamiset		13,4	2,1	30,4	1,1
Sii rtosaamiset	2.5.	46,7	34,4	10,2	9,2
Laskennallinen vero saaminen	2.15.	21,3	15,5	-	-
Muut saamiset		7,5	6,2	45,3	41,9
Saamiset	2.4.	246,0	238,7	88,4	56,3
Rahoitusomaisuus					
Rahoitusarvopaperit		-	0,7	-	-
Rahat ja pankkisaamiset		28,6	56,6	11,6	22,8
Rahoitusomaisuus		28,6	57,3	11,6	22,8
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		462,2	507,5	100	82,9
Vastaa vaa		1 130,4	1 266,9	644,0	736,2

	Liite	Uponor-konserni		Uponor Oyj	
		31.12.2000	31.12.1999	31.12.2000	31.12.1999
Vastattavaa					
Oma pääoma					
Sidottu oma pääoma					
Osakepääoma		77,4	77,4	77,4	77,4
Muu sidottu oma pääoma		104,5	107,1	110,2	117,5
Sidottu oma pääoma		181,9	184,5	187,6	194,9
Vapaa oma pääoma					
Voittovarot		277,2	234,2	258,5	168,1
Tilikauden tulos		77,4	76,3	49,6	121,5
Vapaa oma pääoma		354,6	310,5	308,1	289,6
Oma pääoma yhteensä	2.6.	536,5	495,0	495,7	484,5
Vähemmistöosuus		8,0	9,1	-	-
Tilinpäättösiirtojen kertymä	2.7.	-	-	4,5	12,7
Pakolliset varaukset		14,9	16,8	0,7	-
Vieras pääoma					
Pitkäaikaiset velat					
Joukkovelkakirjalainat		26,0	-	26,0	-
Lainat rahoituslaitoksilta		164,4	301,9	55,1	132,7
Eläkelainat		25,7	43,2	20,8	28,8
Muut pitkäaikaiset velat		28,6	23,9	-	-
Pitkäaikaiset velat	2.8., 2.9.	244,7	369,0	101,9	161,5
Laskennallinen verovelka	2.15.	36,4	35,7	-	-
Lyhytaikaiset velat					
Lainojen vuosilyhenitys		36,8	68,6	15,2	51,4
Saadut ennakot		2,6	4,8	0,0	0,4
Ostovelat		91,9	104,4	0,5	2,0
Siirtovelat	2.11.	90,5	103,1	4,8	8,7
Muut lyhytaikaiset velat		68,1	60,4	20,7	15,0
Lyhytaikaiset velat	2.10.	289,9	341,3	41,2	77,5
Vieras pääoma yhteensä		571,0	746,0	143,1	239,0
Vastattavaa		1 130,4	1 266,9	644,0	736,2

Rahoituslaskelma

	Uponor-konserni		Uponor Oyj	
	1.1. - 31.12.2000	1.1. - 31.12.1999	1.1. - 31.12.2000	1.1. - 31.12.1999
	MEUR		MEUR	
Liiketoiminnan rahavirta				
Tulorahoitus				
Tilikauden tulos	77,4	76,3	49,6	121,5
Poistot	78,4	79,4	1,4	2,5
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-9,8	-37,9	-3,7	-85,3
Rahavirran oikaisuerät	-0,2	1,7	-0,2	-4,5
Konserniavustukset	-	-	-29,2	-25,9
Tulorahoitus	145,8	119,5	17,9	8,3
Käyttö pääoman muutokset				
Saamiset	-46,9	-20,9	-31,1	-32,4
Vaihto-omaisuus	-16,5	-8,2	3,8	-
Korottomat velat	16,8	-1,5	-6,5	-19,1
Käyttö pääoman muutos	-46,6	-30,6	-33,8	-51,5
Liiketoiminnan rahavirta	99,2	88,9	-15,9	-43,2
Investointien rahavirta				
Osakehankinnat	-0,5	-	-	-
Osakemyynnit	22,8	-	-	-
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-83,1	-137,6	-124,5	-24,7
Käyttöomaisuuden myyntituotot	43,9	64,6	150,3	26,9
Investointien rahavirta	-16,9	-73,0	25,8	2,2
Rahavirta ennen rahoitusta	82,3	15,9	9,9	-41,0
Rahoituksen rahavirta				
Pitkäaikaisten saamisten muutos	-1,3	27,9	70,7	0,8
Pitkäaikaisten velkojen muutos	-63,7	1,0	-95,8	44,3
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-14,6	-14,7	5,9	-5,1
Osakeanti	-	2,8	-	2,9
Osingonjako	-25,8	-22,1	-25,8	-22,1
Omien osakkeiden rahavirta	-5,3	8,3	-5,3	8,3
Konserniavustukset	-	-	29,2	25,9
Rahoituksen rahavirta	-110,7	3,2	-21,1	55,0
Rahavarojen valuuttakursiero	-0,3	-	-	-
Rahavarojen muutos	-28,7	19,1	-11,2	14,0
Likvidit varat 1.1.	57,3	38,2	22,8	8,8
Likvidit varat 31.12.	28,6	57,3	11,6	22,8
Muutos taseen mukaan	-28,7	19,1	-11,2	14,0

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Uponor-konsernin tilinpäätös on laadittu Suomen vuoden 1997 kirjanpitolainsäädännön mukaan, joka perustuu Euroopan yhteisön neljanteen ja seitsemänteen direktiiviin. Laskentakäytännössä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Konsernitilinpäätöksen laadintamenetelmä

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön lisäksi kaikki ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on omistuksensa perusteella suoraan tai tytäryhtiöidensä kanssa yli puolet äänivalasta. Vuoden aikana hankitut tai perustetut tytäryhtiöt on otettu mukaan hankintatähtäpäivän perustamishetkestä lähtien. Myydyt yhtiöt ovat mukana tuloslaskelmassa myyntihetken saakka.

Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat on eliminoitu. Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Tytäryhtiöosakkeiden hankintahinnan ja tytäryhtiöiden hankintahetken nettoarvonsuuden välinen erotus esitetään konserniaktiivana, josta osa on kohdistettu hankintakäyttöomaisuudelle, mikäli sen käypä arvo olennaisesti ylittää kirja-arvon, ja ylijäävä, kohdistamaton osa esitetään konserniliikearvona, joka poistetaan arvioituna vaikutusaikanaan, enintään 20 vuodessa. Vähemmistön osuus tuloksesta ja omasta pääomasta on erotettu omaksi eräkseen.

Osakkuusyhtiöillä tarkoitetaan yhtiöitä, joista konsernin omistusosuus on 20–50 % ja joissa konserni käyttää vaikutusvaltaa. Osakkuusyhtiöt on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta on laskettu konsernin omistuksen mukaisesti ja esitetään tuloslaskelmassa erikseen. Olennaiset laskentakäytännön erot Uponor-konsernin ja osakkuusyhtiöiden välillä on eliminoitu ennen yhdistelyä pääomaosuusmenetelmän mukaisesti.

Valuuttamääräiset erät

Kukin yhtiö muuntaa omassa kirjanpidossaan päivittäiset valuuttamääräiset tapahtumat tapahtumapäivän valuuttakursseja käyttäen. Tilinpäätöksissä valuuttamääräiset saamiset ja velat muunnetaan käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja. Normaalien liiketoimintaa liittyvät kurssierot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisuina ja rahoitukseen liittyvät kurssierot esitetään rahoituksen kurssieroissa.

Johdannaisopimuksilla suojatut saamiset ja velat esitetään taseessa sopimuksen mukaiseen kurssiin.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu Suomen markoiksi tilikauden keskikurssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssi-

ja käyttäen. Tästä aiheutunut muuntoero sekä tytäryhtiöiden omien pääomien muuntamisesta aiheutuneet muut muuntoerot esitetään vapaan oman pääoman lisäyksenä ja vähennyksenä. Lisäksi emoyhtiön ulkomaisille tytäryhtiöille omaa pääomaa korvaavien lainojen kurssierot on konsernitilinpäätöksessä korjattu muutokseen. Olennaisten pääomapalautusten yhteydessä realisoituneet muuntoerot tuloutetaan tuloslaskelman kurssieroissa.

Liikevaihto

Liikevaihto käsittää toimitettujen tuotteiden ja palvelujen myynnin, josta on vähennetty välilliset verot, myönnetty alennukset sekä kurssierot.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaiset tuotot ja kulut koostuvat varsinaisen liiketoiminnan kannalta poikkeuksellisista eristä, kuten tehtaiden lakkauttamisista ja toiminnan uudelleenjärjestelmissä aiheutuneista kertaluonteisista menoista sekä kokonaisten liiketoimintojen myynneistä syntyneistä tuotoista ja kuluista. Laskentakäytännön muutoksista johtuvat erät esitetään satunnaisina tuotoina tai kuluina.

Liiketoimintaan liittyvät, luonteeltaan toistuvat tuotot ja kulut, esimerkiksi käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, esitetään muina liiketoiminnan tuotoina ja kuluina.

Verot

Konsernituloslaskelman verot sisältävät kukin yhtiön verotettavaan tulokseen perustuvat välittömät verot, jotka on laskettu paikallisten verosäännösten mukaan, sekä väliaikaisista eroista syntyvän laskennallisen verosaamisten tai -velkojen muutoksen. Lisäksi yhdistelytoimenpiteistä syntyvät laskennallisten verosaamisten tai -velkojen muutos esitetään konsernituloslaskelman veroissa. Konsernitilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä on jaettu laskennallisen verovelan ja oman pääoman osuuteen.

Eläkejärjestelyt

Eläke-eduista aiheutuvat kustannukset kirjataan kuluiksi sillä kaudella, jolla vastava työsuoritus on tapahtunut. Konserniyhtiöiden eläkejärjestelyt noudattavat erimaiden paikallisia sääntöjä ja käytäntöjä. Näiden järjestelyjen kulut kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan. Niiden määrät perustuvat vakuutusmatemaattisiin laskelmiin tai vakuutusyhtiöiden suoriin veloituksiin.

Käyttöomaisuus ja poistot

Käyttöomaisuus esitetään taseessa suunnitelman mukaisena jäännösarvona. Suunnitelman mukaiset jäännösarvot on laskettu vähentämällä alkuperäisestä hankintamenoista kumulatiiviset poistot.

Suunnitelmanmukaiset poistot on laskettu käytössä olevan käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun pitoajan mukaan. Ohjeelliset pitoajat ovat eri käyttöomaisuusryhmissä seuraavat:

Rakennukset..... 25 - 50 vuotta
Koneet ja laitteet 5 - 20 vuotta
Konttori- ja myymäläkalusto 5 - 10 vuotta
Kuljetusvälineet..... 5 - 7 vuotta
Pitkävaikutteiset menot 5 - 10 vuotta
Liikearvo 5 - 10 vuotta
Konserniliikearvo 10 - 20 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu fifo-periaatteen mukaan laskettuun hankintamenoan tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan. Todennäköinen luovutushinta on vaihto-omaisuushyödykkeestä myytäessä saatava hinta vähennettynä myyntikustannuksilla. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno sisältää osuuden valmistuksen välillisistä kustannuksista.

Rahoituslaskelma

Konsernin rahoituslaskelma on laadittu siten, että käyttöomaisuuden muutos ja rahoitustoimintaa kuuluvien tase-erien muutokset on laskettu vuoden keskimääräisillä valuuttakursseilla ja ne sisältävät ainoastaan vuoden lopussa konsernissa mukana olevat yhtiöt.

Johdannaisopimukset

Konserniyhtiöt käyttävät johdannaisopimuksia vähentääkseen korko-, valuutta- tai raaka-aineiden hintariskejä. Konserni ei käytä johdannaisopimuksia spekulatiiviseen kaupankäyntiin. Rahoitukseen liittyvien ostettujen ja myytyjen optioiden preemiot kirjataan vaikutusaikanaan tuloslaskelmassa rahoituskulujen ryhmään.

Omat osakkeet

Emoyhtiöllä on ollut tilikauden ja vertailutilikauden aikana hallussaan omia osakkeita. Ne on eliminoitu emoyhtiön ja konsernin omasta pääomasta ja niillä ei ole ollut tasearvoa. Emoyhtiö on vertailutilikauden aikana luovuttanut julkisella kaupankäynnillä omia osakkeita. Luovutuksesta syntynyt kauppavoitto netotettuna voitosta menevällä tuloverolla on kirjattu emoyhtiön ylikurssirahastoon. Tunnuslukulaskennassa omat osakkeet on eliminoitu.

Tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tuloslaskelman liitetiedot, MEUR	Upon or-konserni		Upon or Oyj	
	2000	1999	2000	1999
1.1. Liiketoiminnan muut tuotot				
Käyttömaisuuden myyntivoitot	9,8	12,6	0,6	3,8
Palvelutuotot	-	0,3	1,6	0,9
Saadut korvaukset	-	0,1	0,0	0,1
Sivutuotemyynti	-	0,3	0,0	0,0
Rojalit	0,4	0,3	0,4	0,3
Kiinteistötuotot	-	0,3	0,0	-
Osuusosakkuusyritysten tuloksesta	0,2	-	-	-
Muut	-	1,6	0,0	1,1
	10,4	15,5	2,6	6,2
1.2. Henkilöstökulut				
Palkat ja luontaisedut	153,3	179,6	2,6	1,5
Eläkekulut	7,9	12,7	0,0	0,2
Muut henkilöstökulut	30,6	38,2	0,2	0,2
	191,8	230,5	2,8	1,9
Toimitusjohtajille ja hallituksen jäsenille maksetut palkat ja palkkiot				
Palkat ja palkkiot	13,0	6,4	0,3	0,3
Osapalkkiot	1,0	2,8	0,1	0,0
	14,0	9,2	0,4	0,3
1.3. Suunnitelman mukaiset poistot				
Aineettomat oikeudet	2,8	2,8	-	-
Liiketoiminta	1,0	1,1	-	-
Konserniliiketoiminta	11,6	10,5	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot	0,4	0,7	0,4	0,5
Maa- ja vesialueet	1,2	-	-	-
Rakennukset ja rakennelmat	10,2	10,6	0,8	1,5
Koneet ja kalusto	47,9	49,9	0,2	0,4
Muut aineelliset hyödykkeet	3,3	3,8	-	0,1
	78,4	79,4	1,4	2,5
1.4. Toimintokohtaiset poistot				
Hankinta ja valmistus	53,3	49,9	0,8	-
Myynti	6,9	6,8	-	-
Hallinto	4,7	5,5	0,2	0,5
Muut	1,9	6,7	0,4	2,0
Konserniliiketoiminta	11,6	10,5	-	-
	78,4	79,4	1,4	2,5
1.5. Rahoituskulut ja -tuotot				
Osin kottuotot				
- Konserniyhtiöt	-	-	16,0	13,1
- Osakkuusyritykset	-	-	-	-
- Muut	0,7	0,6	0,7	0,4
Rahoitustuotot				
- Konserniyhtiöt	-	-	19,2	9,9
- Osakkuusyritykset	-	0,0	-	-
- Muut	5,9	3,8	1,5	0,7
	6,6	4,4	37,4	24,1
Korko- ja rahoituskulut				
- Konserniyhtiöt	-	-	0,7	1,9
- Osakkuusyritykset	-	-	-	-
- Muut	26,5	24,4	9,3	8,1

Kurssierot				
- Toteutuneet	-0,2	-2,1	-0,8	-0,1
- Toteutumattomat	4,2	3,2	1,9	5,5
Osuus osakkuusyhötiöiden tuloksesta	-	0,2	-	-
Arvon alennukset sijoituksista	-	-	-	-
	22,5	23,1	8,9	4,6

Netto rahoituskulut -15,9 -18,7 28,5 19,5

1.6. Satunnaiset tuotot

Purku- tai fuusiovoitto	-	-	-	82,2
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	6,6	25,3	3,1	-
Laskentakäytännön muutos	0,2	1,3	-	-
Konserniavustukset	-	-	22,0	26,0
Muut	9,0	1,0	7,2	-
	15,8	27,6	32,3	108,2

Satunnaiset kulut

Kertapoistot	-	1,7	-	1,7
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	-	-	-	-
Laskentakäytännön muutos	-	-	0,7	-
Lopetuskulut	2,2	1,6	-	-
Muut	4,6	2,0	2,3	-
	6,8	5,3	3,0	1,7

1.7. Verot

Tilikaudelta	30,6	25,7	3,7	15,4
Edellisiltä kausilta	0,4	0,2	-0,2	0,1
Satunnaisista eristä	-1,6	6,3	8,5	-
Laskennallisen verovelan muutos	-1,8	1,2	-	-
	27,6	33,4	12,0	15,5

2. Taseen liitetiedot, MEUR

2.1. Käyttöomaisuus

Uponor Oyj	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskenkäynteiset hankinnat	Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset
Hankintameno 1.1.	0,2	4,3	9,4	61,3	9,1	2,4	2,1	264,1
Rakennemuutokset	-	-0,5	-6,8	-28,6	-3,4	-0,1	-2,2	-66,9
Muuntoero	-	-	-	-	-	-	-	-
Lisäykset	-	0,2	-	0,2	0,2	-	0,1	124,5
Vähennykset	-	-	-	-	-0,2	-0,1	-	-30,8
Siirrot erien välillä	-	-	-	-	-	-	-	-
Hankintameno 31.12.	0,2	4,0	2,6	32,9	5,7	2,2	0,0	290,9
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	0,2	2,0	-	15,2	4,6	1,9	-	-
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilikauden poisto	-	0,5	-	0,7	0,2	0,0	-	-
Arvonalennukset	-	-	-	-	-	-	-	-
Kertyneet poistot	0,2	2,5	-	15,9	4,8	1,9	-	-
Arvonkorotukset	-	-	0,3	0,3	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo	0,0	1,5	2,9	17,3	0,9	0,3	0,0	290,9

Upon-or-konserni

	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Konserniliikearvo	Muut pitkävaikuttiset menot	Aineettomat hyödykkeet	Osakkuusyhtiöosakkeet	Muut osakkeet ja osuudet
Hankintameno 1.1.	33,9	20,5	180,0	6,8	241,2	20,0	11,6
Rakennemuutokset	-0,1	-0,1	-0,1	-2,7	-3,0	2,0	0,7
Muuntoero	0,3	0,3	0,0	0,2	0,8	-	-
Lisäykset	1,4	0,2	1,4	0,2	3,2	0,8	0,3
Vähennykset	3,9	-5,3	0,6	0,6	-0,2	-	1,7
Siirrot erien välillä	-	-	-	-	-	-	-
Hankintameno 31.12.	31,6	26,2	180,7	3,9	242,4	22,8	10,9
Kertyneet poistot ja arvonalenukset	22,6	17,1	57,7	4,7	102,1	-	-
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-3,4	5,6	-0,5	-2,3	-0,6	-	-
Tilikauden poisto	2,8	1,0	11,6	0,4	15,8	-	-
Arvonalenukset	-	-	-	-	-	-	-
Kertyneet poistot	22,0	23,7	68,8	2,8	117,3	0,0	0,0
Arvonkorotukset	-	-	-	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo	9,6	2,5	111,9	1,1	125,1	22,8	10,9

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	44,9	346,7	542,6	28,1	27,3	989,6
Rakennemuutokset	-0,9	-36,5	-33,7	-0,8	-0,1	-72,0
Muuntoero	0,1	-0,6	3,4	0,2	0,9	4,0
Lisäykset	14,6	10,1	52,5	4,3	-	81,5
Vähennykset	4,8	16,0	61,1	1,3	2,2	85,4
Siirrot erien välillä	-	-	3,7	-	-3,7	-
Hankintameno 31.12.	53,9	303,7	507,4	30,5	22,2	917,7
Kertyneet poistot ja arvonalenukset	2,3	89,6	317	17,4	-	426,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-6,9	-48,5	-1,5	-0,1	-57,0
Tilikauden poisto	1,2	10,2	47,9	3,3	-	62,6
Arvonalenukset	-	-	-	-	-	0,0
Kertyneet poistot	3,5	92,9	316,4	19,2	-0,1	431,9
Arvonkorotukset	12,3	7,9	0,9	-	-	21,1
Kirjanpitoarvo	62,7	218,7	191,9	11,3	22,3	506,9

Tuotannon koneiden ja laitteiden tasearvo

172,7

	Uponor-konserni		Uponor Oyj	
	2000	1999	2000	1999
2.2. Pitkäaikaiset sijoitukset				
Lainasaamiset				
- Konserniyhtiöt	-	-	229,1	300,9
- Osakkuusyhtiöt	11,7	0,4	-	-
- Muut	1,2	-	1,2	-
	12,9	0,4	230,3	300,9

2.3. Vaihto-omaisuus osakkeet

Markkina-arvo	-	3,8	-	3,8
Kirjanpitoarvo	-	3,8	-	3,8
	-	-	-	-

	Konserniyhtiöt		Osakkuusyhtiöt	
	2000	1999	2000	1999
2.4. Saamiset konserni- ja osakkuusyhtiöiltä				
Uponor Oyj				
Lainasaamiset	259,5	300,9	-	-
Myyntisaamiset	1,9	0,2	-	-
Siirtosaamiset	9,3	1,1	-	-
Muut saamiset	45,2	41,9	-	-
	315,9	344,1	-	-

Johdolle tai osakkaille ei ole annettu lainoja ja heidän puolestaan ei ole annettu takauksia tai asetettu vakuuksia.

	Uponor-konserni		Uponor Oyj	
	2000	1999	2000	1999
2.5. Siirtosaamiset				
Verot	31,0	19,9	0,5	4,0
Saadut alennukset	3,4	2,7	-	-
Kauppahinnat ja korvaukset	-	0,9	-	0,9
Korot	1,1	0,3	1,1	2,8
Muut	11,2	10,6	8,6	1,5
	46,7	34,4	10,2	9,2

2.6. Oman pääoman muutokset

Sidottu oma pääoma

Osakepääoma 1.1.	77,4	65,4	77,4	65,4
Uusmerkintä	-	0,7	-	0,7
Rahastoanti	-	-	-	-
Osakkeiden mitätöinti	-	-0,9	-	-0,9
Siirto ylikurssirahastosta	-	12,2	-	12,2
Osakepääoma 31.12.	77,4	77,4	77,4	77,4

Ylikurssirahasto 1.1.			110,0	116,4
Emissiovoitto			-	2,5
Rahastoanti			-	-
Osakkeiden mitätöinti			-	0,9
Siirto osakepääomaan			-	-12,3
Omien osakkeiden kauppavoitto			-	2,5
Ylikurssirahasto 31.12.			110,0	110,0

Arvonkorotusrahasto 1.1.			7,5	9,5
Vähennys			-7,3	-2,0
Arvonkorotusrahasto 31.12.			0,2	7,5

Vapaa oma pääoma 1.1.			289,6	184,3
Osingonjako			-25,8	-22,1
Fuusi ovitto				-
Omat osakkeet			-5,3	5,9
Tilikauden tu los			49,6	121,5
Vapaa oma pääoma 31.12.			308,1	289,6

Muu sidottu oma pääoma 1.1.	107,1	114,1		
Emissiovoitto	-	2,5		
Osakeanti	-	-0,3		
Osakepääoman alennus	-	0,8		
Muuntoerot	-	2,4		
Omien osakkeiden kauppavoitto	-	2,4		
Arvonkorotusrahoituksen muutos	-3,3	-2,1		
Siirto vapaaseen omaan pääomaan	0,7	-0,5		
Siirto osakepääomaan	-	-12,2		
Rahastoanti	-	-		
Muu sidottu oma pääoma 31.12.	104,5	107,1		

Vapaa oma pääoma 1.1.	310,4	237,1		
Osingonjako	-25,8	-22,1		
Muuntoerot	-1,4	12,8		
Siirto sidottuun omaan pääomaan	-0,7	0,5		
Omat osakkeet	-5,3	5,8		
Tilikauden tu los	77,4	76,3		
Vapaa oma pääoma 31.12.	354,6	310,4		
Jo sta ei jakokelpoista	36,6	48,7		

2.7. Tilinpäätössiirtojen kertymä

- Aineettomat hyödykkeet			0,0	0,0
- Rakennukset ja rakennelmat			3,9	9,7
- Koneet ja kalusto			0,4	2,6
- Muut aineelliset hyödykkeet			0,2	0,4
			4,5	12,7

2.8. Lainat

Erääntymisen seuraavalla tilikaudella				
- Joukkovelkakirjalainat	-	25,2	-	25,2
- Lainat rahoituslaitoksilta	28,5	44,0	7,5	18,6
- Eläkelainat	7,8	10,9	7,7	7,6
- Muut lainat	0,5	0,6	-	0,0
	36,8	80,7	15,2	51,4

2.9. Pitkäaikaiset lainat

Yli viiden vuoden päästä erääntyvät				
- Lainat rahoituslaitoksilta	42,5	24,8	1,6	5,0
- Eläkelainat	15,2	18,3	6,9	9,0
- Muut lainat	26,4	1,9	-	-
	84,1	45,0	8,5	14,0

Joukkovelkakirjalaina 1996
Lainamäärä 150 MFIM
Nimelliskorko 5,50 % p.a.
Laina-aika 18.11.1996 - 18.11.2000
Lainalle ei ole asetettu vakuutta.
Takaisinmaksu yhdessä erässä 18.11.2000

Sarjalaina I/2000
Lainamäärä enintään 100 MEUR
Nimelliskorko 6,25 % p.a.
Laina-aika 20.11.2000 - 20.11.2005
Lainalle ei ole asetettu vakuutta.
Takaisinmaksu yhdessä erässä 20.11.2005

Liikellelas kuerä 1
Lainamäärä 26 MEUR
Emissiokurssi 99,937

2.10. Velat konserni- ja osakkuusyhtiöille	Konserniyhtiöt		Osakkuusyhtiöt	
	2000	1999	2000	1999
Uponor Oyj				
Ostovelat	0,3	-	-	-
Muut lyhytaikaiset velat	20,5	14,5	-	-
Muut pitkäaikaiset velat	-	-	-	-
	20,8	14,5		

2.11. Siirtovelat	Uponor-konserni		Uponor Oyj	
	2000	1999	2000	1999
Henkilökulut	18,3	24,8	0,5	0,2
Korot	1,7	2,7	1,1	1,6
Verot	26,0	22,1	2,6	5,9
Alennukset	7,9	6,1	-	-
Takuuvaraukset	-	3,7	-	-
Muut tuotot	-	14,2	-	-
Muut kulut	-	0,7	-	1,0
Muut	36,6	28,8	0,1	-
	90,5	103,1	4,3	8,7

2.12. Lainat, joista annettu vakuus

Pantti	7,1	7,0		
Kiinnitys	34,8	87,4		
Edellisten yhdistelmä	-	6,2		
	41,9	100,6		

2.13. Valuutta- ja korkorisikien hallinta

Johdannais sopimukset

Korkojohdannaiset				
Ostetut korko-optiot	50,2	54,0	50,2	54,0
Asetetut korko-optiot	39,5	38,0	39,5	38,0

Valuuttajohdannaiset				
Terminisopimukset	11,5	33,0	9,6	10,0
Ostetut valuuttaoptiot	-	2,0	-	2,0
Asetetut valuuttaoptiot	-	-	-	-
Valuutanvaihtosopimukset	-	7,0	-	7,0

2.14. Vastuut ja pantit

Eläkevastuu	-	-	-	0,6
Annetut pantit, kirjanpitoarvo				
- omasta velasta	7,1	8,1	-	-
Annetut kiinnitykset				
- omasta velasta	34,7	91,2	-	-
- konserniyhtiön velasta	-	-	-	-
Annetut takaukset				
- konserniyhtiön puolesta	-	-	153,4	194,3
- osakkuusyhtiön puolesta	-	0,3	-	-
- muiden puolesta	3,0	1,1	-	-
Muut vastuut	0,3	4,5	-	-

Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellä mainittuihin lukuihin.

Leasing- ja vuokravastuut

Seuraavana vuonna erääntyvät	2,5	5,7	-	-
Myöhemmin erääntyvät	55,9	49,7	-	-
	58,4	55,4	-	-

2.15. Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Laskennalliset vero saamiset				
- Yhdistelytoimen piteistä	14,3	-		
- Konserniyrityksistä	7,0	15,5		
	21,3	15,5		

Laskennalliset verovelat				
- Tilin päätössiirroista	17,0	5,9		
- Yhdistelytoimen piteistä	1,2	-		
- Konserniyrityksistä	18,2	29,8		
	36,4	35,7		

15,1 20,2

3. Osakkeet ja osuudet

3.1. Konserniyhtiöt

<u>Nimi</u>	<u>Kotipaikka</u>		<u>Emoyhtiön omistusoosuus</u>	<u>Konsernin omistusoosuus</u>
Uponor Aldyl S.A.	Buenos Aires	AR	100,0	100,0
Uponor Beteiligungs GmbH	Marl	DE	100,0	100,0
Uponor A/S	Hadsund	DK	100,0	100,0
Vogue A/S	Copenhagen	DK	100,0	100,0
Uponor Eesti AS	Tallinn	EE	100,0	100,0
Asko Development Oy	Tampere	FI	100,0	100,0
Asko Kalusteet Oy	Lahti	FI	100,0	100,0
Asko Kiinteistöt Oy	Lahti	FI	100,0	100,0
Askoneet Oy	Lahti	FI	100,0	100,0
Finla Kehräämö Oy	Tampere	FI	100,0	100,0
Jita Oy	Virrat	FI	100,0	100,0
Karjaan Trikootehdas Oy	Karjaa	FI	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Männyvainio	Tampere	FI	100,0	100,0
Suomen Muovitehdas Oy	Nastola	FI	100,0	100,0
Uponor Pexep Oy	Nastola	FI	100,0	100,0
Uponor Suomi Oy	Nastola	FI	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Porin Asko-talot	Pori	FI	79,1	79,1
Kiinteistö Oy Martinsillantie 2 a	Espoo	FI	80,0	80,0
Uponor S.A.	Lyon	FR	100,0	100,0
Uponor Ltd.	England	GB	100,0	100,0
Uponor Ltd.	Dublin	IE	100,0	100,0
Uponor UAB	Vilnius	LT	100,0	100,0
Uponor Latvia SIA	Riga	LV	100,0	100,0
Uponor BV	Schaijk	NL	100,0	100,0
Nygård AS	Oslo	NO	100,0	100,0
Uponor AS	Furufälen	NO	100,0	100,0
Uponor Polska Sp. z o.o.	Warsaw	PL	100,0	100,0
Wirsbo-Tubos da Suécia Lda	Vila Nova de Gaia	PT	100,0	100,0
A/O Uponor Rus	St. Petersburg	RU	100,0	100,0
Asko AB	Boås	SE	100,0	100,0
Asko i Fristad AB	Boås	SE	100,0	100,0
Sörberg Produktion AB	Kungsör	SE	100,0	100,0
Uponor AB	Boås	SE	100,0	100,0
Uponor Innovation AB	Boås	SE	100,0	100,0
Wirsbo Bruks AB	Surahammar	SE	100,0	100,0
Uponor North America, Inc.	Delaware	US	100,0	100,0
WA Vertriebs GmbH	Guntramsdorf	AT		100,0
Unicor Pipe Systems, Inc.	Toronto	CA		100,0
Unicor Plastic Machinery, Inc.	Mississauga	CA		100,0
Uponor Canada Ltd.	Regina	CA		100,0

Nimi	Ko tipaikka	Emoyhtiön omistusoosu s	Konsernin omistusoosu s
Uponor Czech s.r.o.	Prague	CZ	100,0
Cronatherm Verwaltungs GmbH	Buchholz-Mendt	DE	100,0
Cronatherm Heizsystems GmbH & Co KG	Buchholz-Mendt	DE	100,0
Hewing GmbH	Ochtrup	DE	100,0
KVR Sockelleiste GmbH	Grossenhain	DE	100,0
M. Block GmbH	Schweinfurt	DE	100,0
Polytherm Vertriebs GmbH	Ochtrup	DE	100,0
PR Consulting & Marketing GmbH	Hassfurt	DE	100,0
Rolltec Heizsysteme Vertriebs GmbH	Emsdetten	DE	100,0
Rolltec Verwaltungs GmbH	Emsdetten	DE	100,0
Seppelfricke GmbH & Co KG	Wettringen	DE	100,0
Sörberg GmbH & Co KG	Hassfurt	DE	100,0
Unicor Dränsysteme GmbH	Ahlen	DE	100,0
Unicor Extrusionstechnik GmbH	Zella-Mehlis	DE	100,0
Unicor GmbH Rahn Plastmaschinen	Hassfurt	DE	100,0
Unicor Holding AG	Hassfurt	DE	100,0
Unicor Rohrsysteme GmbH	Hassfurt	DE	100,0
Unicor Verbundrohr GmbH	Zella-Mehlis	DE	100,0
Uponor Anger GmbH	Marl	DE	100,0
Uponor Deutschland GmbH	Marl	DE	100,0
Uponor Hausabflusstechnik GmbH	Emstek	DE	51,0
Wirsbo PEX GmbH	Heusenstamm	DE	100,0
Wirsbo Verwaltungs GmbH	Norderstedt	DE	100,0
Wirsbo-Velta GmbH & Co KG	Norderstedt	DE	100,0
Wirsbo Danmark A/S	Glostrup	DK	100,0
Unicor Española de Multicapas S.L.	Fuenlabrada	ES	60,0
Uponor Resiplast, S.A.	Barcelona	ES	100,0
Wirsbo España, S.A.	Mostoles	ES	100,0
Aja H Friman Oy	Aetsä	FI	100,0
Askonor Oy	Mikkeli	FI	100,0
Kainuun Tekstiili Oy	Kajaani	FI	100,0
Kiinteistö Oy Keskuskatu 20	Heinola	FI	96,7
Kiinteistö Oy Linikkala	Forssa	FI	100,0
Kiinteistö Oy Sammonkatu 70	Tampere	FI	100,0
Kiinteistö Oy Trikotatolot	Tampere	FI	100,0
Kiinteistö Oy Vantaan Ansatie 3	Vantaa	FI	100,0
Lahden Kiinteistö Invest Oy	Lahti	FI	100,0
Oy Finlab	Tampere	FI	100,0
Uponor Kiinteistöt Oy	Espoo	FI	100,0
Varastotalo Oy	Tampere	FI	100,0
Polytherm S.A.R.L.	Saran	FR	100,0
Uponor France S.A.	St Etienne de St Geoirs	FR	100,0
Uponor Aldyl Ltd.	England	GB	100,0
Uponor UK Export Ltd.	England	GB	100,0
Wirsbo UK Ltd.	England	GB	100,0
Uponor Műanyag Csőrendszer Kft	Budapest	HU	100,0
Wirsbo Hungary Kft	Budapest	HU	100,0
Uponor (Cork) Limited	Cork	IE	100,0
Polytherm Italia S.r.l.	Zoppola	IT	100,0
Unicor S.r.l.	Badia Polesine	IT	51,0
Wirsbo S.r.l.	Sulbiate	IT	100,0
Askonorge AS	Oslo	NO	100,0
Wirsbo Norge AS	Vestby	NO	100,0
Bor Sp. z o.o.	Sochaczew	PL	100,0
Magnaplast Sp. z o.o.	Sieniawa Zarska	PL	100,0
Uponor-Bor Sp. z o.o.	Sochaczew	PL	100,0
Ecoplàs S.A.	Vila Nova de Gaia	PT	100,0
Termoplàs S.A.	Vila Nova de Gaia	PT	100,0
Uponor Portugal SGFS SA	Vila Nova de Gaia	PT	100,0
Asko-Upo (Rus)	Moscow	RU	100,0
Asko-Upo (Spb)	St Petersburg	RU	100,0
Asko Osby AB	Vilshult	SE	100,0
KB Sekanten	Huddinge	SE	100,0
Osby Pannan AB	Vilshult	SE	100,0
Prometek Utvecklings AB	Uppsala	SE	100,0
Värgårda Plast AB	Värgårda	SE	100,0
Wirsbo Smide AB	Wirsbo	SE	100,0

Nimi	Ko t i p a i k k a	Emoyhtiön omistuso suu s	Konsernin omistuso suu s
Radius Plastics Limited, UK	Northern Ireland	UK	100,0
Hot Water Systems NA, Inc.	Delaware	US	100,0
Mid-States Plastics, Inc.	Kentucky	US	100,0
Radiant Technologies, Inc.	New York	US	100,0
Thermal Ease Hydro nic Systems, Inc.	Washington	US	100,0
Unicor Pipe Systems, Inc.	Minnesota	US	100,0
Upon or Aldyl Company	Delaware	US	100,0
Upon or ETI Company	Colorado	US	100,0
Wirso Company	Illinois	US	100,0

3.2. Osakkuus yritykset

Nimi	Ko t i p a i k k a	Emoyhtiön omistuso suu s	Konsernin omistuso suu s
Tampereen Kiinteistö Invest Oy	Tampere	FI	49,7
Kiint. Oy Lahden Teollisuuskeskus	Lahti	FI	37,4
Conenor Oy	Espoo	FI	25,0
Kotimaiset Kotitalouskoneet Oy, FI	Helsinki	FI	50,0
Finnwear Oy Ab	Hattula	FI	13,7
Stadler-Viega LLC	Massachusetts	US	50,0
Karhu-Sport, S.A.	Madrid	ES	18,7

Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

Konsernin voittovarot ovat taseen 31.12.2000 mukaan 354 633 000 euroa, josta voitonjakokelpoista 315 778 000 euroa. Uponor Oyj:n voitonjakokelpoiset varat ovat 308 107 178,06 euroa.

Hallitus ehdottaa, että tilikaudesta 2000 maksetaan osinkoa 0,80 euroa/osake.

Espoo, 8. helmikuuta 2001

Pekka Paasikivi
Puheenjohtaja

Hannu Kokkonen

Niilo Pellonmaa

Jukka Viinanen

Matti Niemi

Horst Rahn

Jarmo Ryttilahti
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Uponor Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Uponor Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 2000. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja emoyhtiön hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen esitys tilivuoden jakokelpoisten voittovarojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Espoossa 8. helmikuuta 2001

KPMG WIDERI OY AB

Sixten Nyman
KHT

Hallinnointi ja organisaatio

Uponorin johtamis- ja hallinnointijärjestelmä ohjaa organisaatiota konserni-, liiketoimintaryhmä- ja yhtiötasolla. Konsernissa panostetaan lisäksi voimakkaasti yhtiön arvoihin kaiken liiketoiminnan perustana.

Konsernihallitus

Emoyhtiön hallitus koostuu 5–9 henkilöstä, jotka valitaan varsinaisessa yhtiökokouksessa vuodeksi kerrallaan. Varsinainen yhtiökokous voi valita toimitusjohtajan hallituksen toimeenpanevaksi jäseneksi. Toimitusjohtajan tehtävät hallituksen jäsenenä eivät tällöin poikkea muiden jäsenten tehtävistä. Hallitus kokoontuu vähintään kuusi kertaa vuodessa. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Varsinainen yhtiökokous määrittelee puheenjohtajan ja muiden hallituksen jäsenten korvaukset sekä muut säännöt ja ehdot. Toimitusjohtajalla ei ole oikeutta erilliseen korvaukseen hallituksen jäsenyydestä mikäli varsinainen yhtiökokous ei toisin päättä.

Hallituksen jäseniksi nimitettyjen henkilö- ja sidosryhmätiedot julkaitaan vuosikertomuksessa. Vastaavat tiedot uusista jäsenistä julkistetaan nimityksen yhteydessä. Hallituksen perustehtävät on säädetty laissa. Näiden tehtävien lisäksi

hallitus tekee päätökset yritykselle tärkeistä asioista kuten konsernin strategiasuunnitelmista, konsernin budjetista, hankinnoista, poistoista, ulkoisista rahoitusjärjestelyistä sekä merkittävistä investoinneista. Hallitus valitsee yrityksen toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan. Toimitusjohtajan työsuhteen keskeisimmät säännöt ja ehdot määritellään hallituksen hyväksymällä kirjallisella sopimuksella. Hallitus hyväksyy liiketoimintaryhmien johtajien nimitykset, johtajien palkkaus- sopimukset, bonusohjelmat sekä eläkejärjestelyt. Hallitus toimeenpanee optiojärjestelyt varsinaisen yhtiökokouksen päätösten mukaisesti.

Liiketoimintaryhmien hallitukset

Jokaisen liiketoimintaryhmän sisäinen hallitus kokoontuu vähintään kuusi kertaa vuodessa. Siihen kuuluu 5–6 jäsentä, jotka ovat pääasiassa konsernijohdon ja muiden liiketoimintaryhmien edustajia. Liiketoimintaryhmien hallitusten puheenjohtajana toimii yleensä toimitusjohtaja. Liiketoimintaryhmän hallituksen päätehtävä on osallistua ryhmän strategian kehittämiseen ja valvoa sen toteutumista sekä huolehtia liiketoimintaryhmän johdon henkilöresurssista. Sen hyväksyntä vaaditaan tärkeisiin liiketoimintaryhmätason päätöksiin, kuten strategiseen suunnitelmaan, budjettiin ja merkittäviin hankkeisiin. Tehdyistä investointipäätöksistä tulee tiedottaa säännöllisesti konsernin hallitukselle.

Yksiköiden hallitukset

Yksiköiden hallitukset keskittyvät paikallisen lainsäädännön vaatimusten mukaisiin tehtäviin. Yksiköiden toimintaan ja strategiaan liittyvät tehtävät hoidetaan tilanteen mukaan liiketoimintaryhmien hallituksissa ja/tai liiketoimintaryhmien johtoryhmissä yhdessä yksiköiden johdon kanssa.

Tilintarkastus ja tilintarkastajat

Konsernin seuranta- ja tilintarkastustoimien tarkoituksena on varmistaa, että konsernin emoyhtiön hallitus ja konsernijohto saavat päätöksen tekonsa tueksi riittävästi tietoa konsernin talouden ja toiminnan tilasta. Konsernin taloudellinen seuranta ja tilintarkastus tehdään kolmella tasolla:

- konsernin taloudellinen seuranta liiketoimintaryhmien ja konsernin yhteistyönä
- konsernitasolla järjestettävä riippumaton sisäinen tarkastus
- ulkoinen tilintarkastus, jonka tekevät varsinaisen yhtiökokouksen nimittämät tilintarkastajat.

Konsernin taloushallinto

Konsernin emoyhtiön hallitus hyväksyy konsernin taloushallintopolitiikan, jonka konsernin taloushallinto on laatinut. Siihen sisältyvät rahoitus, riskienhallinta ja laskenta sekä ohjeet raportointia varten.

Säännöllinen johdon raportointi on konsernin taloushallinnon tärkein arviointiväline, jolla seurataan, ovatko liiketoimintaryhmät ja yksiköt toteuttaneet yrityksen talouspolitiikkaa ja yleisesti noudattaneet yritys-suunnittelun linjoja. Hallitukselle toimitettavat kuukausiraportit käsittävät liiketoimintaryhmien talouden avainluvut sekä kassavirtaseurannan. Hallitus hyväksyy vuositilinpäätöksen. Tilintarkastajan raportti vuosi-

tilinpäätöksestä toimitetaan hallitukselle ja konsernin johtoryhmälle. Hallitus hyväksyy osavuositarkastukset ennen niiden julkistamista pörssitiedotteina.

Sisäinen tarkastus

Konsernilla on riippumaton sisäinen tarkastus, joka raportoi suoraan emoyhtiön toimitusjohtajalle. Tarkastussuunnitelmansa mukaisesti sisäinen tarkastus arvioi konsernin liiketoimintaryhmiä ja yksiköitä todetakseen, ovatko ne noudattaneet konsernin taloudellisia ja toiminnallisia periaatteita. Sisäinen tarkastus toimittaa raporttinsa liiketoimintaryhmän hallitukselle sekä konserni johdolle. Konsernin liiketoimintaryhmistä ja yksiköistä pidetään tarkastusrekisteriä.

Ulkoisen tilintarkastus

Emoyhtiön varsinainen yhtiökokous valitsee emoyhtiön ulkoisen tilintarkastajan. Konsernijohto järjestää yhteistyössä ulkoisen tilintarkastajan kanssa ulkoisen tilintarkastuksen konsernin yksiköissä paikallisen lain-säädännön mukaisesti.

Ulkoiset tilintarkastajat raportoivat suoraan niille yksiköille, joissa tilintarkastus tehdään. Tilintarkastajat toimittavat kopion kustakin raportista konsernin taloushallinnolle. Nämä raportit sisällytetään tarkastusrekisteriin.

Sisäpiiri

Uponor Oyj:n sisäpiirisäännöt astuivat voimaan 1.3.2000. Ne noudattavat Helsingin Pörssin, Keskuskauppakamarin sekä Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton yhdessä valmistelemaa sisäpiiriohjetta. Yhtiön pysyvään sisäpiiriin kuuluvat lakimääräisten sisäpiiriläisten (hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja tilintarkastaja) lisäksi konsernin kehitysjohtaja, talousjohtaja sekä hallituksen sihteeri.

Uponor-konserni 1.2.2001

Hallitus

Toimitusjohtaja

Konsernitoiminnot

Kehitys	Talous-hallinto	Lakiasiat	Sisäinen tarkastus
---------	-----------------	-----------	--------------------

Liiketoimintaryhmät

Uponor	Uponor	Uponor	Asko
Lämmitys- ja käyttövesijärjestelmät	Rakennus- ja ympäristö-tekniikka	Kunnallis-tekniikka	Kiinteistöt

Liiketoimintayksiköt

27 liiketoimintayksikköä 24 maassa

Uponor Oyj:n hallitus 31.12.2000

Istumassa vasemmalta puheenjohtaja Pekka Paasikivi ja Hannu Kokkonen. Takana vasemmalta Horst Rahn, Matti Niemi, Jukka Viinanen ja Niilo Pellonmaa.

Pekka Paasikivi

s. 1944, insinööri, Oras Oy:n hallituksen puheenjohtaja. Hallituksen puheenjohtaja 30.9.1999 alkaen, jäsen 23.9.1999 alkaen. Uponorin osakkeita 13 480 kpl.

Finpro Oy, hallintoneuvoston jäsen.
Hollming Oy, hallituksen jäsen.
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo, hallintoneuvoston jäsen.
Metalliteollisuuden Keskusliitto MET, hallituksen jäsen.
Okmetic Oy, hallituksen jäsen.
Teollisuuden ja Työntantajain Keskusliitto, hallituksen jäsen.

Hannu Kokkonen

s. 1947, valtiotieteen maisteri, Vakuutusyhtiö Sampo-Leonia Oyj:n varatoimitusjohtaja. Hallituksen 1. varapuheenjohtaja 7.4.1995 alkaen. Ei Uponorin osakkeita.

Keskuskauppakamari, hallituksen jäsen.

Palvelutyöntajat ry, hallituksen jäsen.
Turun Messukeskus, hallituksen puheenjohtaja.

Matti Niemi

s. 1947, ekonomi, Keskinäisen eläkevakuutusyhtiön Varma-Sampon varatoimitusjohtaja. Hallituksen jäsen 21.4.1994 alkaen. Ei Uponorin osakkeita.

ICL Invia Oy, hallituksen jäsen.
Metsä-Serla Oy, hallituksen jäsen.

Niilo Pellonmaa

s. 1941, kauppatieteiden kandidaatti. Hallituksen jäsen 1.2.1983 alkaen. Hallituksen 2. varapuheenjohtaja 27.4.2000 alkaen. Ei Uponorin osakkeita, välillisesti 1000 kpl.

Jaakko Pöyry Group Oy, hallituksen jäsen.
Kemira Oy, hallituksen jäsen.
Menire Oy, hallituksen jäsen.

PMJ Automec Oy, hallituksen puheenjohtaja.
Rocla Oy, hallituksen puheenjohtaja.

Jukka Viinanen

s. 1948, diplomi-insinööri, Orion-yhtymä Oyj:n toimitusjohtaja. Hallituksen jäsen 15.2.1993 alkaen. Uponorin osakkeita 400 kpl.

Huhtamäki Van Leer Oy, hallituksen jäsen.
Lassila & Tikanoja Oy, hallituksen jäsen.
Raisio Chemicals Oy, hallituksen jäsen.
Valtion teknillinen tutkimuskeskus, hallituksen puheenjohtaja.

Horst Rahn

s. 1939, diplomi-insinööri. Hallituksen jäsen 21.3.2000 alkaen. Uponorin osakkeita 146 250 kpl.

Hallituksen jäsenet eivät ole mukana yhtiön optio-ohjelmassa.

Johtajisto 31.12.2000

Jarmo Ryttilähti

s. 1944, ekonomi
toimitusjohtaja, Uponor Oyj
Uponorin osakkeita 968 kpl, välillisesti 71 500.
Optioita A 28 000 kpl, B 28 000 kpl.

Kari Norbäck

s. 1944, diplomi-insinööri
kehitysjohtaja, Uponor Oyj
Ei Uponorin osakkeita.
Optioita A 14 000 kpl, B 14 000 kpl.

Jyri Luomakoski

s. 1967, MBA
talousjohtaja, Uponor Oyj
Uponorin osakkeita 500 kpl.
Optioita A 14 000 kpl, B 14 000 kpl.

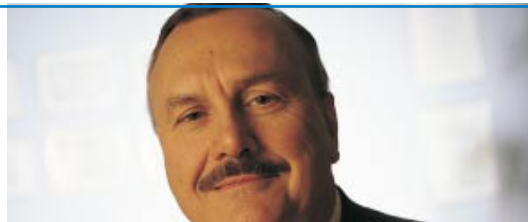
Marja Hanski

s. 1954, oik. kand., ekonomi
lakiasiaintohtaja, Uponor Oyj
Ei Uponorin osakkeita.
Optioita A 3 500 kpl, B 3 500 kpl.

Keith Lyons

s. 1943, insinööri
johtaja, Uponor Lämmitys- ja käyttövesijärjestelmät

Frank Bailor

s. 1942, insinööri, MBA
johtaja, Uponor Kunnallistekniikka

Jukka Kallioinen

s. 1958, diplomi-insinööri
johtaja, Uponor Rakennus- ja ympäristötekniikka

Petri Olkinuora

s. 1957, diplomi-insinööri, MBA
toimitusjohtaja, Asko Kiinteistöt Oy

Uponor Oyj:n sisäpiiriin 31.12.2000 kuuluneista on mainittu heidän henkilökohtainen ja heidän määräysvalta-yhtiöidensä osakeomistus yhtiössä vuoden lopussa, henkilökohtaiset optiot sekä merkittävimmät tehtävät muissa organisaatioissa.

Toimipaikat

- Valmistus
- Myynti

Uponor-konsernin pääkonttori

Uponor Oyj
Kimmeltie 3
02110 Espoo
Puh. (09) 478 962
Fax (09) 4789 6400
<http://www.uponor.com>
etunimi.sukunimi@uponor.com

Liiketoimintaryhmien pääkonttorit:

Lämmitys ja käyttövesi
Uponor Group
Gutenbergstrasse 13
D-63477 Maintal
Puh. +49 (0)6109 601 90
Fax +49 (0)6109 601 946

Kunnallistekniikka

Uponor Group
Space House
Fleming Way
Crawley, West Sussex RH10
2NE
United Kingdom
Puh. +44 (0)1293 528 999
Fax +44 (0)1293 527 666

Rakennus- ja ympäristötekniikka

Uponor Oyj
PL 21
15561 Nastola
Puh. (03) 885 01
Fax (03) 885 0210

Asko Kiinteistöt

Asko Kiinteistöt Oy
PL 216
33101 Tampere
Puh. (03) 249 4600
Fax (03) 223 9639

Muut toimipaikat:**Argentiina**

Uponor Aldyl S.A.
Avenida Mitre 5595
Ezpeleta-B1882ABC
Quilmes-Provincia de
Buenos Aires
Puh. +54 11 4256 1005
Fax +54 11 4256 5880

Wirso Latin America
Primera Junta 1015
B1642 DZG
San Isidro-Buenos Aires
Puh./Fax +54 11 4732 1209

Belgia

Wirso Benelux
Sterrebeekstraat 178 D
B-1930 Zaventem
Puh. +32 2 720 2743
Fax +32 2 725 1744

Espanja

Unicor
Española de Multicapas S.L.
c./ Embalse 6 Pl.
Campovermoso
E-28942 Fuenlabrada
(Madrid)
Puh. +34 9 1608 6026
Fax +34 91607 6888

Uponor Resiplast, s.a.u.
C/ Frederic Mompou 5,
2nd floor 4 B
E-08960 Sant Just Desvern
(Barcelona)
Puh. +34 93 473 1914
Fax +34 93 473 4220

Wirso España S.A.
Calle C, nº 24
Polígono Industrial nº1
E-28938 Móstoles (Madrid)
Puh. +34 91 685 3600
Fax +34 91 647 3245

Irlanti

Uponor Limited
Bishopstown
Cork
Puh. +353 (0)21 4541 834
Fax +353 (0)21 4543 541

Iso-Britannia

Radius Plastics Limited
Scarva Road Industrial
Estate
Banbridge
Co. Down BT32 3QD
Puh. +44 (0)28 4066 9999
Fax +44 (0)28 4066 9996

Uponor Limited
Hilcote Plant
PO Box 1
Blackwell
Near Alfreton, Derbyshire
DE55 5JD
Puh. +44 (0)1773 811 112
Fax +44 (0)1773 812 343

Uponor Limited
Heighington Lane
Aycliffe Industrial Estate
Newton Aycliffe
Co. Durham DL5 6EA
Puh. +44 (0)1325 300 010
Fax +44 (0)1325 321 307

Wirso UK
Division of Uponor Ltd.
Space House, Satellite
Business Village
Fleming Way
Crawley
West Sussex RH10 2NE
Puh. +44 (0)1293 548 512
Fax +44 (0)1293 548 552

Italia

Polytherm Italia S.r.l.
Via Carso, 12
I-33080 Poincicco Di
Zoppola (PN)
Puh. +39 0434 977 171
Fax +39 0434 979 698

Unicor S.r.l.
Via Leonardo da Vinci, 418
I-45021 Badia Polesine (RO)
Puh. +39 0425 596 811
Fax +39 0425 596 899

Wirso S.r.l.
Via XXV Aprile 20
I-20050 Sulbiate (MI)
Puh. +39 039 627 421
Fax +39 039 627 4221

Itävalta

WA Vertriebs GmbH
Tour u. Andersson
Strasse 2
A-2353 Guntramsdorf
Puh. +43 (0)2236 230 030
Fax +43 (0)2236 256 37

Kanada

Hot Water Systems of
North America
655 Park Street
Regina
Saskatchewan S4N 5N1
Puh. +1 306 791 3356
Fax +1 306 791 7511

Plasco Manufacturing Ltd
27450 - 55th Avenue
Langley
British Columbia V4W 3Y1
Puh. +1 604 607 7777
Fax +1 604 607 7778

Unicor Plastic
Machinery Inc.
7330 Pacific Circle
Mississauga,
Ontario L5T 1V1
Puh. +1 905 670 4300
Fax +1 905 670 4320

Wirso of Canada, Ltd.
655 Park Street
Regina,
Saskatchewan S4N 5N1
Puh. +1 306 721 2449
Fax +1 306 721 3088

Latvia

Uponor Latvia SIA
Ganību dambis 7A
LV-1045 Rīga
Puh. +371 782 1321
Fax +371 782 1322

Liettua

Uponor UAB
Pelesos g. 3
LT-2600 Vilnius
Puh. +370 2 232 336
Fax +370 2 232 337

Norja

Uponor AS
Industriveien 6
N-9062 Furufalten
Puh. +47 77 711 100
Fax +47 77 711 111

Wirso Norge AS
PO Box 23
N-1540 Vestby
Puh. +47 64 956 600
Fax +47 64 953 120

Portugali

Ecoplás, SA
Termoplás, SA
Rua do Emissor
P-4400-436 Canidelo -
Vila Nova de Gaia
Puh. +351 22 772 7020
Fax +351 22 781 4087

Wirso-Tubos da
Suécia, Lda.
Rua Central do Olival, 1100
S. Martinho de Arnelas
P-4415-726 Olival VNG
Puh. +351 (0)22 786 0200
Fax +351 (0)22 782 9644

Puola

Magnaplast Sp. z o.o.
PL-68-214 Sieniawa
Zarska 69
Puh. +48 (0)68 363 2700
Fax +48 (0)68 363 2772

Uponor Pexep Oy
ul. Ostrobramska 101
PL-04-041 Warszawa
Puh./Fax +48 (0)22 672 4802

Uponor Polska Sp. z o.o.
ul. Koscińskiego 23
PL-96-500 Sochaczew
Puh. +48 46 864 0300
Fax +48 46 864 0303

Ranska

Uponor Sarl
Z.A.T. d'Ormes-Saran
Rue des Châtaigniers
F-45770 Saran
Puh. +33 (0)2 3874 9966
Fax +33 (0)2 3874 7972

Uponor France S.A.
PO Box 29
Les Appréts
F-38590 St. Etienne de St.
Geoires

Puh. +33 (0)4 7693 4343
Fax +33 (0)4 7693 5301

Ruotsi

Sörberg Produktion AB
PO Box 29
SE-73621 Kungsör
Puh. +46 (0)227 410 00
Fax +46 (0)227 135 67

Uponor AB
SE-513 81 Fristad
Puh. +46 (0)33 172 500
Fax +46 (0)33 260 700

Uponor Group
Corporate Office
SE-513 81 Fristad
Puh. +46 (0)33 172 500
Fax +46 (0)33 172 685

Vårgårda Plast AB
PO Box 54
SE-447 22 Vårgårda
Puh. +46 (0)322 667 870
Fax +46 (0)322 667 871

Wirso Bruks AB
Wirso Systems
PO Box 101
SE-730 61 Virsbo
Puh. +46 (0)223 380 00
Fax +46 (0)223 381 01

Wirso Systems
PO Box 871
SE-721 23 Västerås
Puh. +46 (0)21 108 700
Fax +46 (0)21 108 710

Saksa

Cronatherm GmbH & Co KG
Industriepark Nord
D-53567 Buchholz/Mendt
Puh. +49 (0)2683 9789 0
Fax +49 (0)2683 9789 29

Hewing GmbH
PO Box 1142
D-48600 Ochtrup
Puh. +49 (0)2553 7001
Fax +49 (0)2553 7017

M. Block GmbH
Silbersteinstrasse 14
D-97424 Schweinfurt
Puh. +49 (0)9721 659 770
Fax +49 (0)9721 659 7770

Polytherm GmbH
PO Box 1265
D-48601 Ochtrup
Puh. +49 (0)2553 7250
Fax +49 (0)2553 725 44

Rolltec Heizsysteme GmbH
& Co. KG
Sinniger Strasse 48
D-48282 Emsdetten
Puh. +49 (0)2572 936 70
Fax +49 (0)2572 936 799

SST - Seppelfricke
Systemtechnik GmbH
PO Box 38

D-48491 Wettingen
Puh. +49 (0)2557 936 80
Fax +49 (0)2557 936 818

Sörberg GmbH & Co. KG
PO Box 1565
D-97432 Hassfurt
Puh. +49 (0) 9521 6900
Fax +49 (0)9521 690 470

Unicor Holding AG
PO Box 1641
D-97433 Hassfurt
Puh. +49 (0)9521 6900
Fax +49 (0)9521 690 150

Uponor MSR GmbH
Nikolaus-Dürrkopp-
Strasse 3
D-59229 Ahlen
Puh. +49 (0)2382 984 10
Fax +49 (0)2382 984 188

Unicor Extrusionstechnik
GmbH
PO Box 160
D-98537 Zella-Mehlis
Puh. +49 (0)3682 456 00
Fax +49 (0)3682 456 013

Unicor GmbH Rahn
Plastmaschinen
PO Box 1641
D-97433 Hassfurt
Puh. +49 (0)9521 6900
Fax +49 (0)9521 690 195

Uponor Rohrsysteme
GmbH
PO Box 1641
D-97433 Hassfurt
Puh. +49 (0)9521 6900
Fax +49 (0)9521 690 150

Uponor Rohrsysteme
GmbH
Nikolaus-Dürrkopp-
Strasse 3
D-59229 Ahlen
Puh. +49 (0)2382 984 185
Fax +49 (0)2382 984 188

Uponor Verbundrohr GmbH
Am Köhlersgehäu 17
D-98544 Zella-Mehlis
Puh. +49 (0)3682 897 50
Fax +49 (0)3682 897 510

Uponor Anger GmbH
PO Box 2208
D-45752 Marl
Puh. +49 (0)2365 6960
Fax +49 (0)2365 696 102

Uponor Anger GmbH
Geschäftsbereich
Versorgung
Gutenbergstrasse 13
D-63477 Maintal
Puh. +49 (0)6109 6956 0
Fax +49 (0)6109 6956 23

Uponor Ecoflex Marl
PO Box 2208
D-45752 Marl

Puh. +49 (0)2365 696 407
Fax +49 (0)2365 696 168

Uponor Group
Plumbing and Heating
Division, Europe
PO Box 1641
D-97433 Hassfurt
Puh. +49 (0)9521 6900
Fax +49 (0)9521 690 150

Uponor Hausabflusstechnik
GmbH
PO Box 1261
D-49683 Emstek
Puh. +49 (0)4473 949 00
Fax +49 (0)4473 949 090

Wirsbo Pex GmbH
Gutenbergstrasse 13
D-63477 Maintal
Puh. +49 (0)6109 601 90
Fax +49 (0)6109 601 946

Wirsbo-Velta GmbH &
Co KG
PO Box 5209
D-22822 Norderstedt
Puh. +49 (0) 40 309 860
Fax +49 (0) 40 309 86 433

Suomi
Ecoflex Nastola
PL 21
15561 Nastola
Puh. (03) 885 01
Fax (03) 885 0340

Jita Oy
PL 47
34801 Virrat
Puh. (03) 475 6100
Fax (03) 475 4040

Proplast
PL 21
15561 Nastola
Puh. (03) 885 01
Fax (03) 885 0401

Uponor Pexep Oy
Tiilitie 1
15560 Nastola
Puh. (03) 873 220
Fax (03) 873 2211

Uponor Suomi Oy
PL 52
30101 Forssa
Puh. (03) 587 0500
Fax (03) 587 0555

Uponor Suomi Oy
PL 21
15561 Nastola
Puh. (03) 885 01
Fax (03) 885 0210

Uponor Suomi Oy
Saneerausyksikkö
Yhtiönkatu
30100 Forssa
Puh. (03) 435 9930
Fax (03) 4359 9933

Wirsbo Finland
PL 145
01721 Vantaa
Puh. (09) 276 6500
Fax (09) 2766 5050

Tanska
PK Plast
PO Box 29
DK-9560 Hadsund
Puh. +45 99 521 166
Fax +45 98 572 538

Uponor A/S
PO Box 29
DK-9560 Hadsund
Puh. +45 98 571 122
Fax +45 98 572 538

Uponor Group
Building and Environment
Division
PO Box 130
DK-9560 Hadsund
Puh. +45 98 574 477
Fax +45 98 573 711

Wirsbo Danmark A/S
Banemarksvej 2
DK-2600 Glostrup
Puh. +45 43 453 797
Fax +45 43 431 011

Tsekki
Uponor Czech spol. s.r.o.
Bezová 1
147 00 Praha 4
Puh. +420 2 4446 0668
Fax +420 2 4446 2171

Unkari
Uponor Müanyag
Csörendszér Kft.
Laczkovics u. 1
H-1095 Budapest
Puh. +36 1 456 4050
Fax +36 1 456 4051

Wirsbo Kft.
Reitter Ferenc utca 132. J.
épület
H-1131 Budapest
Puh. +36 1 350 0436
Fax +36 1 350 0438

Venäjä
ZAO Uponor Rus
Fontanka 132, liter 3
198005, St. Petersburg
Puh. +7 812 327 5687
Fax +7 812 327 5690

Viro
Uponor Eesti AS
Majaka põik 15
11414 Tallinn
Puh. +372 638 0868
Fax +372 638 0867

Yhdysvallat
Radiant Technology
11A Farber Drive
Bellport, NY 11713
Puh. +1 631 286 0900
Fax +1 631 286 0947

Stadler-Viega LLC
3 Alfred Circle
Bedford, MA 01730
Puh. +1 781 275 3122
Fax +1 781 275 5398

Uponor Aldyl Company
7901 N. Kickapoo
Shawnee, OK 74804
Puh. +1 405 273 0900
Fax +1 405 273 1101

Uponor Aldyl Company
4501 West 49th Street
Tulsa, OK 74107
Puh. +1 918 446 4471
Fax +1 918 446 9369

Uponor ETI Company
PO Box 709
Old Route 33, West
Buchannon, WV 26201
Puh. +1 304 472 6110
Fax +1 304 472 0742

Uponor ETI Company
1600 Stout Street
Suite 1710
Denver, CO 80202-3134
Puh. +1 303 893 1101
Fax +1 303 893 4140

Uponor ETI Company
6500 North Brown Station
Road
Columbia, MO 65202
Puh. +1 573 474 8511
Fax +1 573 474 1760

Uponor ETI Company
101 East Avenue M
Conroe, TX 77301
Puh. +1 409 760 2888
Fax +1 409 760 1357

Uponor NA Manufactured
Structures
54345 Homeland Road
Elkhart, IN 46514
Puh. +1 219 266 5558
Fax +1 219 266 1848

Wirsbo Company
5925 148th Street W.
Apple Valley, MN 55124
Puh. +1 952 891 2000
Fax +1 952 891 2008

Uponor analyttikot

Alfred Berg Finland

Helsinki
Yhteys henkilö: Robert Sergelius
Puh. +358 (0)9 22832710
robert.sergelius@alfredberg.fi
www.alfredberg.fi

Aros Maizels Oyj

Helsinki
Yhteys henkilö: Ville Kivela
Puh. +358 (0)9 1234 0435
Fax. +358 (0)9 1234 0310
ville.kivela@arosmaizels.com
www.arosmaizels.com

ArosMaizels Ltd

Lontoo
Puh. 44 (0) 20 7808 5750
Fax 44 (0) 20 7630 4801

ArosMaizels

Unibank Securities Inc

New York, USA
Puh. + 1 212 603 2838
Fax. + 1 212 603 2860

Conventum Securities

Helsinki
Yhteys henkilö: Peter Grönlund
Puh. +358 (0)9 5499 3317
Fax. +358 (0)9 5499 3335
peter.gronlund@conventum.fi
www.conventum.fi

Crédit Agricole Indosuez Cheuvreux

Helsinki
Yhteys henkilö: Jan Kajjala
Puh +358 (0)9 6969 2969
Fax: +358 (0)9 6969 2969
jkajjala@indocdv.com

Tukholma : puh. +46 8 723 5100
Lontoo: puh. +44 207 621 5100
New York: puh. +1 646 658 2700
Pariisi: puh. +331 41 89 7000
Frankfurt: puh. +49 69 47 897 100
Zürich : puh. +41 1 218 1717
Tokio : puh. +81 3 3261 8369
www.cheuvreux.com

D. Carnegie AB Finland

Helsinki
Yhteys henkilö: Lauri Sillantaka
Puh. +358 (0)9 6187 1233
lauri.sillantaka@carnegie.fi

Enskilda Securities

Helsinki
Yhteys henkilö: Tommy Ilmoni
Puh. +358 (0)9 6162 8700
Fax. +358 (0)9 6162 8769

Handelsbanken Investment Banking

Helsinki
Yhteys henkilö: Kalle Uljas
Puh. +358 (0)10 444 2454
kalle.uljas@handelsbanken.fi

Mandatum Pankkiiriliike Oy

Helsinki
Yhteys henkilö: Henry Nurminen
puh. +358 (0)10 236 4709
e mail: henry.nurminen@mandatum.fi
www.mandatum.fi

Pankkiiriliike Evli Oyj

Helsinki
Yhteys henkilö: Janne Sarvikivi
Puh. +358 (0)9 4766 9176
Fax +358 (0)9 4766 9350
janne.sarvikivi@evli.com
www.evlinet.com

Evli Securities Plc Finland

Tukholma
Yhteys henkilö: Per Holmertz
Puh. +46 8 407 8000
Fax +46 8 407 8001
stockholm@evli.com

Evli Investment Management LLC

San Francisco, USA
Yhteys henkilö: Jari Konttinen
Puh. +1 415 274 9170
Fax +1 415 291 8755

Nordic Partners, Inc.

New York, USA
Yhteys henkilö: Mats Carlsson
Puh. +1 212 829 4200
www.nordicpartners.com

Uponor Oyj
Pääkonttori
Kimmeltie 3
02110 Espoo

Puh. (09) 478 962
Fax (09) 4789 6400
<http://www.uponor.com>